

**SPRAWOZDANIE
NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

**Dla Zebrania Przedstawicieli
i Rady Nadzorczej
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego**

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego (zwanego dalej Bankiem) z siedzibą przy ul. Żabiej 6, 87 - 800 Włocławek, na które składają się:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego;
- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2017 roku, który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą bilansową 580.286.817,85 zł,
- współczynnik wypłacalności w wysokości 13,55 %,
- zestawienie pozycji pozabilansowych wykazujące na dzień 31 grudnia 2017 roku zobowiązania warunkowe udzielone w kwocie 48.810.814,49 zł i zobowiązania warunkowe otrzymane w kwocie: 3.613.587,09 zł oraz pozostałe w kwocie: 183.184.097,30 zł,
- rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku wykazujący zysk netto w wysokości 3.947.072,14 zł,
- zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku wykazujące wzrost kapitału własnego o kwotę: 4.077.732,21 zł,
- rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę: 1.976.987,69 zł,
- dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 395) („ustawa o rachunkowości”), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa a także statutem Banku.

Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Związek Rewizyjny
Banków Spółdzielczych w Poznaniu
ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań
tel: 061 / 85 60 160, faks: 061 / 85 60 580
NIP 778 - 11 - 28 - 513 / REGON 630551940
KRS 0000090292

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Banku, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1) ustawy z dnia 11 maja 2017r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 roku poz. 1089) („ustawa o biegłych rewidentach”),
- 2) Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015r. z późn. zm., w związku z uchwałą nr 2041/37a/2018 z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu,
- 3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z dnia 27.05.2014r., str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z dnia 11.06.2014r., str. 66) („Rozporządzenie 537/2014”),
- 4) rozdziału 7 ustawy o rachunkowości.

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Celem badania jest uzyskanie wystarczającej pewności, co do tego czy sprawozdanie finansowe jako całość zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem, oraz wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Wystarczająca pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia, powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na sprawozdanie finansowe.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Bank sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Banku. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Banku wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności badanego Banku ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw Banku przez Zarząd obecnie lub w przyszłości.

SPRAWOZDANIE
NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Opinia jest spójna z dodatkowym sprawozdaniem dla Komitetu Audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od Banku, zgodnie z przepisami ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Banku uchwałą nr 69/2017 Rady Nadzorczej Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego z dnia 20 listopada 2017 roku.

Badany Bank nie jest członkiem Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych w Poznaniu. Sprawozdania finansowe Banku badamy po raz pierwszy za rok obrotowy zakończony dnia 31.12.2017 roku.

Najbardziej znaczące rodzaje ryzyka

W trakcie przeprowadzonego badania, zidentyfikowaliśmy poniżej opisane, najbardziej znaczące rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym spowodowanego oszustwem oraz opracowaliśmy stosowne procedury badania dotyczące tych rodzajów ryzyk. W przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne dla zrozumienia zidentyfikowanego ryzyka oraz wykonanych przez biegłego rewidenta procedur badania, zamieściliśmy również najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.

Opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia	Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko oraz [w stosownych przypadkach] najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka
Ryzyko związane z wprowadzeniem zmian w rachunkowości Banków dotyczących: - momentu ujmowania przychodów od należności zagrożonych (do czasu ich otrzymania lub odpisania) - obowiązku tworzenia przez Banki odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek, także skapitalizowanych, dotyczących ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii: „normalne” (w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych) oraz „pod obserwacją” i z grupy „zagrożone”, z uwzględnieniem wartości zabezpieczeń, o które można pomniejszyć podstawę tworzenia tych odpisów aktualizujących.	Zastosowano procedury wiarygodności w odniesieniu do przychodów zastrzeżonych oraz odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek, które polegały na badaniu szczegółowym grup transakcji, sald i ujawnień. Dokonałymiśmy weryfikacji poprawności, wynikających ze zmian w rachunkowości Banków, zasad klasyfikacji i grupowania zdarzeń gospodarczych do odpowiednich pozycji sprawozdania finansowego oraz sposobu prezentacji informacji w sprawozdaniu finansowym. Przeanalizowaliśmy politykę rachunkowości Banku w celu oceny jej zgodności z nowymi przepisami rachunkowości.

SPRAWOZDANIE
NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia	Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko oraz [w stosownych przypadkach] najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka
Nowe przepisy wynikały ze zmian zapisów Ustawy o rachunkowości, Rozporządzenia Min. Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków oraz Rozporządzenia Min. Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.	
Ryzyko błędnej wyceny wartości bilansowej ekspozycji kredytowych, spowodowane błędną klasyfikacją ekspozycji kredytowych i w konsekwencji заниżeniem poziomu utworzonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących lub błędnym uwzględnieniem zabezpieczeń pomniejszających podstawę obliczenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi.	Zastosowano procedury wiarygodności obejmujące badanie szczegółowe ekspozycji kredytowych, w tym grup transakcji, sald i ujawnień procedury analityczne, Zastosowano testy zgodności obejmujące procedury badania dla oceny skuteczności działania kontroli wewnętrznej służącej zapobieganiu lub wykrywaniu i korygowaniu istotnego zniekształcenia. Nasze badanie w tym obszarze rozpoczęliśmy od analizy modelu organizacyjnego i podziału kompetencji w procesie kredytowym funkcjonującym w Banku. Zapoznaliśmy się z zaprojektowanym i wdrożonym w Banku wewnętrznym systemem przeglądu należności i wyceny ekspozycji kredytowych. Dokonaliśmy analizy obliża kredytowego Banku. Następnie na wybranej próbie ekspozycji kredytowych przeprowadziliśmy równoległe procedury obejmujące badanie szczegółowe (wiarygodności) ekspozycji kredytowych oraz przetestowaliśmy efektywność kluczowych kontroli m.in. w zakresie: - poprawności klasyfikacji ekspozycji kredytowych, - adekwatności wysokości naliczonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących, - poprawności ujmowania wartości zabezpieczeń pomniejszających podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących, - prowadzenia i zachowania częstotliwości monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, - prowadzenia i zachowania częstotliwości przeglądu i aktualizacji zabezpieczeń kredytowych.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone roczne sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz jego wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości, prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi jednostką przepisami prawa i statutem Banku.

Związek Rewizyjny

Banków Spółdzielczych w Poznaniu

ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań
tel: 061 / 85 60 160, faks: 061 / 85 60 580
NIP 778 - 11 - 28 - 513 / REGON 630551940
KRS 0000090292

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia o sprawozdaniu finansowym nie obejmuje sprawozdania z działalności. Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z przepisami prawa.

Naszym obowiązkiem, zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego, stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia oraz wskazanie, na czym polega każde takie istotne zniekształcenie.

Naszym zdaniem sprawozdanie z działalności, zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami, w szczególności z art. 49 ustawy o rachunkowości oraz art. 111a ust. 1-2 ustawy z dnia 29.08.1997 r. prawo bankowe („Prawo bankowe” – Dz.U. z 2017 r., poz. 1876), i jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, oświadczamy, iż w świetle wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego, nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za przestrzeganie obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach a w szczególności za prawidłowe ustalenie współczynników kapitałowych.

Obowiązkiem naszym jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego czy Bank przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, w szczególności czy bank ustalił prawidłowo współczynniki kapitałowe. Dla potrzeb informacji przez odrębne przepisy rozumiemy Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późn. zm. („CRR”), Prawo bankowe i ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym („Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym”- Dz.U. z 2015 roku poz. 1513).

Celem badania sprawozdania finansowego nie jest przedstawienie opinii w zakresie przestrzegania regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach wskazanych powyżej i opinii takiej nie formułujemy.

W oparciu o przeprowadzone przez nas procedury informujemy, że nie stwierdziliśmy:

- przypadków nieprzestrzegania przez Bank w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, obowiązujących norm ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach wskazanych powyżej,
- nieprawidłowości w zakresie ustalenia przez Bank na dzień 31 grudnia 2017 roku współczynników kapitałowych, które miałyby istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

Opinia na temat oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego (dotyczy emitentów papierów wartościowych)

Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za sporządzenie oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego zgodnie z przepisami prawa.

W związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy emitent obowiązany do złożenia oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego, stanowiącego wyodrębnioną część sprawozdania z działalności, zawarł w tym oświadczeniu informacje wymagane przepisami prawa oraz w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Naszym zdaniem w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Bank zawarł informacje określone w § 91 ust. 5 punkt 4 lit. a, b, g, j, k oraz lit. l Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133 z późn. zm.) („Rozporządzenie”) [lub – jeśli dotyczy – regulaminu, o którym mowa w art. 61 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1639 oraz z 2017 r. poz. 452, 724, 791 i ...) („Regulamin”). Informacje wskazane w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. c-f, h oraz lit. i tego Rozporządzenia [lub Regulaminu] zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Działający w imieniu:

Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych w Poznaniu – firmy audytorskiej nr 1671
z siedzibą przy ul. Mielżyńskiego 20, 61-725 Poznań

Kluczowy Biegły rewident
Nr w rejestrze 885

Łucja Frelich

**Związek Rewizyjny
Banków Spółdzielczych w Poznaniu**
ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań
tel: 061 / 85 60 160, faks: 061 / 85 60 580
NIP 778 - 11 - 28 - 513 / REGON 630551940
KRS 0000090292

W imieniu
Związku Rewizyjnego
Banków Spółdzielczych w Poznaniu

Prezes Zarządu

Przemysław Gabrusewicz

.....
(pieczęć podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych)

Poznań, dnia 10 kwietnia 2018 roku

BILANS BANKU

	AKTYWA	Stan na	
		31.12.2017r.	31.12.2016r.
I.	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	5 783 112,32	5 562 874,41
	1. W rachunku bieżącym	5 783 112,32	5 562 874,41
	2. Rezerwa obowiązkowa	0,00	0,00
	3. Inne środki	0,00	0,00
II.	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	0,00	0,00
III.	Należności od sektora finansowego	131 303 244,33	100 695 254,78
	1. W rachunku bieżącym	40 871 180,94	39 114 431,16
	2. Terminowe	90 432 063,39	61 580 823,62
IV.	Należności od sektora niefinansowego	389 014 430,30	381 760 492,68
	1. W rachunku bieżącym	44 305 808,85	40 196 552,76
	2. Terminowe	344 708 621,45	341 563 939,92
V.	Należności od sektora budżetowego	7 018 611,30	5 832 705,51
	1. W rachunku bieżącym	0,00	0,00
	2. Terminowe	7 018 611,30	5 832 705,51
VI.	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
VII.	Dłużne papiery wartościowe	21 782 545,86	22 963 816,86
	1. Banków	12 252 063,50	5 254 309,09
	2. Budżetu Państwa i budżetów terenowych	7 501 784,36	13 881 109,05
	3. Pozostałe	2 028 698,00	3 828 398,72
VIII.	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
IX.	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
X.	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
XI.	Udziały lub akcje w innych jednostkach	7 162 614,30	6 145 214,30
	1. W instytucjach finansowych	7 159 342,32	6 141 942,32
	2. W pozostałych jednostkach	3 271,98	3 271,98
XII.	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	8 565 112,24	6 724 422,49
XIII.	Wartości niematerialne i prawne, w tym:	140 198,26	153 921,46
	- wartość firmy	0,00	0,00
XIV.	Rzeczowe aktywa trwałe	6 771 989,89	6 806 883,69
XV.	Inne aktywa	910 799,33	846 643,73
	1. Przejęte aktywa - do zbycia	0,00	0,00
	2. Pozostałe	910 799,33	846 643,73
XVI.	Rozliczenia międzyokresowe	1 833 861,88	1 475 670,26
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 630 764,00	1 177 491,00
	2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	203 097,88	298 179,26
XVII.	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	297,84	16 600,99
XVIII.	Akcje własne	0,00	0,00
	AKTYWA RAZEM	580 286 817,85	538 984 501,16

Podpis osoby odpowiedzialnej
za prowadzenie ksiąg rachunkowych
GŁÓWNY KSIĘGOWY
Renata Skowrońska

Zarząd Banku:

KUJAWSKO-DOBRZYŃSKI
BANK SPÓŁDZIELCZY

Włocławek, dnia 21.03.2018r.
(miejsce i data sporządzenia)

Prezes Zarządu
KDBS
Cezary Maciejewski

WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS
Małgorzata Matejewska

WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS
Mirosław Gniady

	PASYWA	Stan na	
		31.12.2017r.	31.12.2016r.
I.	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0,00	0,00
II.	Zobowiązania wobec sektora finansowego	7 214 217,09	6 377 063,02
	1. W rachunku bieżącym	2 224 902,94	1 388 708,17
	2. Terminowe	4 989 314,15	4 988 354,85
III.	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	443 905 620,95	413 768 438,12
	1. Rachunki oszczędnościowe, w tym:	298 901 887,08	280 334 522,60
	a) bieżące	178 849 159,54	157 874 412,51
	b) terminowe	120 052 727,54	122 460 110,09
	2. Pozostałe, w tym:	145 003 733,87	133 433 915,52
	a) bieżące	112 628 350,67	99 661 427,13
	b) terminowe	32 375 383,20	33 772 488,39
IV.	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	61 104 415,82	54 293 208,89
	1. Bieżące	33 949 292,57	36 846 111,18
	2. Terminowe	27 155 123,25	17 447 097,71
V.	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
VI.	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	5 045 700,81	5 043 781,07
VII.	Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	0,00	0,00
VIII.	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	3 006 889,46	2 574 469,39
IX.	Koszty i przychody rozliczane w czasie	840 128,28	2 704 928,81
	1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	33 662,25	68 284,00
	2. Ujemna wartość firmy	0,00	0,00
	3. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe przychodów	806 466,03	2 636 644,81
X.	Rezerwy	5 286 862,25	4 424 718,21
	1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 041 969,00	479 672,00
	2. Pozostałe rezerwy	4 244 893,25	3 945 046,21
XI.	Zobowiązania podporządkowane	3 974 301,52	3 966 944,19
XII.	Kapitał (fundusz) podstawowy	1 115 500,00	1 153 000,00
XIII.	Kapitał (fundusz) zapasowy	43 589 093,95	40 759 800,62
XIV.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	1 137 900,38	889 844,30
XV.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	108 000,00	108 000,00
	1. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	0,00	0,00
	2. Pozostałe	108 000,00	108 000,00
XVI.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	11 115,20	0,00
XVII.	Zysk (strata) netto	3 947 072,14	2 920 304,54
XVIII.	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,00	0,00
	PASYWA RAZEM	580 286 817,85	538 984 501,16

Współczynnik wypłacalności	13,55%	14,48%
-----------------------------------	--------	--------

Podpis osoby odpowiedzialnej
za prowadzenie ksiąg rachunkowych

DYREKTOR WYDZIAŁU
RACHUNKOWO-FINANSOWEGO
GŁÓWNY KSIĘGOWY

Renata Skowrońska

Zarząd Banku:

KUJAWSKO-DOBRZYŃSKI
BANK SPÓŁDZIELCZY

Włocławek, dnia 21.03.2018r
(miejsce i data sporządzenia)

Prezes Zarządu
KDBS
Cezary Maciejewski

WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS
Małgorzata Matejkowska

WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS
Mirosław Gniady

POZYCJE POZABILANSOWE

	TREŚĆ INFORMACJI	Stan na	
		31.12.2017r.	31.12.2016r.
I.	Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	52 424 401,58	58 409 281,21
	1. Zobowiązania udzielone:	48 810 814,49	48 409 281,21
	a) finansowe	41 965 155,44	44 484 312,12
	b) gwarancyjne	6 845 659,05	3 924 969,09
	2. Zobowiązania otrzymane:	3 613 587,09	10 000 000,00
	a) finansowe	3 613 587,09	10 000 000,00
	b) gwarancyjne	0,00	0,00
II.	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/ sprzedaży	0,00	0,00
III.	Pozostałe	183 184 097,30	179 819 569,72

Podpis osoby odpowiedzialnej
za prowadzenie ksiąg rachunkowych

DYREKTOR WYDZIAŁU
RACHUNKOWO-FINANSOWEGO
GŁÓWNY KASJER

Renata Skowrońska

Włocławek, dnia 21.03.2018r
(miejsce i data sporządzenia)

Prezes Zarządu
KDBS

Cezary Maciejewski

Zarząd Banku:

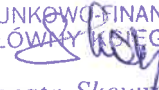
KUJAWSKO-DOBRZYŃSKI
BANK SPÓŁDZIELCZY

WICEPREZES ZARZĄDU WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS KDBS

Małgorzata Malejkowska *Mirosław Gniady*

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT BANKU

	TREŚĆ INFORMACJI	Stan za okres	
		01.01-31.12.2017r.	01.01-31.12.2016r.
I.	Przychody z tytułu odsetek	21 466 773,34	19 442 566,06
	1. Od sektora finansowego	1 812 142,55	1 462 689,64
	2. Od sektora niefinansowego	17 720 157,62	15 926 139,62
	3. Od sektora budżetowego	1 301 968,65	1 298 361,86
	4. Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	632 504,52	755 374,94
II.	Koszty odsetek	4 113 664,83	3 892 273,95
	1. Od sektora finansowego	93 356,18	27 189,49
	2. Od sektora niefinansowego	3 441 048,43	3 322 177,69
	3. Od sektora budżetowego	579 260,22	542 906,77
III.	Wynik z tytułu odsetek (I - II)	17 353 108,51	15 550 292,11
IV.	Przychody z tytułu prowizji	5 418 533,19	5 477 427,65
V.	Koszty prowizji	716 848,40	684 467,09
VI.	Wynik z tytułu prowizji (IV - V)	4 701 684,79	4 792 960,56
VII.	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu	0,00	95 090,10
	1. Od jednostek zależnych	0,00	0,00
	2. Od jednostek współzależnych	0,00	0,00
	3. Od jednostek stowarzyszonych	0,00	0,00
	4. Od pozostałych jednostek	0,00	95 090,10
VIII.	Wynik operacji finansowych	-178 061,93	-74 145,96
	1. Papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi	-178 061,93	-74 145,96
	2. Pozostałych	0,00	0,00
IX.	Wynik z pozycji wymiany	47 686,02	69 064,07
X.	Wynik działalności bankowej	21 924 417,39	20 433 260,88
XI.	Pozostałe przychody operacyjne	688 369,72	1 218 604,98
XII.	Pozostałe koszty operacyjne	85 346,74	103 054,24
XIII.	Koszty działania banku	14 823 448,56	14 923 726,67
	1. Wynagrodzenia	7 478 827,98	7 148 032,97
	2. Ubezpieczenia i inne świadczenia	1 966 437,63	2 054 060,73
	3. Inne	5 378 182,95	5 721 632,97
XIV.	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	703 013,01	692 212,09
XV.	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	7 180 721,48	5 020 694,12
	1. Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe	7 180 721,48	5 020 694,12
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
XVI.	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	5 535 534,82	3 263 383,80
	1. Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ogólne ryzyko bankowe	5 535 534,82	3 263 383,80
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
XVII.	Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XVI - XV)	-1 645 186,66	-1 757 310,32
XVIII.	Wynik działalności operacyjnej	5 355 792,14	4 175 562,54
XIX.	Wynik operacji nadzwyczajnych	0,00	0,00
	1. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
	2. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
XX.	Zysk (strata) brutto	5 355 792,14	4 175 562,54
XXI.	Podatek dochodowy	1 408 720,00	1 255 258,00
XXII.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,00	0,00
XXIII.	Zysk (strata) netto	3 947 072,14	2 920 304,54

Podpis osoby odpowiedzialnej
za prowadzenie ksiąg rachunkowych
DYREKTOR WYDZIAŁU
RACHUNKOWO-FINANSOWEGO
GŁÓWNY KASJER

Renata Skowrońska

Zarząd Banku:

KUJAWSKO-DOBRZYŃSKI
BANK SPÓŁDZIELCZY

Włocławek, dnia 21.03.2018r
(miejsce i data sporządzenia)

Prezes Zarządu
KDBS

Cezary Maciejewski

WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS

Małgorzata Malejkowska

WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS

Mirosław Gniady

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	Stan na	
	31.12.2017r.	31.12.2016r.
I. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO)	45 830 949,46	43 301 511,16
- korekty błędów podstawowych		
II. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO), po korektach	45 830 949,46	40 640 199,91
1. Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	1 153 000,00	1 222 500,00
1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	-37 500,00	-69 500,00
a) zwiększenia (z tytułu)	4 000,00	3 500,00
- wpłaty udziałów	3 500,00	1 500,00
- zmiana ilości udziałów	500,00	2 000,00
- dopisana dywidenda	0,00	0,00
b) zmniejszenia (z tytułu)	41 500,00	73 000,00
- wypłata udziałów	41 500,00	73 000,00
- skreślenia z rejestru udziałowców	0,00	0,00
1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	1 115 500,00	1 153 000,00
2. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	40 759 800,62	38 040 884,98
2.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	2 829 293,33	2 718 915,64
a) zwiększenia (z tytułu)	2 829 293,33	2 718 915,64
- likwidacja środków trwałych	20 829,38	0,00
- podział zysku (ustawowo)	2 804 500,54	2 718 315,64
- rozliczenie dywidendy	2 163,41	0,00
- wpłaty wpisowego	1 800,00	600,00
b) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00
- pokrycia straty	0,00	0,00
2.2. Kapitał (fundusz) zapasowy na koniec okresu	43 589 093,95	40 759 800,62
3. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu	889 844,30	1 087 043,24
3.1. Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	248 056,08	-197 198,94
a) zwiększenie (z tytułu)	342 257,46	70 868,74
- aktualizacja jednostek uczestnictwa, obligacji	405 329,46	24 611,74
- podatek odroczone	-63 072,00	46 257,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	94 201,38	268 067,68
- aktualizacja jednostek uczestnictwa, obligacji	73 372,00	268 067,68
- likwidacja środków trwałych	20 829,38	0,00
3.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	1 137 900,38	889 844,30
4. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na początek okresu	0,00	0,00
4.1. Zmiany funduszu ogólnego ryzyka bankowego	0,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
- podział zysku	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
- przeniesienie na fundusz zapasowy Uchwała ZP	0,00	0,00
4.2. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na koniec okresu	0,00	0,00
5. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	108 000,00	108 000,00
5.1. Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	0,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
-	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
-	0,00	0,00
5.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	108 000,00	108 000,00
6. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	2 920 304,54	2 843 082,94
6.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	2 920 304,54	2 843 082,94
- skutki zmian w przepisach o rachunkowości banków	11 115,20	0,00
6.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	2 931 419,74	2 843 082,94
6.3. Zmiana zysku z lat ubiegłych	-2 920 304,54	-2 843 082,94
a) zwiększenia (z tytułu)	0,00	0,00
- podział zysku z lat ubiegłych	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	2 920 304,54	2 843 082,94
- podział zysku netto	2 920 304,54	2 843 082,94
- fundusz zasobowy	2 804 500,54	2 718 315,64
- fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyka	0,00	0,00
- dywidenda	115 804,00	44 767,30
- fundusz do dyspozycji Rady i Zarządu	0,00	80 000,00

6.4. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	11 115,20	0,00
6.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	0,00	0,00
- korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
6.6. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	0,00	0,00
6.7. Zmiana strat z lat ubiegłych	0,00	0,00
a) zwiększenia (z tytułu)	0,00	0,00
-	0,00	0,00
b) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00
- pokrycie straty	0,00	0,00
6.8. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
6.9. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	11 115,20	0,00
7. Wynik netto	3 947 072,14	2 920 304,54
a) zysk netto	3 947 072,14	2 920 304,54
b) strata netto	0,00	0,00
c) odpisy z zysku	0,00	0,00
III. Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ)	49 908 681,67	45 830 949,46
IV. Kapitał (fundusz) własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	49 763 666,67	45 785 949,46

Podpis osoby odpowiedzialnej
za prowadzenie ksiąg rachunkowych

DYREKTOR WYDZIAŁU
RACHUNKOWO-FINANSOWEGO
GŁÓWNY KSIĘGOWY

Renata Skowronska

Zarząd Banku:

KUJAWSKO-DOBRYŃSKI
BANK SPÓŁDZIELCZY

Włocławek, dnia 21.03.2018r
(miejsce i data sporządzenia)

Prezes Zarządu
KDBS

Cezary Maciejewski

WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS

Małgorzata Matejkowska

WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS

Mirosław Gniady

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIEŻNYCH METODA POŚREDNIA	Dane za rok kończący się	
	31.12.2017r.	31.12.2016r.
TREŚĆ		
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) netto	3 947 072,14	2 920 304,54
II. Korekty razem:	445 035,92	-3 880 774,20
1. Amortyzacja	703 013,01	692 212,09
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	0,00	-95 090,10
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-60 897,30	-164 885,21
5. Zmiana stanu rezerw	799 072,04	585 203,27
6. Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
7. Zmiana stanu należności od sektora finansowego	-28 851 239,77	-813 522,70
8. Zmiana stanu należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego	-8 503 999,01	-26 901 848,76
9. Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
10. Zmiana stanu udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (handlowych)	0,00	0,00
11. Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora finansowego	837 154,07	-1 102 927,44
12. Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego	37 301 389,76	24 200 133,84
13. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
14. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu papierów wartościowych	0,00	0,00
15. Zmiana stanu innych zobowiązań	432 420,07	400 554,15
16. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-392 813,37	-175 088,35
17. Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych	-1 830 178,78	-505 514,99
18. Inne korekty	11 115,20	0
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	4 392 108,06	-960 469,66
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	14 256 120,16	6 484 902,22
1. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	0,00	0,00
2. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
3. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
4. Zbycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych (w tym również handlowych) i innych aktywów finansowych	14 256 110,16	6 389 612,12
5. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	10,00	200,00
6. Inne wpływy inwestycyjne	0,00	95 090,10
II. Wydatki	-16 178 177,01	-7 777 780,46
1. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	0,00	0,00
2. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
3. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
4. Nabycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	-15 515 146,00	-7 249 097,57
5. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-663 031,01	-528 682,89
6. Inne wydatki inwestycyjne		
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I+/-II)	-1 922 056,85	-1 292 878,24

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	13 157,33	5 011 558,31
1. Zaciągnięcie długoterminowych kredytów od innych banków	0,00	0,00
2. Zaciągnięcie długoterminowych pożyczek od innych niż banki instytucji finansowych		0,00
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych dla innych instytucji finansowych	0,00	0,00
4. Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	7 357,33	7 458,31
5. Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału	5 800,00	4 100,00
6. Inne wpływy finansowe	0,00	5 000 000,00
II. Wydatki	-506 220,85	-1 132 335,81
1. Spłaty długoterminowych kredytów na rzecz innych banków	0,00	-589 100,42
2. Spłaty długoterminowych pożyczek na rzecz innych niż banki instytucji finansowych	-353 000,00	-348 000,00
3. Wykup dłużnych papierów wartościowych od innych instytucji finansowych	0,00	0,00
4. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
5. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	0,00	0,00
6. Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0,00	0,00
7. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-155 140,59	-117 767,30
8. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00	-80 000,00
9. Nabycie akcji własnych	0,00	0,00
10. Inne wydatki finansowe	1 919,74	2 531,91
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I - II)	-493 063,52	3 879 222,50
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A. III +/- B. III +/- C. III)	1 976 987,69	1 625 874,60
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	1 976 987,69	1 625 874,60
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		
F. Środki pieniężne na początek okresu	44 677 305,57	43 051 430,97
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D), w tym	46 654 293,26	44 677 305,57
- o ograniczonej możliwości dysponowania	37 271 742,41	0,00

Podpis osoby odpowiedzialnej
za prowadzenie ksiąg rachunkowych

DYREKTOR WYDZIAŁU
RACHUNKOWO-FINANSOWEGO
GŁÓWNY KSIĘGOWY

Renata Skowrońska

Włocławek, dnia 21.03.2017r
(miejsce i data sporządzenia)

Zarząd Banku:

KUJAWSKO-DOBRZYŃSKI
BANK SPÓŁDZIELCZY

Prezes Zarządu
KDBS
Cezary Maciejewski

WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS
Małgorzata Malejkowska

WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS
Miroslaw Gniady

KUJAWSKO-DOBRZYŃSKI
BANK SPÓŁDZIELCZY
87-800 Włocławek, ul. Żabia 6
NIP 889-00-02-527
REGON 000495065

INFORMACJA DODATKOWA
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
KUJAWSKO-DOBRZYŃSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO

za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

CZĘŚĆ I

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy, mający siedzibę we Włocławku przy ulicy Żabiej 6, 87-800 Włocławek, został wpisany do rejestru Przedsiębiorców Sadu Rejonowego w Toruniu VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dnia 26.11.2001r. pod numerem KRS 0000065723.

Bank wykonuje następujące czynności bankowe – za zgodą KNF i zgodnie ze Statutem:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3) udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych osobą fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- 4) udzielanie w zakresie i trybie uzgodnionym z SGB-Bank S.A. gwarancji bankowych i poręczeń osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- 6) operacje czekowe i wekslowe,
- 7) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- 8) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- 9) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- 10) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- 11) pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym.

Bank wykonuje następujące czynności bankowe w imieniu i na rzecz Banku Zrzeszającego:

- 1) wydawanie kart płatniczych,
- 2) udzielanie kredytów.

Ponadto Bank wykonuje następujące czynności:

- 1) obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, każdorazowe objęcie lub nabycie z wyłączeniem objęcia lub nabycia akcji, praw z akcji lub udziałów banków wymaga uzyskania zgody Banku Zrzeszającego,

- 2) dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
- 3) dokonuje na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika, z tym, że Bank jest zobowiązany do ich sprzedaży w okresie nie dłuższym niż 5 lat od daty nabycia nabywa i zbywa nieruchomości,
- 4) nabywa i zbywa nieruchomości,
- 5) świadczy usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,
- 6) świadczy inne usługi finansowe w zakresie:
 - a) pośrednictwa ubezpieczeniowego w formie działalności agencyjnej,
 - b) wykonywania w imieniu i na rzecz Banku Zrzeszającego określonych w pełnomocnictwie tego Banku operacji związanych z pośrednictwem w dokonywaniu przekazów pieniężnych za granicę, w tym wykonywaniu w imieniu i na rzecz banku Zrzeszającego na podstawie umowy agencyjnej operacji związanych z obsługą międzynarodowych i krajowych przekazów pieniężnych w ramach sieci Western Union Money Transfer,
 - c) pośrednictwa dotyczącego działalności faktoringowej,
 - d) pośrednictwa sprzedaży usług leasingu finansowego.

Obowiązek sprzedaży, o którym mowa w pkt 3 nie spoczywa na Banku jeżeli składniki majątku wykorzysta do prowadzenia własnej działalności bankowej.

Bank prowadzi działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków i ich środowiska.

2. Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku.
3. W bieżącym roku obrotowym w skład Banku nie wchodziły wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe. Bank nie był więc zobowiązany do sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.
4. Sprawozdanie sporządzono przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Bank Spółdzielczy w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie są znane okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez Bank działalności.
5. W okresie objętym sprawozdaniem nie nastąpiło połączenie Banku Spółdzielczego z innym bankiem.
6. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania przychodów i kosztów, w zakresie, w jakim obowiązujące przepisy pozostawiają prawo wyboru lub nie regulują danego zagadnienia, a w szczególności:

1) Zasady ujmowania w kapitale własnym skutków wyceny pozycji bilansowych

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny, do momentu wyłączenia aktywów finansowych z bilansu, w którym skumulowane skutki zmian wartości godziwej ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się odpowiednio w przychodach lub kosztach finansowych: naliczone odsetki ujmuje się w przychodach z tytułu odsetek; należne dywidendy ujmuje się w przychodach z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu; w przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych, bank ujmuje skumulowane straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny jako koszty finansowe z tytułu odpisów aktualizujących.

2) Zasady ustalania wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych z podziałem na poszczególne rodzaje tych aktywów i zobowiązań

Aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikuje się w dniu ich nabycia lub powstania do następujących kategorii:

- a) Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy a skutki zmiany wartości godziwej zalicza się do przychodów lub kosztów z operacji finansowych,
- b) Kredyty i pożyczki oraz inne należności banku wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej,
- c) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej,
- d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny.

3) Przyjęte zasady rachunkowości zabezpieczeń, w tym odnoszące się do prognozowanych transakcji

Bank nie stosuje zasad rachunkowości zabezpieczeń.

4) Zasady spisywania należności

Bank spisuje należności w ciężar utworzonych rezerw celowych na podstawie decyzji Zarządu.

7. Wprowadzone w roku obrotowym zmiany zasad (polityki) rachunkowości w tym metod wyceny, wraz z uzasadnieniem ich wprowadzenia, jeśli wywierają one istotny wpływ na sprawozdanie finansowe, oraz zestawienie spowodowanej tymi zmianami różnicy w wyniku finansowym:

W roku 2017 nastąpiła zmiana zasad (polityki) rachunkowości Banku, **wynikająca ze zmian w przepisach:**

- ustawy o rachunkowości wprowadzonych ustawą z dnia 15.12.2016r. o zmianie ustawy o rachunkowości (Dz. U z 2017, poz. 61), w szczególności w art. 41 ustawy o rachunkowości uchylono ust. 3 „Banki wykazują jako rozliczenia międzyokresowe przychodów również należne im odsetki od należności zagrożonych - do czasu ich otrzymania lub odpisania.”,
- Rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków wprowadzonych Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 23.06.2017r. (Dz. U. z 2017, poz. 1271),
- Rozporządzenia w sprawie określenia wzorcowego planu kont dla banków wprowadzonych Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 05.07.2017r. (Dz. U. z 2017, poz. 1375),
- Rozporządzenia w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków wprowadzonych Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12.10.2017r. (Dz. U. z 2017, poz. 1965).

Zmiany powyżej wskazanych przepisów za skutkowały zaprzestaniem ujmowania i prezentacji przychodów zastrzeżonych (m.in. naliczonych przez bank odsetek od należności zagrożonych oraz prowizji), do czasu ich otrzymania lub odpisania, jako rozliczeń międzyokresowych przychodów.

Jednocześnie Bank tworzy odpisy aktualizujące odnoszące się do odsetek, także skapitalizowanych, związanych z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii: „normalne”- w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych, „pod obserwacją” i z grupy „zagrożone”, z uwzględnieniem wartości zabezpieczeń, o które pomniejsza podstawę tworzenia tych odpisów aktualizujących.

Bank odniósł skutki zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w roku 2017, wykazując je jako zysk z lat ubiegłych w wysokości 11.115,20 zł.

8. Dokonane w stosunku do poprzedniego sprawozdania finansowego zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, wraz z uzasadnieniem ich wprowadzenia i skutkami w zakresie przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej Banku:

Zmiany zasad (polityki) rachunkowości Banku, wynikające ze zmian w przepisach wskazanych w punkcie 7 „Wprowadzenia do sprawozdania finansowego banku”, za skutkowały zmianami w zakresie zasad klasyfikacji i grupowania zdarzeń gospodarczych do odpowiednich pozycji sprawozdania finansowego oraz sposobem prezentacji informacji w sprawozdaniu finansowym.

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Celem zaprezentowania wpływu zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, w zakresie przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej Banku, dokonano przekształcenia retrospektywnego danych porównawczych w sprawozdaniu finansowym dotyczących roku 2016 w tabeli zamieszczonej poniżej.

Wyszczególnienie	Dane za poprzedni rok obrotowy 2016		Dane sprawozdawcze 2017
	Dane porównawcze	Przekształcone dane porównawcze	
1	2	3	4
Aktywa			
Należności od sektora niefinansowego	381 760 492,68	380 016 823,27	389 014 430,30
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 177 491,00	1 504 593,00	1 630 764,00
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	298 179,26	285 562,91	203 097,88
Pasywa			
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe przychodów	2 636 644,81	881 789,20	806 466,03
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	479 672,00	806 845,00	1 049 969,00
Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,00	0,00	11 115,20
Zestawienie zmian w kapitale własnym			
Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00	11 115,20
Rachunek przepływów pieniężnych			
Inne korekty	0,00	0,00	11 115,20

9. Informacje dotyczące korekty błędów w poszczególnych pozycjach sprawozdania finansowego: nie wystąpiły.
10. Informacje o znaczących zdarzeniach, które wystąpiły po dniu bilansowym, i nie zostały uwzględnione w innych częściach sprawozdania finansowego: nie wystąpiły.
11. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych, które zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego: nie zanotowano w Banku zdarzeń dotyczących lat ubiegłych, które powinny zostać ujęte w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego 2017, za wyjątkiem opisanych w punkcie 7.
12. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy za:
 - 1) obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego – 20.295,00 zł,
 - 2) inne usługi poświadczające -0,00 zł,
 - 3) usługi doradztwa podatkowego – 0,00 zł,
 - 4) pozostałe usługi – 0,00 zł.

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

DYREKTOR WYDZIAŁU
RACHUNKOWO-FINANSOWEGO
GŁÓWNY KSIĘGOWY
Renata Skowrońska

.....
(imię, nazwisko i podpis osoby sporządzającej)

ZARZĄD BANKU

Prezes Zarządu
KDBS

1. *Cezary Maciejewski* – Prezes Zarządu
2. *WICEPREZES ZARZĄDU*
KDBS
Małgorzata Matejkowski – Wiceprezes Zarządu
3. *WICEPREZES ZARZĄDU*
KDBS
Mirosław Gniady – Wiceprezes Zarządu

KUJAWSKO-DOBZYŃSKI
BANK SPÓŁDZIELCZY

Włocławek, dnia 21.03.2018 roku

.....
(miejsce i data sporządzenia)

.....
(pieczęć firmowa)

CZĘŚĆ II

II. DODATKOWE INFORMACJE i OBJAŚNIENIA - UJAWNIEŃ INFORMACJI o AKTYWACH i PASYWACH, ZOBOWIĄZANIACH POZABILANSOWYCH, ELEMENTACH RACHUNKU ZYSKÓW i STRAT, ZESTAWIENIA ZMIAN w KAPITALE WŁASNYM oraz RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH, a także INFORMACJE o ZARZĄDZANIU RYZYKIEM ZWIĄZANYM z PROWADZONĄ PRZEZ BANK DZIAŁALNOŚCIĄ, INFORMACJE DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH KLIENTÓW, w ZAKRESIE NIEZBĘDNYM do LEPSZEGO ZROZUMIENIA SYTUACJI FINANSOWEJ I MAJĄTKOWEJ, a także WYNIKU FINANSOWEGO BANKU, w szczególności:

1. Informacje o spełnieniu przez Bank wymogów, o których mowa w art. 128 – ustawy Prawo Bankowe.

Na fundusze własne Banku według stanu na 31.12.2017 roku składały się:

Wyszczególnienie	
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	54 412 329,81
Kapitał Tier 1	47 227 946,25
Kapitał podstawowy Tier 1	45 326 670,84
Fundusz udziałowy (100%)	1 115 500,00
w tym zaliczany do kapitału podstawowego	831 415,19
Kapitał rezerwowy	43 697 093,95
Zyski zatrzymane	
Skumulowane inne całkowite dochody	1 137 900,38
Fundusze ogólne ryzyka bankowego	
(-) Inne wartości niematerialne i prawne	-140 198,26
(-) Krzyżowe powiązania kapitałowe w kapitale podstawowym Tier 1	
(-) Nadwyżka odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier 1 ponad kapitał podstawowy Tier 1	
(-) Instrumenty w kapitale podstawowym Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	
(-) Instrumenty w kapitale podstawowym Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier 1	-227 580,08
Inne pozycje lub korekty kapitału podstawowego Tier 1 - nie ujęte powyżej	28 039,65
Kapitał dodatkowy Tier 1	1 901 275,42
Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale dodatkowym Tier 1 podlegających zasadzie praw nabytych	1 929 315,07
(-) Nadwyżka odliczenia od pozycji w Tier 2 ponad kapitał Tier 2	
Nadwyżka odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier 1 ponad kapitał dodatkowy Tier 1 (odliczenie w kapitale podstawowym Tier 1)	
Inne pozycje lub korekty kapitału dodatkowego Tier 1 - nie ujęte powyżej	- 28 039,65
Kapitał Tier 2	7 184 383,56
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier 2	2 595 068,49

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

w tym pożyczki podporządkowane	
Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale Tier 2 oraz pożyczek podporządkowanych podlegających zasadzie praw nabytych	1 929 315,07
w tym pożyczki podporządkowane	
Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego według metody standardowej	2 660 000,00
(-) Instrumenty w kapitale Tier 2 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	
(-) Instrumenty w kapitale Tier 2 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale Tier 2	
Nadwyżka odliczenia od pozycji w Tier 2 ponad kapitał Tier 2 (odliczenie w kapitale dodatkowym Tier 1)	
Inne pozycje lub korekty kapitału Tier 2 - nie ujęte powyżej	

Rachunek funduszy własnych został przeprowadzony zgodnie z art.127 Ustawy Prawo Bankowe oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013r. (CRR) i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013r. (CRD IV).

Wysokość funduszy własnych na dzień 31.12.2017r. wynosiła 54 412 329,81 zł, tj.: 13 045 704,72 euro przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu 31.12.2017 rok (1 EUR = 4,17 PLN).

Suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (kapitał regulacyjny) wynosiła 32 121 412,21 zł, natomiast oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku (kapitał wewnętrzny) wynosiła 39 354 248,24 zł, stwarzając odpowiednią nadwyżkę funduszy własnych nad tymi wymogami.

Wykazany na 31.12.2017 roku regulacyjny wymóg kapitału w odniesieniu do funduszy własnych wygenerował współczynnik wypłacalności na poziomie 13,55 %.

Bank posiada odpowiednie regulacje wewnętrzne służące do wyznaczania wymogów kapitałowych:

- Zasady wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Kujawsko – Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym - dla wyznaczania kapitału regulacyjnego,
- Zasady szacowania kapitału wewnętrznego w Kujawsko – Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym – dla szacowania kapitału wewnętrznego.

Powyższe procedury podlegają regularnemu (co najmniej rocznemu) przeglądowi i aktualizacji.

Ostatni z nich miał miejsce:

- Zasady wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Kujawsko – Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym do Uchwały nr 125/2017 Zarządu KDBS Banku z dnia 14 czerwca 2017 roku,
- Zasady szacowania kapitału wewnętrznego w Kujawsko – Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym – do Uchwały nr 318/2017 Zarządu KDBS Banku z dnia 29 września 2017 roku.

Bank wyznacza kapitał regulacyjny dla:

- ryzyka kredytowego – w oparciu o metodę standardową,
- ryzyka walutowego – w oparciu o metodę podstawową,
- ryzyka operacyjnego – w oparciu o metodę wskaźnika podstawowego.

W 2017 roku nie występowały przekroczenia limitów koncentracji zaangażowań i koncentracji kapitałowej toteż nie było konieczności tworzenia wymogów kapitałowych z tego tytułu.

Bank szacuje kapitał wewnętrzny na następujące rodzaje ryzyka Bankowego, które zgodnie z obowiązującą w Banku wewnętrzną definicją zostały uznane za istotne:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko stopy procentowej w portfelu Bankowym,
- ryzyko płynności,
- ryzyko kapitałowe,
- ryzyko braku zgodności.

Agregacja wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka (tj. obliczanie łącznej kwoty kapitału wewnętrznego) odbywa się w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Na datę 31.12.2017 roku kapitał wewnętrzny Banku wynosił 39 354 248,24 zł i składał się z następujących wymogów:

- na ryzyko kredytowe – 34 675 129,63 zł,
- na ryzyko operacyjne – 2 986 654,31 zł,
- na ryzyko stopy procentowej w portfelu Bankowym – 1 692 464,30 zł,

Za zgodą KNF Bank uwzględnia dodatkowe pozycje bilansu do ustalenia wymogów kapitałowych.

Bank nie wyznacza dodatkowych pozycji bilansu.

Suma funduszy własnych jest utrzymywana przez Bank.

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

Oszacowana kwota niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyk występujących w działalności przedstawia się następująco:

Rodzaj ryzyka	Wymagany wg Banku kapitał na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara I	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara II
1	2	3	4
Ryzyko kredytowe	34 675 129,63	29 134 757,90	5 540 371,73
Ryzyko rynkowe		0,00	0,00
Ryzyko operacyjne	2 986 654,31	2 986 654,31	0,00
Łączny wymóg na powyższe ryzyka	37 661 783,94	32 121 412,21	5 540 371,73
Redukcja wymogu kapitałowego	1 692 464,30	x	1 692 464,30
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0,00	x	0,00
koncentracji dużych zaangażowań		x	
koncentracji w sektor gospodarki		x	
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia		x	
koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy		x	
koncentracji geograficznej		x	
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, z tego:	1 692 464,30	x	1 692 464,30
przeszacowania	1 692 464,30	x	1 692 464,30
bazowe		x	
opcji klienta		x	
krzywej dochodowości		x	
Ryzyko płynności (wynikające z nieodpowiedniego poziomu aktywów płynnych)		x	
Ryzyko wyniku finansowego		x	
Ryzyko kapitałowe, z tego:	0,00	x	0,00
koncentracji funduszu udziałowego		x	
koncentracji „dużych” udziałów		x	
niedotrzymania minimalnych progów kapitałowych		x	
Pozostałe ryzyka, z tego:	0,00	x	0,00
cyklu gospodarczego		x	
strategiczne		x	
utruty reputacji		x	
transferowe		x	
rezydualne		x	
modeli		x	
Kapitał wewnętrzny	39 354 248,24	32 121 412,21	7 232 836,03

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego na 2017 rok:

Dane z bilansu	2014r.	2015r.	2016r.	Średnia
1	2	3	4	5
Przychody z tytułu odsetek	23 496 126,24	19 335 571,11	19 442 566,06	20 758 087,80
Koszty z tytułu odsetek	8 505 996,72	4 314 387,07	3 892 273,95	5 570 885,91
Przychody z tytułu prowizji	5 366 449,69	5 611 476,61	5 477 427,65	5 485 117,98
Koszty z tytułu prowizji	1 011 557,07	696 401,97	684 467,09	797 475,38
Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu	5 775,00	100 021,79	95 090,10	66 962,30
Wynik operacji finansowych	-1 786 645,28	-1 002 873,62	-74 145,96	-954 554,95
Wynik z pozycji wymiany	102 231,45	95 535,76	69 064,07	88 943,76
Pozostałe przychody operacyjne*	832 843,26	455 434,60	1 216 221,48	834 833,11
Wynik Brutto wg NUK	18 499 226,57	19 584 377,21	21 649 482,36	19 911 028,71
Współczynnik a	15,00%			
Kapitał adekwatny	2 986 654,31			

z uwzględnieniem wyłączeń

*

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

2. Dane o walutowej strukturze aktywów i pasywów

KASA w WALUTACH OBCYCH USD:

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2017r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2017r.
1	2	3	4
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	760,00	3,4813	2 645,79
Inne środki (znaki skarbowe)		3,4813	0,00
RAZEM	760,00	x	2 645,79

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2016r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2016r.
1	2	3	4
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	3 594,00	4,1793	15 020,40
Inne środki (znaki skarbowe)		4,1793	0,00
RAZEM	3 594,00	x	15 020,40

KASA w WALUTACH OBCYCH EURO:

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2017r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2017r.
1	2	3	4
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	81 115,00	4,1709	338 322,55
Inne środki (znaki skarbowe)		4,1709	0,00
RAZEM	81 115,00	x	338 322,55

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2016r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2016r.
1	2	3	4
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	40 690,00	4,4240	180 012,56
Inne środki (znaki skarbowe)		4,4240	0,00
RAZEM	40 690,00	x	180 012,56

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

KASA w WALUTACH OBCYCH GBP:

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2017r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2017r.
1	2	3	4
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	6 560,00	4,7001	30 832,66
Inne środki (znaki skarbowe)		4,7001	0,00
RAZEM	6 560,00	x	30 832,66

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2016r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2016r.
1	2	3	4
W rachunku bieżącym (środki pieniężne w kasie)	7 155,00	5,1445	36 808,90
Inne środki (znaki skarbowe)		5,1445	0,00
RAZEM	7 155,00	x	36 808,90

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH USD:

Rodzaj należności	Wartość na 31.12.2017r.	Utworzona rezerwa w jednostkach na 31.12.2017r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo należności na 31.12.2017r.	Utworzona rezerwa /odpis na 31.12.2017r.	Należności netto
1	2	3	4	5	6	7
Należności w rachunku bieżącym	15 970,16		3,4813	55 596,92	0,00	55 596,92
Należności terminowe w tym lokaty płynnościowe	400 000,00		3,4813	1 392 520,00	0,00	1 392 520,00
Należności z tyt. sprzedanych wierzytelności			3,4813	0,00	0,00	0,00
Odsetki zapadłe niespłacone			3,4813	0,00	0,00	0,00
Odsetki niezapadłe	1 312,81		3,4813	4 570,29	0,00	4 570,29
Ogółem należności:	417 282,97	0,00	x	1 452 687,21	0,00	1 452 687,21

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Rodzaj należności	Wartość na 31.12.2016r.	Utworzona rezerwa w jednostkach na 31.12.2016r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo należności na 31.12.2016r.	Utworzona rezerwa /odpis na 31.12.2016r.	Należności netto
1	2	3	4	5	6	7
Należności w rachunku bieżącym	11 433,88		4,1793	47 785,61	0,00	47 785,61
Należności terminowe w tym lokaty płynnościowe	202 000,00		4,1793	844 218,60	0,00	844 218,60
Należności z tyt. sprzedanych wierzytelności			4,1793	0,00	0,00	0,00
Odsetki zapadłe niespłacone			4,1793	0,00	0,00	0,00
Odsetki niezapadłe	490,06		4,1793	2 048,11	0,00	2 048,11
Ogółem należności:	213 923,94	0,00	x	894 052,32	0,00	894 052,32

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH EURO:

Rodzaj należności	Wartość na 31.12.2017r.	Utworzona rezerwa w jednostkach na 31.12.2017r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo należności na 31.12.2017r.	Utworzona rezerwa /odpis na 31.12.2017r.	Należności netto
1	2	3	4	5	6	7
Należności w rachunku bieżącym	461 559,17		4,1709	1 925 117,14	0,00	1 925 117,14
Należności terminowe w tym lokaty płynnościowe	1 000 000,00		4,1709	4 170 900,00	0,00	4 170 900,00
Należności z tyt. sprzedanych wierzytelności			4,1709	0,00	0,00	0,00
Odsetki zapadłe niespłacone			4,1709	0,00	0,00	0,00
Odsetki niezapadłe			4,1709	0,00	0,00	0,00
Ogółem należności:	1 461 559,17	0,00	x	6 096 017,14	0,00	6 096 017,14

Rodzaj należności	Wartość na 31.12.2016r.	Utworzona rezerwa w jednostkach na 31.12.2016r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo należności na 31.12.2016r.	Utworzona rezerwa /odpis na 31.12.2016r.	Należności netto
1	2	3	4	5	6	7
Należności w rachunku bieżącym	538 751,21		4,4240	2 383 435,35	0,00	2 383 435,35
Należności terminowe w tym lokaty płynnościowe	200 000,00		4,4240	884 800,00	0,00	884 800,00
Należności z tyt. sprzedanych wierzytelności			4,4240	0,00	0,00	0,00
Odsetki zapadłe niespłacone			4,4240	0,00	0,00	0,00
Odsetki niezapadłe	96,99		4,4240	429,08	0,00	429,08
Ogółem należności:	738 848,20	0,00	x	3 268 664,43	0,00	3 268 664,43

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH GBP:

Rodzaj należności	Wartość na 31.12.2017r.	Utworzona rezerwa w jednostkach na 31.12.2017r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo należności na 31.12.2017r.	Utworzona rezerwa /odpis na 31.12.2017r.	Należności netto
1	2	3	4	5	6	7
Należności w rachunku bieżącym	8 254,67		4,7001	38 797,77	0,00	38 797,77
Należności terminowe w tym lokaty płynnościowe	133 000,00		4,7001	625 113,30	0,00	625 113,30
Należności z tyt. sprzedanych wierzytelności			4,7001	0,00	0,00	0,00
Odsetki zapadłe niespłacone			4,7001	0,00	0,00	0,00
Odsetki niezapadłe	113,40		4,7001	532,99	0,00	532,99
Ogółem należności:	141 368,07	0,00	x	664 444,06	0,00	664 444,06

Rodzaj należności	Wartość na 31.12.2016r.	Utworzona rezerwa w jednostkach na 31.12.2016r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo należności na 31.12.2016r.	Utworzona rezerwa /odpis na 31.12.2016r.	Należności netto
1	2	3	4	5	6	7
Należności w rachunku bieżącym	13 924,94		5,1445	71 636,85	0,00	71 636,85
Należności terminowe w tym lokaty płynnościowe	60 000,00		5,1445	308 670,00	0,00	308 670,00
Należności z tyt. sprzedanych wierzytelności			5,1445	0,00	0,00	0,00
Odsetki zapadłe niespłacone			5,1445	0,00	0,00	0,00
Odsetki niezapadłe	71,75		5,1445	369,12	0,00	369,12
Ogółem należności:	73 996,69	0,00	x	380 675,97	0,00	380 675,97

Należności od sektora niefinansowego w walutach obcych USD – nie wystąpiły.

Należności od sektora niefinansowego w walutach obcych EURO – nie wystąpiły.

Należności od sektora niefinansowego w walutach obcych GBP – nie wystąpiły.

Należności od sektora budżetowego w walutach obcych USD – nie wystąpiły.

Należności od sektora budżetowego w walutach obcych EURO – nie wystąpiły.

Należności od sektora budżetowego w walutach obcych GBP – nie wystąpiły.

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Zobowiązania od sektora finansowego w walutach obcych USD – nie wystąpiły.

Zobowiązania od sektora finansowego w walutach obcych EURO – nie wystąpiły.

Zobowiązania od sektora finansowego w walutach obcych GBP – nie wystąpiły.

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH USD

Rodzaj zobowiązania	Wartość na 31.12.2017r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2017r.
1	2	3	4
I. Rachunki oszczędnościowe	409 694,72	x	1 426 270,23
1. bieżące	352 723,66	3,4813	1 227 936,88
2. terminowe	56 932,82	3,4813	198 200,23
3. odsetki naliczone niezapadłe	38,24	3,4813	133,12
II. Pozostałe	277,30	x	965,36
1. bieżące	277,30	3,4813	965,36
2. terminowe		3,4813	0,00
3. odsetki naliczone niezapadłe		3,4813	0,00
III. Ogółem (poz. I + poz. II)	409 972,02	x	1 427 235,59

Rodzaj zobowiązania	Wartość na 31.12.2016r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2016r.
1	2	3	4
I. Rachunki oszczędnościowe	217 305,54	x	908 185,05
1. bieżące	168 089,66	4,1793	702 497,12
2. terminowe	49 180,76	4,1793	205 541,15
3. odsetki naliczone niezapadłe	35,12	4,1793	146,78
II. Pozostałe	0,00	x	0,00
1. bieżące	0,00	4,1793	0,00
2. terminowe		4,1793	0,00
3. odsetki naliczone niezapadłe		4,1793	0,00
III. Ogółem (poz. I + poz. II)	217 305,54	x	908 185,05

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH EURO:

Rodzaj zobowiązania	Wartość na 31.12.2017r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2017r.
1	2	3	4
I. Rachunki oszczędnościowe	987 517,58	x	4 118 837,07
1. bieżące	980 891,60	4,1709	4 091 200,77
2. terminowe	6 625,98	4,1709	27 636,30
3. odsetki naliczone niezapadłe		4,1709	0,00
II. Pozostałe	541 637,13	x	2 259 114,31
1. bieżące	541 637,13	4,1709	2 259 114,31
2. terminowe		4,1709	0,00
3. odsetki naliczone niezapadłe		4,1709	0,00
III. Ogółem (poz. I + poz. II)	1 529 154,71	x	6 377 951,38

Rodzaj zobowiązania	Wartość na 31.12.2016r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2016r.
1	2	3	4
I. Rachunki oszczędnościowe	511 090,28	x	2 261 063,40
1. bieżące	503 783,99	4,4240	2 228 740,37
2. terminowe	7 306,29	4,4240	32 323,03
3. odsetki naliczone niezapadłe		4,4240	0,00
II. Pozostałe	265 844,06	x	1 176 094,12
1. bieżące	265 844,06	4,4240	1 176 094,12
2. terminowe		4,4240	0,00
3. odsetki naliczone niezapadłe		4,4240	0,00
III. Ogółem (poz. I + poz. II)	776 934,34	x	3 437 157,52

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

ZOBOWIĄZANIA wobec SEKTORA NIEFINANSOWEGO w WALUTACH OBCYCH GBP

Rodzaj zobowiązania	Wartość na 31.12.2017r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2017r.
1	2	3	4
I. Rachunki oszczędnościowe	145 772,85	x	685 146,98
1. bieżące	130 677,10	4,7001	614 195,44
2. terminowe	15 091,24	4,7001	70 930,34
3. odsetki naliczone niezapadłe	4,51	4,7001	21,20
II. Pozostałe	0,00	x	0,00
1. bieżące		4,7001	0,00
2. terminowe		4,7001	0,00
3. odsetki naliczone niezapadłe		4,7001	0,00
III. Ogółem (poz. I + poz. II)	145 772,85	x	685 146,98

Rodzaj zobowiązania	Wartość na 31.12.2016r.	Kurs wyceny waluty na dzień bilansowy	Saldo na 31.12.2016r.
1	2	3	4
I. Rachunki oszczędnościowe	80 753,77	x	415 437,78
1. bieżące	72 680,11	5,1445	373 902,83
2. terminowe	8 069,61	5,1445	41 514,11
3. odsetki naliczone niezapadłe	4,05	5,1445	20,84
II. Pozostałe	0,00	x	0,00
1. bieżące		5,1445	0,00
2. terminowe		5,1445	0,00
3. odsetki naliczone niezapadłe		5,1445	0,00
III. Ogółem (poz. I + poz. II)	80 753,77	x	415 437,78

Zobowiązania od sektora budżetowego w walutach obcych USD – nie wystąpiły.

Zobowiązania od sektora budżetowego w walutach obcych EURO – nie wystąpiły.

Zobowiązania od sektora budżetowego w walutach obcych GBP – nie wystąpiły.

3. Dane o źródłach pozyskania depozytów, z uwzględnieniem podziału na branżowe i geograficzne segmenty rynku.

Za zgromadzone w Banku depozyty Bank przyjmuje:

- bazę depozytową środki bieżące i terminowe podmiotów niefinansowych,
- środki pochodzące od jednostek samorządu terytorialnego,
- środki ulokowane w Banku przez podmioty finansowe (nie Bankowe).

Depozyty ogółem stanowią główne źródło finansowania działalności Banku, na przestrzeni 2017 roku stanowiły średnio 87,5 % pasywów ogółem.

Na datę 31.12.2017 roku ich struktura przedstawiała się następująco:

- depozyty osób fizycznych stanowiły 58,6% depozytów ogółem oraz 51,4% pasywów,*
- depozyty rolników stanowiły 13,5% depozytów ogółem oraz 11,8% pasywów,*
- depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych stanowiły 14,9% depozytów ogółem oraz 13,1% pasywów,*
- depozyty jednostek samorządu terytorialnego stanowiły 12,0% depozytów ogółem oraz 10,5% pasywów,*
- depozyty podmiotów finansowych (nie Bankowych) stanowiły 1,0% depozytów ogółem oraz 0,9% pasywów.*

Bank nie prowadzi analiz struktury depozytów z uwzględnieniem podziału na branżowe segmenty rynku.

Ryzyko koncentracji depozytów jest analizowane pod kątem koncentracji dla:

- jednego podmiotu tzw. duzi deponenti,*
- podmiotów wewnętrznych.*

Za dużego deponenta Bank przyjmuje podmiot, który zgromadził w Banku środki przekraczające 0,5% bazy depozytowej dla depozytów gospodarstw domowych, 1,0% bazy depozytowej w odniesieniu do pozostałych podmiotów sektora niefinansowego.

Depozytami osób wewnętrznych są środki zgromadzone przez: Członków Zarządu, Członków Rady Nadzorczej, Pracowników Banku..

Na datę 31.12.2017 roku powyższe koncentracje stanowiły odpowiednio:

- dla dużych deponentów: 0,6% depozytów ogółem,*
- dla depozytów osób wewnętrznych: 0,3% depozytów ogółem.*

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Pozyskane środki depozytowe pochodziły – podział na branże:

Lp.	Wyszczególnienie	Zobowiązania			
		Okres bieżący	%	Okres poprzedni	%
1	2	3	4	5	6
SEKTOR FINANSOWY		5 001 499,75	0,98%	5 080 632,26	1,08%
1	Instytucje finansowe	5 001 499,75	0,98%	5 080 632,26	1,08%
SEKTOR NIEFINANSOWY		442 922 792,15	87,01%	412 916 116,44	87,49%
1	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	812 400,74	0,16%	2 003 051,28	0,42%
2	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne i spółdzielnie	33 935 947,59	6,67%	26 940 225,52	5,71%
3	Rolnicy indywidualni	68 758 752,35	13,51%	66 631 971,14	14,12%
4	Przedsiębiorstwa indywidualni	25 699 270,55	5,05%	22 684 956,27	4,81%
5	Osoby prywatne	298 275 269,65	58,60%	280 483 685,44	59,43%
6	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	15 441 151,27	3,03%	14 172 226,79	3,00%
SEKTOR BUDŻETOWY		61 104 139,40	12,00%	53 940 332,80	11,43%
1	Instytucje rządowe i samorządowe	61 104 139,40	12,00%	53 940 332,80	11,43%
RAZEM		509 028 431,30	100,00%	471 937 081,50	100,00%

4. Informacje z zakresu struktury koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne jednostki, grupy kapitałowe, branżowe i geograficzne segmenty rynku, wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem.

Bank dokonuje analizy koncentracji zaangażowań z podziałem na:

- koncentrację zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych,
- koncentrację „dużych zaangażowań”,
- koncentrację branżową,
- koncentrację w ten sam rodzaj zabezpieczenia,
- koncentrację geograficzną.

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

Celem ograniczania ryzyka koncentracji zaangażowań Bank ustanowił limity wewnętrzne na poszczególne rodzaje koncentracji zaangażowań, których poziom wraz z ich wykorzystaniem na datę 31.12.2017 roku przedstawia się następująco:

Rodzaj koncentracji	Limit (np. określony jako % funduszy własnych)	Wysokość limitu	Stopień wykorzystania limitu (w %)
1	2	3	4
dużych zaangażowań	150% uznanego kapitału	81 618 495	51,80%
branżowa			
Administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	120% kapitału uznanego	64 996 104,44	1,6%
Budownictwo	110% kapitału uznanego	59 579 762,41	44,5%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	30% kapitału uznanego	16 249 026,11	39,6%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5% kapitału uznanego	2 708 171,02	0,5%
Pozostała działalność usługowa	15% kapitału uznanego	8 124 513,06	41,0%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	35% kapitału uznanego	18 957 197,13	80,9%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	25% kapitału uznanego	13 540 855,09	15,0%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	15% kapitału uznanego	8 124 513,06	56,4%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	32% kapitału uznanego	17 332 294,52	40,5%
Edukacja	5% kapitału uznanego	2 708 171,02	33,2%
Górnictwo i wydobywanie	10% kapitału uznanego	5 416 342,04	83,1%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	175% kapitału uznanego	94 785 985,65	46,9%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100% kapitału uznanego	54 163 420,37	30,5%
Przetwórstwo przemysłowe	100% kapitału uznanego	54 163 420,37	35,8%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	475% kapitału uznanego	257 276 246,76	79,2%
Transport i gospodarka magazynowa	15% kapitału uznanego	8 124 513,06	18,5%
Informacja i komunikacja	10% kapitału uznanego	5 416 342,04	4,0%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	30% kapitału uznanego	16 249 026,11	42,9%

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	15% kapitału uznanego	8 124 513,06	51,8%
inne	3% kapitału uznanego	1 624 902,61	0,0%
ten sam rodzaj zabezpieczenia			
Weksel własny	bez limitu	bez limitu	bez limitu
Gwarancje	bez limitu	bez limitu	bez limitu
Poręczenia wg prawa cywilnego i wekslowego	350% kapitału uznanego	189 571 971,30	4,6%
Zastaw rejestrowy na rzeczy ruchomej	20% kapitału uznanego	10 832 684,07	17,4%
Przewłaszczenie rzeczy ruchomej	130% kapitału uznanego	70 412 446,48	12,1%
Zastaw rejestrowy na papierach wartościowych	3% kapitału uznanego	1 624 902,61	0,0%
Przewłaszczenie papierów wartościowych	3% kapitału uznanego	1 624 902,61	0,0%
Blokada lokaty	7% kapitału uznanego	3 791 439,43	84,8%
Wpłata określonej kwoty w złotych lub w walucie wymiennej na rachunek Banku spełniająca warunki określone w art. 102 Ustawy Prawo Bankowe(kaucja)	bez limitu	bez limitu	bez limitu
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	400% kapitału uznanego	216 653 681,48	19,1%
Hipoteka pozostała	800% kapitału uznanego	433 307 362,96	65,3%
Cesja wierzytelności	30% kapitału uznanego	16 249 026,11	20,5%
Ubezpieczenie kredytu	60% kapitału uznanego	32 498 052,22	59,7%
Cesja praw z umów ubezpieczeniowych	100% kapitału uznanego	54 163 420,37	0,5%
Pozostałe zabezpieczenia	95% kapitału uznanego	51 455 249,35	0,0%
geograficzna			
Region 1 Województwo Kujawsko-Pomorskie	1000% kapitału uznanego	544 123 298,10	73,9%
Region 2 Województwa ościenne	100% kapitału uznanego	54 412 329,81	41,7%
Region 3 Pozostałe województwa	38% kapitału uznanego	20 676 685,33	44,7%

Za duże zaangażowanie Bank przyjmuje zaangażowanie o wartości równej lub przekraczającej 10% funduszy własnych. Limit koncentracji zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych, określony w Ustawie Prawo Bankowe wynosi 25% funduszy własnych, w KDBS ustalono limit 20% uznanego kapitału.

Z tabeli zamieszczonej powyżej wynika, że o profilu ryzyka koncentracji zaangażowań stanowią zaangażowania w:

- branżę – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 52,2%,
- branżę – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 12,4%,
- branżę – Budownictwo – 6,4%.

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Zaangażowania według sektorów gospodarki:

Sektor gospodarki	Wartość ekspozycji bez wyłączeń	Kwota wyłączeń	Wartość ekspozycji	Limit (%)	Limit (kwotowo)	Przekroczenie limitu
1	2	3	4	5	6	7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6 779 626,22	5 423 650,00	1 355 976,22	120%	65 294 795,77	0,00
Budownictwo	23 710 523,10	672 143,72	23 038 379,38	110%	59 853 562,79	0,00
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6 150 347,18	0,00	6 150 347,18	30%	16 323 698,94	0,00
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa	3 015 872,96	0,00	3 015 872,96	20%	10 882 465,96	0,00
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	24 385 099,37	2 289 784,75	22 095 314,62	75%	40 809 247,36	0,00
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8 325 806,22	0,00	8 325 806,22	32%	17 411 945,54	0,00
Edukacja	793 550,26	0,00	793 550,26	5%	2 720 616,49	0,00
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,00	0,00	0,00	0%	0,00	0,00
Górnictwo i wydobywanie	4 489 624,30	0,00	4 489 624,30	10%	5 441 232,98	0,00
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	44 563 549,79	0,00	44 563 549,79	175%	95 221 577,17	0,00
Inne	0,00	0,00	0,00	3%	1 632 369,89	0,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15 697 302,84	0,00	15 697 302,84	100%	54 412 329,81	0,00
Przetwórstwo przemysłowe	18 402 746,89	0,00	18 402 746,89	100%	54 412 329,81	0,00
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	202 983 958,73	5 000 000,00	197 983 958,73	475%	258 458 566,60	0,00
Rybactwo (PKD 2004)	0,00	0,00	0,00	0%	0,00	0,00
Transport i gospodarka magazynowa; Informacja i komunikacja	1 391 016,59	0,00	1 391 016,59	25%	13 603 082,45	0,00
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	11 408 432,19	0,00	11 408 432,19	45%	24 485 548,41	0,00
Suma	372 097 456,64	13 385 578,47	358 711 878,17	X	720 963 369,98	0,00

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

5. Informacje o strukturze należności Banku w podziale na poszczególne kategorie, ustalone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy o rachunkowości, z wyszczególnieniem kredytów i pożyczek, lokat w innych Bankach i w innych podmiotach finansowych, w tym informacje o:

1) Strukturze należności Banku, w podziale na poszczególne kategorie, ustalone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy o rachunkowości, z wyszczególnieniem kredytów i pożyczek:

Lp.	Treść	Okres bieżący	%	Okres poprzedni	%
1	2	3	5	4	5
1.	Ekspozycje wobec Skarbu Państwa:	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	ekspozycje normalne	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	ekspozycje zagrożone	0,00	0,00%	0,00	0,00%
2.	Ekspozycje kredytowe wynikające z pożyczek i kredytów detalicznych:	11 255 652,27	2,59%	11 020 604,65	2,63%
	ekspozycje normalne	11 235 118,88	2,59%	11 001 840,79	2,63%
	ekspozycje zagrożone	20 533,39	0,00%	18 763,86	0,00%
3.	Ekspozycje pozostałe wobec osób fizycznych, udzielonych na cele nie związane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego:	5 388 659,13	1,24%	3 986 593,79	0,95%
	ekspozycje normalne	5 362 311,66	1,24%	3 965 236,39	0,95%
	ekspozycje zagrożone	26 347,47	0,01%	21 357,40	0,01%
4.	Pozostałe ekspozycje kredytowe:	417 539 482,28	96,17%	403 401 310,34	96,41%
	ekspozycje normalne	407 829 629,67	93,93%	393 779 844,00	94,11%
	ekspozycje zagrożone	9 709 852,61	2,24%	9 621 466,34	2,30%
RAZEM:		434 183 793,68	100,00%	418 408 508,78	100,00%

Wyszczególnienie kredytów i pożyczek, lokat w innych Bankach i w innych podmiotach finansowych, w tym:

Należności w innych Bankach i instytucjach:

Lp.	Wartość	Należności w innych bankach		Należności w innych podmiotach finansowych	
		Okres bieżący	Okres poprzedni	Okres bieżący	Okres poprzedni
1	2	3	4	5	6
1	Kredyty			3 432 334,00	3 833 084,00
2	Pożyczki				
3	Lokaty	84 128 533,30	55 300 384,90		
RAZEM:		84 128 533,30	55 300 384,90	3 432 334,00	3 833 084,00

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

a) NALEŻNOŚCI OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO

Kategoria należności	Okres bieżący		Okres poprzedni	
	zł	%	zł	%
I	2	3	4	5
Należności od sektora niefinansowego brutto	395 986 170,92	100,00%	386 409 992,27	100,00%
1. Należności normalne	378 846 033,28	95,67%	371 971 592,28	96,26%
2. Należności pod obserwacją	4 840 543,16	1,22%	2 319 031,46	0,60%
3. Należności zagrożone:	12 299 594,48	3,11%	12 119 368,53	3,14%
- poniżej standardu	3 510 601,86	0,89%	1 197 756,84	0,31%
- wątpliwe	2 084 954,29	0,53%	1 424 401,30	0,37%
- stracone	6 704 038,33	1,69%	9 497 210,39	2,46%
Rezerwy celowe na należności	4 843 542,02	100,00%	3 912 833,86	100,00%
1. w sytuacji normalnej		0,00%		0,00%
2. w sytuacji pod obserwacją	0,00	0,00%		0,00%
3. w sytuacji zagrożonej:	4 843 542,02	100,00%	3 912 833,86	100,00%
- poniżej standardu	658 003,11	13,59%	223 621,78	5,72%
- wątpliwej	542 482,77	11,20%	214 179,37	5,47%
- straconej	3 643 056,14	75,21%	3 475 032,71	88,81%
Prowizje	3 604 521,52	100,00%	3 678 949,75	100,00%
w sytuacji normalnej	3 526 869,74	97,85%	3 602 668,24	97,93%
w sytuacji pod obserwacją	33 139,20	0,92%	10 639,32	0,29%
w sytuacji poniżej standardu	22 463,19	0,62%	23 487,84	0,64%
w sytuacji wątpliwej	9 261,82	0,26%	4 214,76	0,11%
w sytuacji straconej	12 787,57	0,35%	37 939,59	1,03%
Należności od sektora niefinansowego netto (bez odsetek)	387 538 107,38	x	378 818 208,66	x

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO według terminów zapadalności

Wyszczególnienie	Okres bieżący		Okres poprzedni	
	zł	%	zł	%
1	2	3	4	5
Należności od sektora niefinansowego brutto	395 986 170,92	100,00%	386 409 992,27	100,00%
Bieżące	42 869 781,19	10,83%	38 339 132,62	9,92%
Terminowe	353 116 389,73	89,17%	348 070 859,65	90,08%
- do 1 miesiąca	12 818 548,57	3,24%	14 259 060,12	3,69%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	8 319 622,99	2,10%	12 082 885,70	3,13%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	48 598 555,22	12,27%	42 091 361,29	10,89%
- powyżej 1 roku do 5 lat	147 340 216,90	37,21%	149 645 817,39	38,73%
- powyżej 5 lat do 10 lat	84 753 541,46	21,40%	80 747 686,61	20,90%
- powyżej 10 lat do 20 lat	45 737 247,72	11,55%	44 165 809,25	11,43%
- powyżej 20 lat	5 548 656,87	1,40%	5 078 239,29	1,31%

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO

Kategoria należności	Okres bieżący		Okres poprzedni	
	zł	%	zł	%
1	2	3	4	5
Należności od sektora budżetowego brutto	6 770 111,00	100,00%	5 560 529,66	100,00%
1. Należności normalne	6 770 111,00	100,00%	5 560 529,66	100,00%
2. Należności pod obserwacją		0,00%		0,00%
3. Należności zagrożone:	0,00	0,00%	0,00	0,00%
- poniżej standardu		0,00%		0,00%
- wątpliwe		0,00%		0,00%
- stracone		0,00%		0,00%
Rezerwy celowe na należności	0,00	0,00%	0,00	0,00%
1. w sytuacji normalnej		0,00%	0,00	0,00%
2. w sytuacji pod obserwacją		0,00%		0,00%
3. w sytuacji zagrożonej:	0,00	0,00%	0,00	0,00%
- poniżej standardu		0,00%		0,00%
- wątpliwej		0,00%		0,00%
- straconej		0,00%		0,00%
Prowizje	5 597,01	100,00%	9 444,42	100,00%
w sytuacji normalnej	5 597,01	100,00%	9 444,42	100,00%
w sytuacji pod obserwacją		0,00%		0,00%
w sytuacji poniżej standardu		0,00%		0,00%
w sytuacji wątpliwej		0,00%		0,00%
w sytuacji straconej		0,00%		0,00%
Należności od sektora niefinansowego netto (bez odsetek)	6 764 513,99	x	5 551 085,24	x

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO według terminów zapadalności

Wyszczególnienie	Okres bieżący		Okres poprzedni	
	zł	%	zł	%
1	2	3	4	5
Należności od sektora budżetowego brutto	6 770 111,00	100,00%	5 560 529,66	100,00%
Bieżące	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Terminowe	6 770 111,00	100,00%	5 560 529,66	100,00%
- do 1 miesiąca	103 024,00	1,52%	0,00	0,00%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	50 000,00	0,74%	55 000,00	0,99%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	431 048,00	6,37%	342 740,66	6,16%
- powyżej 1 roku do 5 lat	3 066 534,00	45,30%	2 869 954,00	51,61%
- powyżej 5 lat do 10 lat	1 673 906,00	24,72%	968 706,00	17,42%
- powyżej 10 lat do 20 lat	1 445 599,00	21,35%	1 324 129,00	23,81%
- powyżej 20 lat	0,00	0,00%	0,00	0,00%

2) **Kredyty i pożyczki, od których Bank nie nalicza odsetek.**

Lp.	Treść	Okres bieżący	Okres poprzedni
1	2	3	4
1	Kredyty	219 208,86	176 501,44
2	Pożyczki		
RAZEM:		219 208,86	176 501,44

3) **Aktywa finansowe z podziałem na:**

Lp.	Treść	Okres bieżący	Okres poprzedni
1	2	3	4
a.	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		
b.	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		
c.	Kredyty i pożyczki oraz inne należności banku	540 282 012,55	499 996 541,68
d.	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	12 252 063,50	5 254 309,09
e.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	18 095 594,60	24 433 930,26
Razem		570 629 670,65	529 684 781,03

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

4) Informacje o aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenionych w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej, ze wskazaniem oszacowanej wartości, w 2017 roku nie wystąpiły.

5) Struktura zobowiązań Banku

Przedziały czasowe	Wyszczególnienie			
	Depozyty banków i innych podmiotów finansowych	Własna emisja papierów wartościowych	Weksle własne	Inne pożyczone środki
1	2	3	4	5
- do 1 miesiąca				
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy				
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	5 000 000,00			
- powyżej 1 roku do 5 lat				
- powyżej 5 lat do 10 lat		5 000 000,00		
- powyżej 10 lat do 20 lat				
- powyżej 20 lat				

DEPOZYTY BANKÓW i INNYCH PODMIOTÓW FINANSOWYCH

Wyszczególnienie	Okres bieżący		Okres poprzedni	
	zł	%	zł	%
1	2	3	4	5
Depozyty banków i innych podmiotów finansowych	7 224 902,94	100,15%	6 388 708,17	100,18%
Depozyty bieżące	2 224 902,94	30,84%	1 388 708,17	21,78%
Terminowe	5 000 000,00	69,31%	5 000 000,00	78,41%
- do 1 miesiąca		0,00%		0,00%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		0,00%		0,00%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	5 000 000,00	69,31%	5 000 000,00	78,41%
- powyżej 1 roku do 5 lat		0,00%		0,00%
- powyżej 5 lat do 10 lat		0,00%		0,00%
- powyżej 10 lat do 20 lat		0,00%		0,00%
- powyżej 20 lat		0,00%		0,00%
Odsetki	7 715,07	0,11%	7 232,88	0,11%
Prowizje	18 400,92	0,26%	18 878,03	0,30%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	7 214 217,09	100,00%	6 377 063,02	100,00%

DEPOZYTY SEKTORA NIEFINANSOWEGO I BUDŻETOWEGO według terminów wymagalności

Wyszczególnienie	Okres bieżący		Okres poprzedni	
	zł	%	zł	%
1	2	3	4	5
Depozyty bieżące	325 539 415,06	64,46%	294 395 536,35	62,90%
Depozyty terminowe	178 857 953,35	35,42%	173 111 682,23	36,98%
- do 1 miesiąca	59 912 971,43	33,50%	52 328 146,59	30,23%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	36 926 865,30	20,65%	40 558 719,43	23,43%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	68 714 777,16	38,42%	71 202 921,14	41,13%
- powyżej 1 roku do 5 lat	13 065 310,52	7,30%	8 839 375,68	5,11%
- powyżej 5 lat do 10 lat	238 028,94	0,13%	182 519,39	0,11%
- powyżej 10 lat do 20 lat	0,00	0,00%	0,00	0,00%
- powyżej 20 lat	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Odsetki	612 668,36	0,12%	554 734,78	0,12%
Nierozliczone prowizje	0,00	0,00%	306,35	0,00%

6. Informacje o kredytach i pożyczkach oraz innych należnościach Banku, a także o instrumentach zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym, wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazując odrębnie:

- 1). wartość kredytów i pożyczek oraz innych należności Banku zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy, w 2017 roku nie wystąpiły;
- 2). wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia wartości instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym, w 2017 roku nie wystąpiły;
- 3). wartość o którą instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym zmniejszają wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe, w 2017 roku nie wystąpiły;
- 4). wartość zmiany w danym okresie sprawozdawczym i narastająco, wartości godziwej kredytów i pożyczek oraz innych należności banku, która wynika ze zmian ryzyka kredytowego, ustalona jako:
 - a) jako wartość zmiany dla danego składnika lub grupy aktywów finansowych, która nie wynika ze zmiany warunków rynkowych powodujących ryzyko rynkowe – nie ustalono;
 - b) w oparciu o inną metodę, która w ocenie Banku pozwala wierniej odzwierciedlić wartość zmiany dla danego składnika lub grupy aktywów finansowych, która wynika ze zmiany ryzyka kredytowego – w 2017 roku w/w nie wystąpiły;
- 5). wartość zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy, jaka wystąpiła w danym okresie sprawozdawczym i narastająco, w 2017 roku nie wystąpiły;

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

7. Informacje o zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

- 1) wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - **w 2017 roku nie wystąpiły;**
- 2) wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do obrotu - **w 2017 roku nie wystąpiły;**
- 3) różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązań finansowych a wartością, którą bank byłby zobowiązany zapłacić w terminie wymagalności - **w 2017 roku nie wystąpiły.**

8. Dane o wartości posiadanych instrumentów finansowych:

Lp.	Treść	Wartość w okresie sprawozdawczym	Wartość w poprzednim okresie sprawozdawczym
1	2	3	4
1.	Instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie giełdowym	0,00	1 799 788,69
2.	Instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie pozagiełdowym	30 347 658,10	27 888 450,66
3.	Papiery wartościowe z nieograniczoną zbywalnością, nieznajdujące się w obrocie na rynku regulowanym		
4.	Papiery wartościowe z ograniczoną zbywalnością		
5.	Wartość rynkowa instrumentów finansowych, w przypadku gdy jest różna od wartości wykazywanej w bilansie		

STAN DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH wg WARTOŚCI BILANSOWEJ (w zł)

Treść	Wartość w okresie sprawozdawczym	Wartość w poprzednim okresie sprawozdawczym
1	2	3
Dłużne papiery wartościowe emitentów państwowych	11 996 496,00	4 998 750,00
Bony skarbowe		
Bony pieniężne NBP	11 996 496,00	4 998 750,00
Obligacje NBP		
Obligacje skarbowe		
Dłużne papiery wartościowe innych emitentów	9 786 049,86	17 965 066,86
Obligacje BPS	255 567,50	255 559,09
Obligacje komunalne	7 501 784,36	13 881 109,05
Obligacje komercyjne	2 028 698,00	3 828 398,72
Razem dłużne papiery wartościowe	21 782 545,86	22 963 816,86

9. Informacje o zawartych przez Bank umowach, których skutkiem będzie powstanie instrumentu finansowego:

- Umowa zawierania transakcji na instrumentach finansowych z SGB-Bankiem S.A. z siedzibą w Poznaniu (dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski oraz dłużne papiery wartościowe pozostałych emitentów niedopuszczone do obrotu zorganizowanego), zawarta 17.06.2010 r;
- Umowa Nr 00-09-000063 z Domem Maklerskim Banku BPS S.A. z siedzibą w Warszawie o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego, zawarta 14.07.2011 r.

10. Posiadane udziały i akcje w podziale na jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone.

Bank nie posiada udziałów, akcji w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych.

11. Informacje o wartości posiadanych udziałów i akcji w jednostkach podporządkowanych, które Bank przeznaczył do sprzedaży - w 2017 roku nie występują.

12. Ujawnienie informacji o wartości i kategorii przekwalifikowanych aktywów oraz o przyczynach przekwalifikowania składników aktywów finansowych - w 2017 roku nie występują.

13. W przypadku przekwalifikowania składników aktywów finansowych z kategorii aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów dostępnych do sprzedaży albo z kategorii aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, informacja o:
- 1). Wartość aktywów finansowych przekwalifikowanych do i z każdej kategorii, a także przyczyny przekwalifikowania;
 - 2). Wartość bilansowa i wartość godziwa składników aktywów finansowych, które zostały przekwalifikowane w okresie sprawozdawczym oraz w poprzednich okresach sprawozdawczych;
 - 3). Wyjątkowe okoliczności wraz z faktami wskazującymi na to, że były one wyjątkowe, gdy składnik aktywów finansowych został przekwalifikowany zgodnie z § 32 ust 1 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków;
 - 4). Przychody lub koszty z tytułu wyceny składnika aktywów finansowych, w okresie sprawozdawczym oraz w poprzednich okresach sprawozdawczych;
 - 5). Przychody lub koszty z tytułu wyceny, które zostałyby ujęte w okresie sprawozdawczym, jeżeli dany składnik nie zostałby przekwalifikowany;
 - 6) Efektywna stopa procentowa i szacunkowa kwota przepływów pieniężnych, które Bank spodziewa się odzyskać, na dzień przekwalifikowania aktywów finansowych.

W 2017 roku w/w nie wystąpiły.

14. W przypadku przeniesienia praw majątkowych zakwalifikowanych do aktywów finansowych (przeniesienie aktywów), które nie są wyłączone z bilansu, ujawnieniu podlegają informacje w odniesieniu do każdej kategorii aktywów finansowych:
1. Rodzaj przeniesionych aktywów.
 2. Wartość i charakter korzyści zachowanych przez Bank, a także rodzaje ryzyka związane z przeniesionymi aktywami finansowymi, które nie podlegają wyłączeniu z bilansu.
 3. Wartość bilansowa przeniesionych aktywów, wartość ujmowanych w bilansie aktywów i powiązanych z nimi zobowiązań.

W 2017 roku nie wystąpiło przeniesienie praw majątkowych.

15. Informacje o zastawie na mieniu Banku, wraz z postanowieniami i warunkami ustanowienia zastawu oraz wartości bilansowej składników aktywów finansowych, które Bank zastawił jako zabezpieczenie zobowiązań lub zobowiązań pozabilansowych – w 2017 roku nie występują.
16. Informacje o posiadanych instrumentach finansowych z wbudowanymi instrumentami pochodnymi– w 2017 roku nie występują.

17. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku:

W 2017 roku Bank nie wydzielat organizacyjnie biura maklerskiego.

- 18. Informacje o należnościach od Banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich – nie dotyczy.*
- 19. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku o należnościach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych – nie dotyczy.*
- 20. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku o zobowiązaniach od Krajowego depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych – nie dotyczy.*
- 21. Informacje o należnościach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na należności od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku - nie dotyczy.*
- 22. Informacje o zobowiązaniach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na zobowiązania od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku - nie dotyczy.*
- 23. Informacje o zobowiązaniach od Banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich - nie dotyczy.*
- 24. Informacje o zmianach wartości funduszy wydzielonych dla oddziałów zagranicznych, z uwzględnieniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń, z podziałem na poszczególne podmioty, oraz stanu na koniec roku obrotowego - nie dotyczy.*
- 25. Dane dotyczące zmian stanu wartości niematerialnych i prawnych.*

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

1) Zakres zmian wartości niematerialnych i prawnych.

Lp.	Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Zwiększenia	Zmniejszenia	Okres bieżący
1	2	3	4	5	6
I.	Wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych	947 514,90	16 137,60	0,00	963 652,50
	1. Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne	947 514,90	16 137,60	0,00	963 652,50
	- licencje	947 514,90	16 137,60		963 652,50
	- koncesje				0,00
	2. Prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych				0,00
	3. know-how				0,00
	4. pozostałe - wartość firmy				0,00
II.	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych	793 593,44	29 860,80	0,00	823 454,24
	1. Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne	793 593,44	29 860,80	0,00	823 454,24
	- licencje	793 593,44	29 860,80		823 454,24
	- koncesje				0,00
	2. Prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych				0,00
	3. know-how				0,00
	4. pozostałe - wartość firmy				0,00
III.	Wartość netto wartości niematerialnych i prawnych	153 921,46	-13 723,20	0,00	140 198,26
	1. Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne	153 921,46	-13 723,20	0,00	140 198,26
	- licencje	153 921,46	-13 723,20	0,00	140 198,26
	- koncesje				0,00
	2. Prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych				0,00
	3. know-how				0,00
	4. pozostałe - wartość firmy				0,00

Na dzień 31.12.2017 roku Bank nie posiadał wartości niematerialnych i prawnych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

26. Dane dotyczące użytkowanych rzeczowych aktywów trwałych

1) Zakres zmian wartości użytkowanych rzeczowych aktywów trwałych:

Wyszczególnienie	Grunty własne Prawo wieczystego użytkowania gruntów (grupa 0)	Spółdzielcze prawo do lokalu (grupa 1)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupa 1 i 2)	Urządzenia techniczne i maszyny (grupa 3 do 6)	Środki transportu (grupa 7)	Inne środki trwałe (grupa 8)	Razem	Środki trwałe w budowie	Ogółem
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wartość rzeczowych aktywów trwałych brutto									
Stan na 01.01.2017r.	92 163,30	111 522,74	8 291 933,21	4 497 574,07	676 460,96	2 215 788,37	15 885 442,65	13 678,00	15 899 120,65
Aktualizacja							0,00		0,00
Zwiększenie		57 796,27	405 525,15	28 580,19		69 679,74	561 581,35	85 312,06	646 893,41
Zmniejszenie				7 210,20		29 282,10	36 492,30	8 635,00	45 127,30
Stan na 31.12.2017r.	92 163,30	169 319,01	8 697 458,36	4 518 944,06	676 460,96	2 256 186,01	16 410 531,70	90 355,06	16 500 886,76
Umorzenia									
Stan na 01.01.2017r.		34 834,14	3 092 434,87	3 524 756,93	566 897,40	1 873 313,62	9 092 236,96		9 092 236,96
Aktualizacja							0,00		0,00
Umorzenia bieżące		2 788,08	290 997,37	238 245,96	44 744,52	96 376,28	673 152,21		673 152,21
Zmniejszenia				7 210,20		29 282,10	36 492,30		36 492,30
Stan na 31.12.2017r.	0,00	37 622,22	3 383 432,24	3 755 792,69	611 641,92	1 940 407,80	9 728 896,87		9 728 896,87
Wartość księgowa netto	92 163,30	131 696,79	5 314 026,12	763 151,37	64 819,04	315 778,21	6 681 634,83	90 355,06	6 771 989,89

Na dzień 31.12.2017 roku Bank nie posiadał wartości obcych środków trwałych używanych na podstawie umowy (leasingu, dzierżawy), o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

27. Informacje na temat aktywów przejętych za długi w podziale na nieruchomości i pozostałe składniki majątku – nie wystąpiły.

28. Informacja o stanie aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia – nie wystąpiły.

29. Wykaz pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz rozliczeń międzyokresowych przychodów:

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

1) Wykaz pozycji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów:

Lp.	Tytuły	Wartość na 01.01.2017r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2017r.
1	2	3	4	5	6
1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 177 491,00	655 834,00	202 561,00	1 630 764,00
2	Koszty zapłacone z góry	258 783,72	860 423,77	918 558,90	200 648,59
3	Przychody do otrzymania	39 395,54	756 412,63	793 358,88	2 449,29
Razem międzyokresowe rozliczenia czynne		1 475 670,26	2 272 670,40	1 914 478,78	1 833 861,88

Na pozycję "Koszty zapłacone z góry" w wysokości 200 648,59 zł składają się:

- Ubezpieczenia majątkowe,
- Prenumeraty,
- Umowa sponsorska WTS,
- Czynsz Michelin,
- Odnowienia wsparcia dostępów informatycznych,
- Olej opałowy,
- Środki dostępu,
- Pozostałe.

2) Wykaz pozycji biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów:

Lp.	Tytuły	Wartość na 01.01.2017r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2017r.
1	2	3	4	5	6
1.	Inne koszty do zapłacenia	68 284,00	70 295,00	104 916,75	33 662,25
Razem międzyokresowe rozliczenia bierne		68 284,00	70 295,00	104 916,75	33 662,25

3) Wykaz pozycji rozliczeń międzyokresowych przychodów:

Lp.	Tytuły	Wartość na 01.01.2017r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2017r.
1	2	3	4	5	6
1	Przychody pobierane z góry:	810 091,47	1 787 908,59	1 791 534,03	806 466,03
	a) z tytułu pobranej prowizji	810 091,47	1 787 908,59	1 791 534,03	806 466,03
	b) rozliczenie straty z lat ubiegłych				0,00
2	Inne przychody	1 826 553,34		1 826 553,34	0,00
Razem rozliczenia międzyokresowe przychodów		2 636 644,81	1 787 908,59	3 618 087,37	806 466,03

Na 31.12.2017r. na rozliczenia międzyokresowe przychodów w kwocie 806 466,03 zł składają się:

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

– z tytułu prowizji rozliczanej liniowo.

30. Dane o strukturze własności kapitału podstawowego na 31.12.2017r.

Lp.	Treść	Ilość zadeklarowanych udziałów	Wartość nominalna i udziału	Struktura %	Razem fundusz udziałowy tworzący kapitał
1	2	3	4	5	6
1.	Osoby prawne	42,00	500,00	1,88%	21 000,00
2.	Osoby fizyczne	2 189,00	500,00	98,12%	1 094 500,00
Razem		2 231,00	X	100,00%	1 115 500,00

Żaden z członków Banku nie posiada ponad 5% udziałów.

Zmiany funduszu udziałowego:

Lp.	Treść	Wartość na 01.01.2017r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2017r.
1	2	3	4	5	6
1.	Fundusz udziałowy	1 153 000,00	4 000,00	41 500,00	1 115 500,00
2.	Zadeklarowane, a nie wpłacone udziały	16 600,99	4 000,00	20 303,15	297,84
Razem		1 169 600,99	8 000,00	61 803,15	1 115 797,84

31. Udziały Banku nie są uprzywilejowane.

32. Akcje własne będące w posiadaniu Banku lub w posiadaniu jednostek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych - nie dotyczy.

33. Zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy lub nadwyżki bilansowej - nie wystąpiły.

34. Informacje w zakresie zobowiązań podporządkowanych:

Lp.	Nr i data umowy	Wartość poszczególnych pożyczek	w PLN	Waluta (określić jaka)
1	2	3	4	5
1.	4/2014 26-03-2014r.	4 000 000,00	4 000 000,00	
2.	Odsetki od pożyczki		499,73	
3.	Prowizja ESP		-26 198,21	
Razem		4 000 000,00	3 974 301,52	x

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Pożyczka udzielona przez Fundację „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej – Counterpart Fund” z siedzibą w Warszawie w wysokości 4 000 000 zł. na okres od dnia 31 marca 2014 roku do dnia 30 marca 2021 roku, z oprocentowaniem WIBOR 6M plus 2,75 p.p. Zgoda Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 kwietnia 2014 roku– Decyzja DBS/DBS_W1/7100/5/2/2014/AW.

35. Stan i zmiany rezerw celowych, z podziałem na kategorie należności:

Kategorie należności	Stan na 01.01.2017r.	Zwiększenia rezerw	Zwiększenie rezerw z tytułu prowizji (606)	Wykorzystanie rezerw	Rozwiązanie rezerw	Stan na 31.12.2017r.
1	2	3		4	5	6
Należności normalne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sektor finansowy						0,00
- sektor niefinansowy						0,00
- sektor budżetowy						0,00
Należności pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sektor finansowy						0,00
- sektor niefinansowy						0,00
- sektor budżetowy						0,00
Należności poniżej standardu	223 621,78	1 312 856,94	275,54	0,00	878 751,15	658 003,11
- sektor finansowy						0,00
- sektor niefinansowy	223 621,78	1 312 856,94	275,54	0,00	878 751,15	658 003,11
- sektor budżetowy						0,00
Należności wątpliwe	214 179,37	862 660,76	711,34	0,00	535 068,70	542 482,77
- sektor finansowy						0,00
- sektor niefinansowy	214 179,37	862 660,76	711,34	0,00	535 068,70	542 482,77
- sektor budżetowy						0,00
Należności stracone	3 475 032,71	3 070 497,63	8 478,22	1 531,27	2 909 421,15	3 643 056,14
- sektor finansowy						0,00
- sektor niefinansowy	3 475 032,71	3 070 497,63	8 478,22	1 531,27	2 909 421,15	3 643 056,14
- sektor budżetowy						0,00

Bank nie tworzy rezerw na ekspozycje kredytowe zaliczane do kategorii normalne i pod obserwacją wykorzystując posiadaną rezerwę na ryzyko ogólne w wysokości 2 860 000,00 zł, w tym do wyliczenia funduszy własnych, Bank przyjmuje kwotę w wysokości 2 660 000,00 zł.

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

36. Dane o rezerwach na przyszłe zobowiązania według rodzaju zobowiązań:

Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2017r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2017r.
1	2	3	4	5
Zobowiązania pozabilansowe	0,00	1 344 083,01	1 166 956,71	177 126,30
Na ryzyko ogólne	2 860 000,00	0,00	0,00	2 860 000,00
Pozostałe - wynikające z obowiązku wykonania związanych z bieżącą działalnością przyszłych świadczeń na rzecz pracowników w tym:	1 076 646,21	1 624 620,60	1 493 499,86	1 207 766,95
- świadczeń emerytalnych	558 108,41	139 205,60	51 350,00	645 964,01

37. Dane o stanie odpisów aktualizujących wartość aktywów, z wyłączeniem rezerw celowych, według rodzajów aktywów:

Rodzaj aktywów	Stan na 01.01.2017r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2017r.
1	2	3	4	5
Zaległe czynsze	7 845,35	3 348,14	1 455,13	9 738,36
Napad rabunkowy na BPOK	12 970,00			12 970,00
Błędy pracownicze	5 154,82			5 154,82
Rozliczenie dopłat	28,14		28,14	0,00
	25 998,31	3 348,14	1 483,27	27 863,18

38. Dane o zobowiązaniach pozabilansowych w tym warunkowych z tytułu udzielonych zabezpieczeń, obejmujące:

- Wykaz udzielonych gwarancji i poręczeń, w tym wekslowych oraz innych udzielonych zobowiązań o charakterze gwarancyjnym:

Wyszczególnienie	Okres bieżący	Okres poprzedni
1	2	3
Gwarancje i poręczenia w tym :	6 845 659,05	3 924 969,09
- wekslowe		
- inne zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	6 845 659,05	3 924 969,09
Ogółem	6 845 659,05	3 924 969,09

2) *Zestawienie gwarancji i poręczeń emisji udzielonych emitentom:*

Bank nie udzielił emitentom gwarancji i poręczeń emisji papierów wartościowych.

3) *Dane o zawartych kontraktach opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych Banku – nie dotyczy.*

4) *Informacja o zaproponowanej wypłacie dywidendy, jeśli nie została ona formalnie zatwierdzona, a także o jakichkolwiek nieujętych skumulowanych dywidendach z akcji uprzywilejowanych - nie dotyczy.*

5) *Szczegółowe dane o aktywach Banku, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań Banku oraz zobowiązań strony trzeciej, a także wartości zobowiązań Banku podlegających zabezpieczeniu tymi aktywami – nie występują.*

6) *Informacje o nieujętych w bilansie transakcji z zobowiązaniem do odkupu – nie wystąpiły.*

7) *Udzielone zobowiązania finansowe, w tym udzielone zobowiązania nieodwołalne – nie wystąpiły.*

8) *Informacje o wartości nominalnej instrumentów bazowych będących przedmiotem kontraktów na instrumenty pochodne – nie wystąpiły.*

39. *Informacje o stosowanych przez Bank zasadach rachunkowości zabezpieczeń z uwzględnieniem podziału na zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych oraz zabezpieczenie inwestycji w podmiocie zagranicznym - Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.*

40. *Znaczące warunki umów dotyczących instrumentów finansowych, które mogą wpływać na wartość, termin i stopień pewności przyszłych przepływów środków pieniężnych – nie dotyczy.*

41. *Informacje z zakresu rachunku zysków i strat:*

1). *Informacje o przychodach, w tym z tytułu prowizji, i kosztach prowadzenia przez Bank działalności maklerskiej - nie dotyczy.*

2). *dane o odpisach amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, odpisach z tytułu aktualizacji wartości majątku trwałego rzeczowego i finansowego z uwzględnieniem podziału na grupy rodzajowe środków trwałych i rodzaje aktywów finansowych.*

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych:

Lp.	Wyszczególnienie	Okres bieżący	Okres poprzedni
1	2	3	4
1.	Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne	29 860,80	26 359,26
	- licencje	29 860,80	26 359,26
	- koncesje		
2.	Prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych		
3.	Know-how		
4.	Pozostałe - wartość firmy		

Amortyzacja środków trwałych:

Lp.	Grupa środków trwałych	Okres bieżący	Okres poprzedni
1	2	3	4
1	Grunty własne, Prawo wieczystego użytkowania gruntów (grupa 0)		
2	Spółdzielcze prawo do lokalu (grupa 1)	2 788,08	2 788,08
3	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupa 1 i 2)	290 997,37	263 067,87
4	Urządzenia techniczne i maszyny (grupa 3 do 6)	238 245,96	250 755,12
5	Środki transportu (grupa 7)	44 744,52	44 744,52
6	Inne środki trwałe (grupa 8)	96 376,28	104 497,24
Razem		673 152,21	665 852,83

- 3) Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do poziomu wartości godziwej – nie wystąpiły.
- 4) Informacje o przychodach i kosztach z tytułu wyłączonej z bilansu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – nie wystąpiły.
- 5) Przychody i koszty z tytułu sprzedanych aktywów finansowych, których wartość godziwa nie mogła być wcześniej wiarygodnie wyceniona, ze wskazaniem wartości bilansowej aktywów ustalonej na dzień sprzedaży – nie wystąpiły.
- 6) Informacje o zyskach i stratach nadzwyczajnych – nie wystąpiły.
- 7) Dokonane odpisy aktualizujące lub rezerwy celowe należności nieściągalnych:

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

a) w okresie sprawozdawczym:

Tytuł odpisów	Sposób dokonania odpisu		
	w ciężar utworzonych rezerw	w ciężar kosztów operacji finansowych	w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych
1	2	3	4
Kredyty spisane w ciężar rezerw celowych	1 531,27		

b) w poprzednim okresie:

Tytuł odpisów	Sposób dokonania odpisu		
	w ciężar utworzonych rezerw	w ciężar kosztów operacji finansowych	w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych
1	2	3	4
Kredyty spisane w ciężar rezerw celowych	86,11		
Kredyty spisane na pozabilans	2 659 336,85		

Wyszczególnienie strat poniesionych z tytułu kredytów i pożyczek (w okresie sprawozdawczym i w poprzednim) – nie wystąpiły.

8) Informacje o przychodach z tytułu dywidend:

Lp.	Nazwa jednostki, od której otrzymano dywidendę	Kwota dywidendy	
		okres bieżący	okres poprzedni
1	2	3	4
1	SGB-Bank SA Poznań		85 902,60
2	SGB Leasing Spółka z o.o.		9 187,50

9) Nakłady poniesione w związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz o planowanych nakładach w okresie najbliższych 12 miesięcy (w zł):

Nakłady na:	Poniesione w bieżącym roku obrotowym	Planowane w okresie 12 najbliższych miesięcy
1	2	3
Wartości niematerialne i prawne	16 137,60	340 000,00
Środki trwałe nabyte	44 078,19	1 080 000,00
Środki trwałe w budowie, w tym:	602 815,22	800 000,00
odsetki i skapitalizowane różnice kursowe od zobowiązań zaciągniętych na finansowanie budowy ST	0,00	0,00
Razem	663 031,01	2 220 000,00

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

10) Propozycja podziału zysku lub pokrycia straty za rok obrotowy:

Lp.	Treść	Kwota
1	2	3
1.	Fundusz zasobowy	3 813 172,34
2.	Fundusz na rezerwy i ryzyko ogólne	
3.	Dywidenda	
4.	Zwiększenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	
5.	Fundusz Rady Nadzorczej	
6.	Fundusz Społeczno-Kulturalny	
7.	Inne tytuły:	145 015,00
	- dywidenda	145 015,00
	Razem	3 958 187,34

11) Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie sprawozdawczym, wraz z wyjaśnieniami przyczyn zaniechania - nie dotyczy.

42. Informacje o wartości aktywów i utworzonej rezerwy na odroczony podatek dochodowy:

Lp.	Treść	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
1	2	3	4
1.	Wysokość rezerwy, aktywów utworzonych w poprzednich latach	479 672,00	1 177 491,00
	w tym odniesionych na kapitał z aktualizacji wyceny	139 299,00	0,00
2.	Dokonane w ciągu roku obrotowego rozliczenia rezerwy na odroczony pdop i aktywów z tytułu odroczonego podatku, utworzonych w poprzednich latach obrotowych	526 370,00	204 359,00
	w tym dokonanych rozliczeń z kapitałem z aktualizacji wyceny	46 824,00	0,00
3.	Utworzone w roku obrotowym aktywa z tytułu odroczonego p. d. o. p.	x	657 632,00
	w tym w części odniesionej na kapitał z aktualizacji wyceny	x	0,00
4.	Utworzona w roku obrotowym rezerwa z tytułu odroczonego p. d. o. p	1 088 667,00	x
	w tym w części odniesionej na kapitał z aktualizacji wyceny	109 896,00	x
5.	Stan aktywów z tytułu odroczonego p. d. o. p. na koniec roku obrotowego	0,00	1 630 764,00
	w tym stan aktywów rozliczanych z kapitałem z aktualizacji wyceny	0,00	0,00
6.	Stan rezerwy z tytułu odroczonego p. d. na koniec roku obrotowego	1 041 969,00	0,00
	w tym stan rezerwy dotyczącej operacji rozliczanych z kapitałem z aktualizacji wyceny	202 371,00	0,00
	Wartość obciążającego wynik finansowy p. d. o. p. za dany rok obrotowy w tym:		109 024,00
7.	a) część bieżąca		0,00
	b) część odroczone	562 297,00	-453 273,00

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

43. Zagregowane dane, dotyczące:

- 1) Korzystania z kredytów, pożyczek, gwarancji i poręczeń przez pracowników, członków zarządu lub organów nadzorczych, ze wskazaniem warunków oprocentowania i terminów spłaty:

a) Pożyczki i kredyty:

Wyszczególnienie	Kwota pożyczki	Stan na koniec roku				
		Oprocentowanie od - do	Kwota do spłaty	Termin spłaty (określić)		
				do 1 roku	1-5 lat	powyżej 5 lat
1	2	3	4	5	6	7
Pracownicy	6 884 957,50	0,00-10,00	5 129 243,83	138 671,94	859 288,88	4 131 283,01
Członkowie Zarządu	9 500,00	0,00-10,00	9 500,00		9 500,00	
Członkowie Rady i Komisji	8 578 554,00	0,66 - 9,31	6 168 010,67	1 087 467,12	766 121,23	4 314 422,32

b) Gwarancje i poręczenia:

Wyszczególnienie	Kwota gwarancji	Termin zakończenia gwarancji
1	2	3
Pracownicy		
Członkowie Zarządu		
Członkowie Rady i Komisji		

- 2) Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłacone lub należne członkom zarządu i organów nadzorczych Banku:

Wyszczególnienie	Wynagrodzenia za 2017 rok	
	Obciążające koszty (w zł)	Wypłacone z zysku (w zł)
1	2	3
Członkowie Zarządu	786 220,33	
Członkowie Rady Nadzorczej	220 417,02	
Członkowie Komisji RN	0,00	

- 3) Przeciętne zatrudnienie w roku obrotowym wynosiło 132,8 etatów.

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

4) Koszty związane z utworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników.

Wyszczególnienie	Kwota (w zł)
1	2
Na świadczenia emerytalne	139 205,60
Na świadczenia z tytułu nagród jubileuszowych	0,00
Na premie	464 178,50

5) Koszty poniesione na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych.

W roku obrotowym poniesiono koszty na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych w kwocie 267 194,12 zł oraz opiekę medyczną w kwocie 25 440,00 zł.

44. Transakcje z podmiotami powiązanymi z Bankiem kapitałowo lub organizacyjnie, z uwzględnieniem zasad polityki kredytowej Banku względem podmiotów powiązanych oraz procentowego udziału przypadającego na transakcje z tymi podmiotami, z podziałem na:

Wyszczególnienie	Podmiot				Podmiot			
	Wartość na 01.01.2017r.		Wartość na 31.12.2017r.		Wartość na 01.01.2016r.		Wartość na 31.12.2016r.	
	kwota zł	udział%	Kwota zł	udział%	Kwota zł	udział%	Kwota zł	udział %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Należności	3 824 911,72		3 427 894,25		2 075 645,14		3 824 911,72	
Zobowiązania								
Główne pozycje przychodów:	0,00	0,00%	153 799,20	100,00%	0,00	0,00%	133 188,06	100,00%
przychody z odsetek		0,00%	149 634,61	97,29%		0,00%	129 614,01	97,32%
przychody z prowizji		0,00%	4 164,59	2,71%		0,00%	3 574,05	2,68%
Koszty, w tym:	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
odsetki i prowizje, koszty rezerw na kredyty i pożyczki		0,00%		0,00%		0,00%		0,00%
Udzielone zobowiązania finansowe w tym nieodwołalne		0,00%		0,00%		0,00%		0,00%

45. Informacja o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez bank na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązanymi – nie wystąpiły.

46. Cele i zasady zarządzania ryzykiem z wyszczególnieniem podziału na kategorie ryzyka:

- 1) Ryzyko rynkowe, w tym:
 - a) ryzyko walutowe,
 - b) ryzyko stopy procentowej,
 - c) ryzyko cenowe,
- 2) Ryzyko kredytowe,
- 3) Ryzyko płynności,

4) Ryzyko operacyjne.

Informację o celach i zasadach zarządzania ryzykiem Bank zawarł w Strategii zarządzania ryzykiem oraz w procedurach dedykowanych poszczególnym rodzajom ryzyka:

- Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym, wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 110/2017 z dnia 25 maja 2017 roku, zmienione Uchwałami Zarządu nr: 319/2017 z dnia 29 września 2017 roku oraz 393/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku,
- Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji kredytowej w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym, wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 279/2017 z dnia 26 września 2017 roku,
- Zasady zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym, wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 109/2017 z dnia 25 maja 2017 roku, zmienione Uchwałami Zarządu nr: 280/2017 z dnia 26 września 2017 roku, 347/2017 z dnia 25 października 2017 roku, 394/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku,
- Zasady zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym, wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 86/2017 z dnia 21 kwietnia 2017 roku, zmienione Uchwałą Zarządu nr 227/2017 z dnia 10 sierpnia 2017 roku,
- Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym, wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 320/2017 z dnia 29 września 2017 roku, zmienione Uchwałą nr 388/2017 z 14 grudnia 2017 roku,
- Zasady zarządzania ryzykiem walutowym w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym, wprowadzone Uchwałą Zarządu Nr 62/2017 z dnia 24 marca 2017 roku, zmieniona Uchwałą nr 262/2017 z dnia 19 września 2017 roku,
- Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym, wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 111/2017 z dnia 25 maja 2015 r. z późniejszymi zmianami.
- Zasady zarządzania ryzykiem płynności w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym przyjęte Uchwałą Zarządu KDBS nr 138/2017 z 28 czerwca 2017 roku, zmienione Uchwałą Zarządu nr 348/2017 z 25 października 2017 roku..

Zgodnie z zapisami powyższych procedur głównymi celami strategicznymi w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka są:

ryzyko walutowe - cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- minimalizowanie ryzyka walutowego.

ryzyko stopy procentowej – cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

ryzyko kredytowe:

1) Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiającym podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 5%. utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 30%;
- ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

2) Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR;
- budowę, weryfikację i aktualizację Zasad zarządzania ryzykiem koncentracji;

3) Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 5% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 80% ich udziału w portfelu kredytowym.

4) Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 5% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 10% ich udziału w portfelu kredytowym.

ryzyko płynności – cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć,
- bez konieczności poniesienia straty;
- zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
- utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

ryzyko operacyjne – cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- racjonalizację kosztów;
- zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Wdrażając zasady zarządzania ryzykiem Bank kierował się przede wszystkim zapisami zawartymi w wzorcowych procedurach przygotowanych przez SSO SGB uwzględniających zmiany w przepisach zewnętrznych (Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady) oraz wewnętrznych. Uwzględniał zapisy zawarte w Rekomendacjach dla poszczególnych ryzyk, zmiany w ustawach (Prawo Bankowe) oraz zalecenia pokontrolne.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Bank:

- stosuje sformalizowane zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem,
- stosuje sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości,

- stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów,
- stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka,
- posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka.

Zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka podlegają corocznemu przeglądowi i aktualizacji.

Informacje na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej, w tym umowne daty zmiany oprocentowania lub terminy płatności

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika tylko z operacji bilansowych zaliczonych do portfela Bankowego.

Za aktywa i pasywa wrażliwe na zmianę stóp procentowych Bank uznaje aktywa i pasywa, od których naliczone odsetki stanowią przychody lub koszty odsetkowe Banku, którymi głównie są:

- lokaty Bankowe złożone w innych Bankach i środki Banku na rachunkach bieżących,
- środki rezerwy obowiązkowej,
- środki na pokrycie BFG,
- dłużne papiery wartościowe,
- kredyty z wyłączeniem kredytów zagrożonych
- kredyty zaciągnięte przez Bank,
- depozyty,
- wyemitowane obligacje.

Terminy zmiany oprocentowania są zgodne z zapisami w stosownych umowach, w tym w szczególności:

- dla pozycji o stałych stopach procentowych terminem zmiany oprocentowania jest termin zapadalności/wymagalności,
- dla pozycji o zmiennej stopie procentowej, dla produktów z oprocentowaniem uzależnionym od stóp Narodowego Banku Polskiego terminem zmiany oprocentowania jest najbliższe posiedzenie Rady Polityki Pieniężnej (przedział „>2 dni do ≤miesiąca”),
- dla pozycji o oprocentowaniu zmiennym, uzależnionym od stawek własnych Banku jest na ogół okres jaki zwyczajowo upływa od zmiany stóp Banku centralnego a zmiany stawek procentowych uchwalanej przez Zarząd Banku (przedział „>1 miesiąca ≤ 3 miesięcy”),
- dla pozycji o zmiennym oprocentowaniu o stawkach bazowych rynku międzybankowego terminy zmiany oprocentowania uzależnione są od indywidualnych zapisów w umowach (do przedziałów wynikających z najszybszej zmiany w odniesieniu do daty sporządzania analizy), najczęściej jest to pierwszy dzień po zakończeniu miesiąca lub pierwszy dzień nowego kwartału kalendarzowego.

W profilu ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące czynniki ryzyka:

- różnice w czasie pomiędzy wystąpieniem zmian stóp procentowych aktywów i pasywów – ryzyko przeszacowania,
- niedoskonałe powiązanie (korelacje) pomiędzy zmianami stóp bazowych stosowanych w Banku – ryzyko bazowe,

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Podstawą do pomiaru poziomu ryzyka stopy procentowej jest zestawienie aktywów i pasywów Banku wrażliwych na zmiany stóp procentowych według terminów przeszacowania (tj. okresu pomiędzy dniem sprawozdania a najbliższym dniem zmiany oprocentowania) – Luka stopy procentowej.

Luka stopy procentowej na datę 31.12.2017 roku prezentuje się następująco:

okres	do 1 dnia	1 – 30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	pow.12 m-cy
wielkość luki	249 944 806,21	136 244 808,74	-355 022 567,10	-29 091 450,90	6 285 341,57	492 632,28
% sumy bilansowej	43,07%	23,48%	61,17%	5,01%	1,08%	0,08%

Bank dokonuje pomiaru wpływu zmiany stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne prze założeniu, równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o 1 pp.

Niekorzystna sytuacja występuje w przypadku spadku stóp procentowych i wielkość ryzyka przeszacowania wynosi 2 825 778,42 zł, co stanowi 18,7% annualizowanego wyniku odsetkowego oraz 5,2% funduszy własnych.

47. Dla wszystkich aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych

1) informacje na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej w tym umowne daty zmiany oprocentowania lub terminy płatności.

W Banku na dzień 31 grudnia 2017 roku wysokość przeszacowanych aktywów jest wyższa od wysokości przeszacowanych pasywów – występuje luka dodatnia w wysokości 8 853 570,80 zł.

Poziom występującego w Banku ryzyka przeszacowania w wariancie niekorzystnym (spadek stóp procentowych o 1 p. p.) jest wysoki. Zmiana wyniku odsetkowego wynosi 2 825 778,42 zł, stanowi 18,7% zannualizowanego wyniku odsetkowego oraz 5,2% funduszy własnych. Czynniki mający wpływ na poziom ryzyka są:

- nadwyżka aktywów wrażliwych nad pasywami wrażliwymi,
- wysokie luki dodatnie występujące w przedziałach „1 dzień” oraz „od 2 do 30 dni”, gdzie spadek stóp procentowych powoduje prawie natychmiast spadek przychodów, odpowiednio po 1 i 16 dniach od daty zmiany stóp. Luki te nie są równoważone ujemną luką w przedziale „pow. 1 m-ca do 3 miesięcy”. Ponadto, spadek stóp obniżający koszty odsetkowe następuje dopiero znacznie później, po 60 dniach od wprowadzonej zmiany.
- duży udział pasywów z oprocentowaniem zerowym w ujemnej luce przedziału „pow. 1 m-ca do 3 miesięcy” oraz znaczący udział pasywów z oprocentowaniem niższym od zakładanej zmiany stóp, tj. mniejszym od 1%. Przy spadku stóp spadek kosztów jest odpowiednio niższy – stopy obniżamy do zera,
- mnożniki (1,5 i 1,6 x stopa redyskonta weksli NBP) występujące w formułach oprocentowania dla kredytów preferencyjnych powodujące, że przy założonej zmianie stóp procentowych spadek przychodów jest wyższy..

Najwyższe zmiany wyniku odsetkowego wyliczane dla spadku stóp procentowych odnotowywane są zawsze w analizach za VI i XII, gdyż zmiany oprocentowania dla stawek rynkowych przewidziane są na dzień 01 stycznia oraz na 01 lipca każdego roku i następują bardzo szybko z opóźnieniem jednego dnia. Podobnie, wartość zaktualizowana kapitału wyliczana na koniec VI i XII osiąga najwyższe wartości.

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

W wyniku przeprowadzonego testu warunków skrajnych (spadek stóp procentowych o 2 p. p.) wyliczona zmiana wyniku odsetkowego wyniosła 4 413 080,79 zł i przekroczyła limit 5% funduszy własnych – bank tworzył dodatkowy wymóg na pokrycie ryzyka stopy procentowej w wysokości 1 692 464,30 zł.

PLN		Do 1 dnia	Od 2 dni do tygodnia	Powyżej tygodnia do 1 m-a	od 1 do 3 m-y	od 3 do 6 m-y	od 6 m-y do 1 roku	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe		45 962 032,00	58 428,00	175 166,00	640 633,00	246 925,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kredyty na nieruchomości komercyjne i pozostałe		46 828 039,00	0,00	45 603 455,00	37 149,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Portfel kredytowy		323 044 408,00	105 236,00	62 434 098,00	9 591 741,00	3 540 826,00	230 330,00	282 092,00	210 541,00	0,00
Instrumenty kapitałowe i dłużne		0,00	0,00	2 250 000,00	2 100 000,00	5 200 000,00	150 000,00	0,00	0,00	0,00
Wartość aktywów odsetkowych		345 102 714,00	31 105 236,00	118 269 997,00	11 941 741,00	12 740 826,00	7 380 330,00	282 092,00	210 541,00	0,00
Wartość pasywów odsetkowych		83 803 786,00	2 145 092,00	15 786 917,00	367 482 527,00	38 925 427,00	1 300 386,00	0,00	0,00	0,00
Informacje uzupełniające	Transakcje pozabilansowe	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Portfel handlowy	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Portfel bankowy	pozycja długa	261 298 928,00	28 960 144,00	102 483 080,00	0,00	6 079 944,00	282 092,00	210 541,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	355 540 786,00	26 184 601,00	0,00	0,00	0,00
	pozycja / luka	pozycja długa	261 298 928,00	28 960 144,00	102 483 080,00	0,00	6 079 944,00	282 092,00	210 541,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	355 540 786,00	26 184 601,00	0,00	0,00	0,00
EUR		Do 1 dnia	Od 2 dni do tygodnia	Powyżej tygodnia do 1 m-a	od 1 do 3 m-y	od 3 do 6 m-y	od 6 m-y do 1 roku	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kredyty na nieruchomości komercyjne i pozostałe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Portfel kredytowy		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrumenty kapitałowe i dłużne		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość aktywów odsetkowych		1 925 117,00	0,00	4 170 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość pasywów odsetkowych		6 346 954,00	0,00	0,00	1 708,00	25 929,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Informacje uzupełniające	Transakcje pozabilansowe	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Portfel handlowy	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Portfel bankowy	pozycja długa	0,00	0,00	4 170 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	4 421 837,00	0,00	1 708,00	25 929,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pozycja / luka	pozycja długa	0,00	0,00	4 170 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	4 421 837,00	0,00	1 708,00	25 929,00	0,00	0,00	0,00	0,00

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

USD		Do 1 dnia	Od 2 dni do tygodnia	Powyżej tygodnia do 1 m-a	od 1 do 3 m-y	od 3 do 6 m-y	od 6 m-y do 1 roku	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kredyty na nieruchomości komercyjne i pozostałe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Portfel kredytowy		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrumenty kapitałowe i dłużne		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość aktywów odsetkowych		55 597,00	278 504,00	191 471,00	494 345,00	222 803,00	205 397,00	0,00	0,00	0,00
Wartość pasywów odsetkowych		1 260 727,00	0,00	838,00	94 746,00	70 791,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transakcje pozabilansowe		pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Informacje uzupełniające	Portfel handlowy	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Portfel bankowy	pozycja długa	0,00	278 504,00	190 633,00	399 599,00	152 012,00	205 397,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	1 205 130,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pozycja / luka	pozycja długa	0,00	278 504,00	190 633,00	399 599,00	152 012,00	205 397,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	1 205 130,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inne niż PLN, EUR i USD		Do 1 dnia	Od 2 dni do tygodnia	Powyżej tygodnia do 1 m-a	od 1 do 3 m-y	od 3 do 6 m-y	od 6 m-y do 1 roku	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kredyty na nieruchomości komercyjne i pozostałe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Portfel kredytowy		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Instrumenty kapitałowe i dłużne		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość aktywów odsetkowych		38 798,00	23 501,00	305 506,00	178 604,00	117 502,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość pasywów odsetkowych		614 196,00	0,00	9 753,00	28 276,00	32 901,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transakcje pozabilansowe		pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Informacje uzupełniające	Portfel handlowy	pozycja długa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Portfel bankowy	pozycja długa	0,00	23 501,00	295 753,00	150 328,00	84 601,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	575 398,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pozycja / luka	pozycja długa	0,00	23 501,00	295 753,00	150 328,00	84 601,00	0,00	0,00	0,00
		pozycja krótka	575 398,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM:										17 310 568,00

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

Bank określi jak liczy zmianę wyniku odsetkowego z tytułu zmiany stóp procentowych, czyli czy jest to wg wzoru:

Wielkość luki *zmiana stopy* ilość dni dla danej luki/365

- Wielkość luki i zmiana stopy wykazywane są z odpowiednim znakiem
- Zmiana stopy uwzględnia „mnożnik” w formule oprocentowania
- Ilość dni dla poszczególnych dni jest następująca:

do 1 dnia	1 dzień do 1-m-ca	1-3 m-ce	3-6 m-cy	6-12 m-cy
364	349	305	230	95

Założenie, że produkty ulegają przeszacowaniu w połowie przedziału

2) Ekspozycje kredytowe będące aktywami lub zobowiązaniami pozabilansowymi pomniejszona o wartość rezerw celowych i odpisów amortyzacyjnych bez zabezpieczeń prawnych, które jest podstawą wymogu o którym mowa w art. 128 Prawa Bankowego (w wartości bez odsetek, bez pomniejszeń dotyczących rezerw celowych i aktualizacji wartości)

Treść	Wartość na 01.01.2017r.		Wartość na 31.12.2017r.		Zmiana
	Wartość ekspozycji w zł	%	Wartość ekspozycji w zł	%	
1	2	3	4	5	6
Wskaźnik jakości portfela kredytowego	3,08%		3,04%		-0,04%
a) normalne	378 685 428,19	96,33%	386 360 940,15	95,76%	384 041 908,69
b) pod obserwacją	2 319 031,46	0,59%	4 840 543,16	1,20%	-7 278 825,37
c) zagrożone	12 119 368,53	3,08%	12 257 145,06	3,04%	11 059 388,22
poniżej standardu	1 197 756,84	0,30%	3 510 601,86	0,87%	2 086 200,56
wątpliwe	1 424 401,30	0,36%	2 084 954,29	0,52%	-7 412 256,10
stracone	9 497 210,39	2,42%	6 661 588,91	1,65%	6 661 588,91
Razem	393 123 828,18	100,00%	403 458 628,37	100,00%	387 822 471,54

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Jakość ekspozycji kredytowych według branż przedstawiono poniżej:

Wielkości raportowane								
Sektor gospodarki	Grupa ryzyka	Kapitał	Odsetki	ESP	Portfel kredytowy brutto	Rezerwa i odpis aktualizujący	Zobowiązania pozabilansowe	Wartość netto ekspozycji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	normalna	1 346 524,73	15 048,50	5 597,01	1 355 976,22	0,00	0,00	1 355 976,22
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	1 346 524,73	15 048,50	5 597,01	1 355 976,22	0,00	0,00	1 355 976,22
Budownictwo	normalna	11 167 407,93	22 392,54	106 448,34	11 083 352,13	0,00	11 532 097,74	22 615 449,87
	pod obserwacją	109 328,00	672,25	1 044,67	108 955,58	0,00	0,00	108 955,58
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	592 555,61	2 480,25	5 655,55	589 380,31	294 176,33	1 452,59	296 656,57
	straconej	50 000,00	17 317,36	0,00	67 317,36	50 000,00	0,00	17 317,36
	Suma	11 919 291,54	42 862,40	113 148,56	11 849 005,38	344 176,33	11 533 550,33	23 038 379,38
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	normalna	5 952 799,25	224 835,77	28 424,32	6 149 210,70	0,00	1 136,48	6 150 347,18
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	5 952 799,25	224 835,77	28 424,32	6 149 210,70	0,00	1 136,48	6 150 347,18
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa	normalna	2 814 489,53	11 022,52	37 827,49	2 787 684,56	0,00	216 329,14	3 004 013,70
	pod obserwacją	2 646,15	30,24	0,00	2 676,39	0,00	0,00	2 676,39
	poniżej standardu	11 362,72	92,69	0,00	11 455,41	2 272,54	0,00	9 182,87
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	2 828 498,40	11 145,45	37 827,49	2 801 816,36	2 272,54	216 329,14	3 015 872,96
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	normalna	8 769 058,95	22 013,16	98 677,82	8 692 394,29	0,00	7 490 641,26	16 183 035,55
	pod obserwacją	2 917 305,90	4 280,09	13 951,60	2 907 634,39	0,00	242 436,44	3 150 070,83
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	3 762 724,64	764 690,09	103,99	4 527 310,74	1 765 102,50	0,00	2 762 208,24
	Suma	15 449 089,49	790 983,34	112 733,41	16 127 339,42	1 765 102,50	7 733 077,70	22 095 314,62
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	normalna	6 529 774,56	18 980,59	62 995,52	6 485 759,63	0,00	829 984,34	7 315 743,97
	pod obserwacją	86 975,00	344,03	833,38	86 485,65	0,00	267,06	86 752,71
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	13 798,01	923 309,54	0,00	937 107,55	13 798,01	0,00	923 309,54
	Suma	6 630 547,57	942 634,16	63 828,90	7 509 352,83	13 798,01	830 251,40	8 325 806,22

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Edukacja	normalna	33 067,30	10,35	0,00	33 077,65	0,00	150 000,00	183 077,65
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	150 000,00	687,78	215,17	150 472,61	0,00	460 000,00	610 472,61
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	183 067,30	698,13	215,17	183 550,26	0,00	610 000,00	793 550,26
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	normalna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Górnictwo i wydobywanie	normalna	4 500 238,47	15 049,28	25 663,45	4 489 624,30	0,00	0,00	4 489 624,30
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	4 500 238,47	15 049,28	25 663,45	4 489 624,30	0,00	0,00	4 489 624,30
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	normalna	39 985 006,16	63 797,14	134 241,87	39 914 561,43	0,00	3 664 425,23	43 578 986,66
	pod obserwacją	23 819,60	88,36	0,00	23 907,96	0,00	0,00	23 907,96
	poniżej standardu	163 635,81	677,12	3 796,08	160 516,85	22 300,31	0,00	138 216,54
	wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracona	561 199,92	382 893,03	0,00	944 092,95	121 654,32	0,00	822 438,63
	Suma	40 733 661,49	447 455,65	138 037,95	41 043 079,19	143 954,63	3 664 425,23	44 563 549,79
Inne	normalnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	normalnej	9 648 343,74	22 894,79	41 943,96	9 629 294,57	0,00	4 230 371,06	13 859 665,63
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	1 411 235,92	3 996,31	1 184,79	1 414 047,44	458 410,23	882 000,00	1 837 637,21
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	11 059 579,66	26 891,10	43 128,75	11 043 342,01	458 410,23	5 112 371,06	15 697 302,84
Przetwórstwo przemysłowe	normalnej	13 854 259,90	48 279,13	78 337,74	13 824 201,29	0,00	3 376 685,30	17 200 886,59
	pod obserwacją	7 527,00	9,93	0,00	7 536,93	0,00	0,00	7 536,93
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	1 063 794,84	8 527,73	0,00	1 072 322,57	36 533,93	0,00	1 035 788,64
	straconej	584 222,99	158 534,73	5 706,38	737 051,34	578 516,61	0,00	158 534,73
	Suma	15 509 804,73	215 351,52	84 044,12	15 641 112,13	615 050,54	3 376 685,30	18 402 746,89
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	normalne	188 681 278,08	828 958,71	2 008 770,25	187 501 466,54	0,00	8 808 554,78	196 310 021,32
	pod obserwacją	900 268,13	6 050,15	8 952,10	897 366,18	0,00	4 025,60	901 391,78
	poniżej standardu	766 576,41	5 499,61	9 006,57	763 069,45	151 513,96	0,00	611 555,49
	wątpliwe	170 026,28	3 936,26	1 116,79	172 845,75	84 454,77	0,00	88 390,98
	stracone	538 870,10	72 599,16	3 068,16	608 401,10	535 801,94	0,00	72 599,16
	Suma	191 057 019,00	917 043,89	2 030 913,87	189 943 149,02	771 770,67	8 812 580,38	197 983 958,73

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

Rybnactwo (PKD 2004)	normalne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transport i gospodarka magazynowa; Informacja i komunikacja	normalne	790 763,75	3 206,82	5 197,04	788 773,53	0,00	359 012,41	1 147 785,94
	pod obserwacją	122 034,00	621,61	2 033,76	120 621,85	0,00	0,00	120 621,85
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwe	236 303,22	5 492,27	2 270,20	239 525,29	117 016,51	0,00	122 508,78
	stracone	110 365,46	100,02	0,00	110 465,48	110 365,46	0,00	100,02
	Suma	1 259 466,43	9 420,72	9 501,00	1 259 386,15	227 381,97	359 012,41	1 391 016,59
wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z	normalne	7 200 827,35	12 821,80	35 716,40	7 177 932,75	0,00	3 438 259,92	10 616 192,67
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	975 536,00	299,08	8 161,53	967 673,55	193 474,89	0,00	774 198,66
	wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	369 787,91	18 040,86	0,00	387 828,77	369 787,91	0,00	18 040,86
	Suma	8 546 151,26	31 161,74	43 877,93	8 533 435,07	563 262,80	3 438 259,92	11 408 432,19
RAZEM:		316 975 739,32	3 690 581,65	2 736 941,93	317 929 379,04	4 905 180,22	45 687 679,35	358 711 878,17

Komentarz:

W Banku, najwyższy udział w portfelu dla wszystkich branż wykazuje ekspozycja dla branży „Rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo”. Stanowi 197 983 958,73 zł tj. 55,19% portfela branżowego. W tej dominującej branży stan kredytów zagrożonych jest bardzo niski, wynosi 772 545,63 zł stanowiąc 0,39% danej branży oraz 6,30% portfela kredytów zagrożonych w Banku. Najwyższy udział kredytów zagrożonych występuje w branży „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” - 2 762 208,24 zł, stanowi to 12,50% kredytów w danej branży oraz 22,54% portfela kredytów zagrożonych w Banku.

3) wartość zabezpieczeń prawnych oraz innych pozycji wpływających na pomniejszenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego:

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość zabezpieczeń prawnych oraz innych pozycji wpływających na pomniejszenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego (kauce, gwarancje de minimis) wyniosła 11 029 980,88 zł.

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

48. Dla wszystkich rodzajów aktywów finansowych analiza wiekowa przeterminowanych na dzień bilansowy aktywów finansowych w podziale na aktywa finansowe, w przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości, i pozostałe aktywa finansowe.

Analiza wiekowa aktywów finansowych przeterminowanych na dzień bilansowy:

Lp.	Podział wiekowy przeterminowanych na dzień bilansowy aktywów finansowych	Aktywa finansowe w przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości	Pozostałe aktywa finansowe
1	2	3	4
1.	od 1 dnia do 30 dni	-	10 565 957,00
2.	od 30 dni do 90 dni	-	190 474,00
3.	od 90 dni do 180 dni	-	316 632,00
4.	od 180 dni do 1 roku	-	190 774,00
5.	powyżej 1 roku	-	8 812 143,00
Razem		0,00	20 075 980,00

49. Informacje o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez bank umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy banku.

Bank nie zawierał w/w umów.

50. Informacja o prowadzonej przez Bank działalności powierniczej – nie występuje.

51. Informacja o sekurytyzacji aktywów Banku.

Bank nie prowadzi sekurytyzacji aktywów.

52. Informacje z zakresu rachunku przepływów środków pieniężnych:

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

- 1) określenie środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów środków pieniężnych, w tym ich struktura na początek i koniec okresu sprawozdawczego

ŚRODKI PIENIĘŻNE				
Przyjęte do przepływów	Na dzień 01.01.2017r.	Struktura	Na dzień 31.12.2017r.	Struktura
1	2	3	4	5
Zysk netto	2 920 304,54	x	3 947 072,14	x
Działalność operacyjna	-960 469,66	-59%	4 380 992,86	222%
Działalność inwestycyjna	-1 292 878,24	-80%	-1 922 056,85	-97%
Działalność finansowa	3 879 222,50	239%	-481 948,32	-24%
Razem	1 625 874,60	100%	1 976 987,69	100%

ŚRODKI PIENIĘŻNE				
Przyjęte do przepływów	Na dzień 01.01.2017r.	Struktura	Na dzień 31.12.2017r.	Struktura
1	2	3	4	5
Środki pieniężne w kasie	5 562 874,41	100%	5 783 112,32	100%
Środki pieniężne w rachunku bieżącym		0%		0%
Razem	5 562 874,41	100%	5 783 112,32	100%

- 2) Wyjaśnienia na temat przyjętego podziału działalności na:

- a) do działalności operacyjnej bank zalicza w szczególności wpływy i wydatki związane z wykonywaniem usług finansowych czyli podstawowych czynności bankowych;
- b) do przepływów działalności inwestycyjnej bank zalicza głównie wydatki i wpływy poniesione na zakup (budowę) lub uzyskane ze sprzedaży przez jednostkę aktywów trwałych (z wyjątkiem długoterminowych rozliczeń międzyokresowych oraz należności długoterminowych, jeżeli dotyczą one działalności operacyjnej) oraz inwestycji krótkoterminowych (z wyjątkiem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych oraz aktywów finansowych zaliczanych do ekwiwalentów środków pieniężnych), a także pieniężne korzyści i koszty prowadzenia tej działalności. Działalność inwestycyjna obejmuje zatem nie tylko wpływy i wydatki dotyczące kategorii klasyfikowanych w bilansie do długo- lub krótkoterminowych inwestycji (z wyjątkiem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych oraz aktywów finansowych zaliczanych do ekwiwalentów środków pieniężnych), ale również te, które dotyczą środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych;

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

c) do przepływów działalności finansowej zalicza się wpływy i wydatki związane zarówno z pozyskaniem, jak i spłatą własnych i obcych źródeł finansowania (min. kredyty i pożyczki z BFG, banków zrzeszających, w tym wpływy i wydatki powodujące zwiększenie lub zmniejszenie kapitału (funduszu) własnego, a także stanu udziałów.

- 3) Wykaz korekt oraz wpływów i wydatków do pozycji: „Pozostałe korekty”, „Pozostałe wpływy” i „Pozostałe wydatki”, których kwoty przekraczają 5% ogólnej ich sumy z danej działalności – nie wystąpiły.
- 4) Przyczyny powstania różnic pomiędzy zmianami stanu pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów środków pieniężnych:

Lp.	Wyjaśnienie różnic	Zmiana stanu pozycji w bilansie	Zmiana stanu wykazana w rachunku przepływów pieniężnych
1	2	3	4
1.	Zmiana stanu rezerw		63 072,00

53. Informacja w odniesieniu do sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy, w ciągu którego nastąpiło połączenie jednostek - nie dotyczy.
54. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji - nie dotyczy.
55. Dane o wartościach instrumentów finansowych klientów zapisanych na rachunkach papierów wartościowych, wycenionych według zasad określonych w rozporządzeniu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego – nie wystąpiły.
56. Informacje o towarach giełdowych klientów w ujęciu wartościowym i ilościowym – nie wystąpiły.:
57. Informacje, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy – nie wystąpiły.
58. Naliczenie podatku dochodowego od osób prawnych oraz aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

I	Koszty ogółem	27 939 906,58 zł
II	Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów w tym:	9 617 815,89 zł
	1. odsetki naliczone niezapadłe	688 883,16 zł
	2. odpisy na rezerwy celowe	
	z rachunku zysków i strat	7 180 721,48 zł
		0,00 zł
		0,00 zł
	RAZEM	7 180 721,48 zł
	3. odpisy z tytułu:	
	zuzycia samochodu osobowego o wartości powyżej 20.000 EURO przeliczone na PLN	0,00 zł
	składek na ubezpieczenie samochodu o wartości powyżej 20.000 EURO	0,00 zł
	oraz art. 16 ust. 1 pkt 4 i 49	0,00 zł
	RAZEM	0,00 zł
	4. świadczenia na rzecz byłych pracowników	3 115,56 zł
	5. strat powstałych w wyniku likwidacji nie w pełni umorzonych środków trwałych jeżeli utraciły przydatność gospodarczą na skutek zmiany rodzaju działalności (art. 16 ust 1 pkt 6)	0,00 zł
	6. wydatków na nabycie pochodnych instrumentów finansowych, do czasu realizacji praw wynikających z tych instrumentów, albo rezygnacji z realizacji praw, albo ich odpłatnego zbycia (art 16 ust. 1 pkt 8 b)	0,00 zł
	7. odpisy i wpłaty na fundusze tworzone przez podatnika na podstawie ustawy o rachunkowości (art. 16 ust. 1 pkt 9)	0,00 zł
	8. wydatków na spłatę pożyczek (wyjątek - skapitalizowane odsetki) w tym:	0,00 zł
	na spłatę innych zobowiązań w tym z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń (art. 16 ust. 1 pkt 10)	0,00 zł
	9. darowizny i ofiary (art. 16 ust. 1 pkt 14)	22 778,44 zł
	10. jenorazowych odszkodowań powypadkowych z tytułu chorób zawodowych oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku pogorszenia warunków pracy (art.. 16 ust. 1 pkt 16)	0,00 zł
	11. koszty egzekucji związane z niewykonaniem zobowiązań (art. 16 ust. 1 pkt 17)	0,00 zł
	12. grzywny i kary pieniężne orzeczone w postępowaniu karnym, karnym skarbowym, administracyjnym i w sprawach o wykroczenie oraz odsetek od tych pozycji (art. 16 ust. 1 pkt 18)	0,00 zł
	13. kary, opłaty i odszkodowania oraz odsetki z tytułu:	
	nienależnie pobranych odsetek ustawowych NOMINAL	6 316,13 zł
	nieterminowych wpłat należności	44,72 zł
	RAZEM	6 360,85 zł
	14. wierzytelności odpisanych jako przedawnione (art. 16 ust. 1 pkt 20)	0,00 zł
	15. odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowych wypłat należności budżetowych (art 16 ust. 1 pkt 21)	0,00 zł
	16. wydatków na wykup obligacji, pomniejszych o kwotę dyskonta (art. 16 ust.1 pkt 23)	0,00 zł
	17. rezerw na pokrycie wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona z wyjątkiem określonym w art. 16 ust. 1 pkt 26	0,00 zł
	18. wierzytelności odpisanych jako nieściągalne z wyjątkiem tych, które uprzednio zarachowano jako przychody należne i których nieściągalność została udokumentowana (art. 16 ust 1 pkt 25)	0,00 zł
	19. koszty reprezentacji, w szczególności poniesionych na usługi gastronomiczne, zakup żywności oraz napojów , w tym alkoholowych (art.. 16 ust. 1 pkt 28)	129 634,30 zł
	20. wydatki poniesione na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów na potrzeby podatnika w wysokości przekraczającej kwotę ustaloną przy zastosowaniu stawek za 1 km przebiegu pojazdu (art. 16 ust. 1 pkt 30)	0,00 zł
	21. wpłaty z tytułu naliczonych składek PFRON (art. 16 ust.1 pkt 36)	164 343,00 zł
	22. składki na rzecz organizacji, do których przynależność nie jest obowiązkowa (art. 16 ust. 1 pkt 37)	
	RAZEM ZAPŁACONE SKŁADKI:	682 970,13 zł
	(minus)	
	1). składka na rzecz KZBS w wysokości nie przekraczającej w roku podatkowym kwoty odpowiadającej 0,15% kwoty wynagrodzeń wypłaconych w poprzednim roku podatkowym, stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne	9 907,05 zł
	2). składka na rzecz Krajowej Rady Spółdzielczej naliczona i przekazana	360,00 zł
	30x12 limit KUP = 360,00 zł	
	3). składka KNF	28 890,00 zł
	limit (do KUP) 170x12= 2 040,00 zł	
	Różnica do opodatkowania (NKUP)	643 813,08 zł

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

23. wydatki na rzecz osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej lub organów stanowiących osób prawnych z wyjątkiem wynagrodzeń wypłaconych z tytułu pełnionych funkcji (art. 16 ust 1 pkt 38a)	24 851,72 zł
24. zebranie przedstawicieli KDBS	25 935,58 zł
25. odpisy aktualizacyjne zespół 5	3 348,14 zł
26. rezerwa na badanie bilansu	20 295,00 zł
27. umorzone wierzytelności z wyjątkiem określonym w art. 12 ust.3 ustawy o p.d.o.p (art.16 ust 1 pkt 44)	0,00 zł
28. wydatki pracodawcy na działalność socjalną o której mowa w przepisach o ZFŚS, za wyjątkiem świadczeń urlopowych (art. 16 ust. 1 pkt 45)	0,00 zł
29. VAT naliczony (art. 16 ust.1 pkt 46)	0,00 zł
30. odpisów z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonywanych, według zasad określonych w art. 16a-16m, od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie tych środków lub wartości niematerialnych i prawnych, odliczonym od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym albo zwróconym podatnikowi w jakiegokolwiek formie (art. 16 ust. 1 pkt 48)	0,00 zł
31. strat w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz kosztów ich remontów powypadkowych jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym (art. 16 ust. 1 pkt 50)	0,00 zł
32. wydatków, z zastrzeżeniem pkt 30, z tytułu kosztów używania, dla potrzeb działalności gospodarczej, samochodów osobowych niestanowiących składników majątku podatnika - w części przekraczającej kwotę wynikającą z pomnożenia liczby kilometrów faktycznego przebiegu pojazdu dla celów podatnika oraz stawki za jeden kilometr przebiegu, określonej w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra; podatnik jest obowiązany prowadzić ewidencję przebiegu pojazdu (art. 16 ust. 1 pkt 51)	0,00 zł
33. wydatków na zakup zużywanych stopniowo rzeczowych składników majątkowych, niezaliczonych do środków trwałych- jeżeli nie są wykorzystywane dla celów działalności podatnika (ale służą celom osobistym pracowników i innych osób i znajdują się poza siedzibą (art. 16 ust. 1 pkt 52)	0,00 zł
34. dodatkowa opłata wymierzona przez ZUS (art. 16 ust.1. pkt 54a)	0,00 zł
35. strat (kosztów) pozostałych w wyniku utraty przedpłat (zaliczek, zadatków)-w związku z niewykonaniem umowy (art. 16. ust. 1 pkt 56)	0,00 zł
36. niewypłaconych, niedokonanych, niepostawionych do dyspozycji wypłat, świadczeń, wynagrodzeń, zasiłków pieniężnych z ZUS (art. 16 ust. 1 pkt 57)	0,00 zł
37. nieopłacone składki do ZUS (art. 16 ust. 1 pkt 57a)	0,00 zł
38. składki opłaconych przez pracodawcę z tytułu zawartych lub odnowionych umów ubezpieczeniowych na rzecz pracowników z wyjątkiem umów po spełnieniu wymogów (art. 16 ust. 1 pkt 59)	0,00 zł
39. amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych nabytych nieodpłatnie (art.. 16 ust. 1 pkt 63)	0,00 zł
40. amortyzacja naliczana wg przepisów ustawy o rachunkowości (niewynikająca z przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych) JEREMIE	27 623,52 zł
41. rezerwy na odpisy emerytalne (art. 16 ust.1. pkt 27)	139 205,60 zł
42. rezerwa na premię	464 178,50 zł
43. premia od obligacji skarbowych wykupionych	0,00 zł
44. premia od obligacji skarbowych niewykupionych	0,00 zł
45. pozostałe koszty	1 030,00 zł
46. inne (różnice kursowe niezrealizowane)	71 697,96 zł
*) świadczenia pracownicze (poz. II .12.c minus poz.III.b minus poz. V . 6 = konto 582 BZ minus BO	
Koszty stanowiące koszt uzyskania przychodów w tym:	
a). odsetki konto 179, 279, 379 nie zaliczone do k.u.p w 2016 roku	630 829,64 zł
b). wypłata świadczeń pracowniczych z utworzonych rezerw *)	432 371,05 zł
c). konto 530 - koszty zapłacone z góry (BZ - BO)	0,00 zł
d). rozliczenia międzyokresowe - konto 532 - koszty do zapłacenia dotyczące 20... roku (BZ 200.. roku były w 200.. roku k.u.p.)	0,00 zł
e).rezerwa na nieściągalność uprawdopodobnioną	0,00 zł
f). rezerwa - 25% kwoty kredytów wątpliwych i straconych	0,00 zł
g). amortyzacja naliczana według przepisów ustawy o podatku dochodowym osób prawnych (niewynikająca z przepisów ustawy o rachunkowości)	0,00 zł
h). zapłata za badanie bilansu	13 284,00 zł
i). Różnice kursowe niezrealizowane.....	71 685,16 zł
RAZEM	1 148 169,85 zł

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

I-II+III	Razem koszty uzyskania przychodów		19 470 260,54 zł
IV	Przychody ogółem		33 295 698,72 zł
V	Przychody nie zaliczane do podstawy opodatkowania w tym:		14 510 251,31 zł
	1. odsetki niezapadłe		4 416 801,62 zł
	2. zwrócone udziały i wkłady		0,00 zł
	3. przychody otrzymane na utworzenie lub powiększenie kapitału udziałowego		0,00 zł
	4. zwróconych, umorzonych lub zaniechanych podatków i opłat,		0,00 zł
	5. zwróconych, umorzonych lub zaniechanych składek na PFRON		0,00 zł
	6. odsetek otrzymanych w związku ze wzrostem nadpłaconych zobowiązań podatkowych i innych należności budżetowych,		0,00 zł
	7. równowartość umorzonych zobowiązań, również z tytułu pożyczek, kredytów związanych z:		0,00 zł
	a) bankowym postępowaniem ugodowym - na podstawie przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw, banków	0,00 zł	0,00 zł
	b) postępowaniu upadłościowym z możliwością zawarcia układu zgodnie z prawem upadłościowym i naprawczym	0,00 zł	
	RAZEM	0,00 zł	
	8. należny podatek VAT		0,00 zł
	9. zwrot różnicy VAT na podstawie odrębnych przepisów		0,00 zł
	10. przychodów z odpłatnego zbycia na podstawie umowy przewłaszczenia w celu zabezpieczenia wierzytelności, w tym pożyczki, kredytu - do czasu ostatecznego przeniesienia własności przedmiotu umowy		0,00 zł
	11. otrzymane nieodpłatnie, lub częściowo odpłatnie rzeczy lub prawa oraz wartość innych świadczeń, finansowanych lub współfinansowanych ze środków budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego		0,00 zł
	12. przychody przyszłych okresów		0,00 zł
	13. przychody z tytułu prowizji z lat ubiegłych rozliczone w przychody 2017 roku		0,00 zł
	14. prowizja rozliczona w czasie (BO konto 531)		4 384 602,84 zł
	15. rozwiązanie rezerw na należności		5 629 312,36 zł
	16. rozwiązanie rezerwy utworzonej na inne cele		49 775,58 zł
	17. niezrealizowane różnice kursowe (saldo sald - należności wyliczonych na dzień bilansowy)		2 135,39 zł
	18. otrzymana dywidenda (art.. 7 ust. 3 pkt 2)		0,00 zł
	19. wycena funduszy inwestycyjnych		0,00 zł
	20. inne tytuły - amortyzacja JEREMIE		27 623,52 zł
VI	Przychody zwiększające podstawę opodatkowania w tym:		7 872 552,47 zł
	1. zrealizowane różnice kursowe		1 509,26 zł
	2. otrzymane nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie rzeczy lub prawa		0,00 zł
	3. przychody otrzymane w 2017r. a nie zaliczone do podstawy opodatkowania w 2016 roku		3 511 891,18 zł
	4. wartość umorzonych lub przedawnionych art.. 12 ust. 1 pkt 3 (z zastrzeżeniem art. 12 ust. 4 pkt 8):		0,00 zł
	a) zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek kredytów (z wyjątkiem umorzonych pożyczek z Funduszu Pracy)		0,00 zł
	5. wartość zwróconych wierzytelności, uprzednio zaliczonych do odpisanych lub umorzonych i zaliczonych do KUP (art.. 12 ust. 1 pkt 4)		0,00 zł
	6. należności umorzone, przedawnione lub odpisane jako nieściągalne w tej części, od której dokonane odpisy aktualizujące zostały zaliczone do KUP		0,00 zł
	7. równowartość odpisów aktualizujących wartość należności, uprzednio zaliczonych do KUP		0,00 zł
	8. rozwiązane lub zmniejszone rezerwy zaliczone uprzednio do KUP,		0,00 zł
	a).rozwiązanie rezerwy z tyt. wierzytelności których uprzednio nieściągalność została uprawdopodobniona	0,00 zł	
	b). rozwiązanie rezerw utworzonych na pokrycie 25% kwoty kredytów wątpliwych i straconych	0,00 zł	
	c). inne	0,00 zł	
	d).	0,00 zł	
	RAZEM	0,00 zł	
	9. rezerwa na ryzyko ogólne utworzona zgodnie z art. 130 Prawa Bankowego - rozwiązana lub wykorzystana		0,00 zł
	10. prowizje należne od rachunków bankowych nie pobrane z powodu braku środków na rachunku		0,00 zł
	11. prowizje rozliczane w czasie (BZ konto 531)		4 346 535,68 zł
	12. inne tytuły Konto 542 przeniesione na 606		12 616,35 zł

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

IV-V+VI	Razem przychody do opodatkowania	26 657 999,88 zł
A	Podstawa opodatkowania (zysk + / strata -)	7 187 739,34 zł
B	Odliczenia od dochodu w tym:	14 900,00 zł
	1. straty z lat ubiegłych z tego:	
	- z roku	0,00 zł
	- z roku	0,00 zł
	- z roku	0,00 zł
	RAZEM	0,00 zł
	2. darowizny (art. 18 ust.1 pkt 1 do 10 %)	8 900,00 zł
	3. darowizny (art. 18 ust.1 pkt 7 do 10 %)	6 000,00 zł
	4. inne odliczenia	0,00 zł
C	Dochód podlegający opodatkowaniu	7 172 839,00 zł
D	Podatek 19 %	1 362 839,41 zł
E	Należny podatek	1 362 839,00 zł
F	Podatek naliczony przez podmiot	1 362 839,00 zł
G	Różnica	0,00 zł

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

AKTYWA stan na koniec roku obrotowego:

Określenie pozycji aktywów i pasywów		Wartość księgowa z bilansu na dzień 31.12.2017r.	Wartość podatkowa	Różnice dodatnie	Różnice ujemne	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	Aktywa z tytułu podatku odroczonego
1		2	3	4	5	6	7
Należności od sektora finansowego w sytuacji normalnej		175 802,83		175 802,83	0,00	33 403,00	0,00
Należności od sektora niefinansowego w sytuacji normalnej		3 755 536,23		3 755 536,23	0,00	713 552,00	0,00
Należności od sektora budżetowego		254 312,70		254 312,70	0,00	48 319,00	0,00
Dłużne papiery wartościowe	naliczone odsetki od obligacji	231 149,86		231 149,86	0,00	43 918,00	0,00
	naliczone dyskonto od bonów skarbowych, weksli			0,00	0,00	0,00	0,00
Wartości niematerialne i prawne amortyzacja bilansowa wyższa od podatkowej (ujemne różnice przejściowe)				0,00	0,00	0,00	0,00
Wartości niematerialne i prawne amortyzacja bilansowa niższa od podatkowej (dodatnie różnice przejściowe)				0,00	0,00	0,00	0,00
Rzeczowe aktywa trwałe amortyzacja bilansowa wyższa od podatkowej (ujemne różnice przejściowe)				0,00	0,00	0,00	0,00
Rzeczowe aktywa trwałe amortyzacja bilansowa niższa od podatkowej (dodatnie różnice przejściowe)				0,00	0,00	0,00	0,00
Rzeczowe aktywa – odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości (jeśli w przyszłości możliwe będzie uznanie ich podatkowo jako koszt uzyskania przychodu) ujemne różnice przejściowe				0,00	0,00	0,00	0,00
Środki trwałe w budowie (dodatnie różnice przejściowe z tytułu wyceny bilansowej w wartości rynkowej wyższej od ceny nabycia)				0,00	0,00	0,00	0,00
Niezrealizowane dodatnie różnice kursowe wynikające z dokonanej wyceny bilansowej należności wyrażonych w walutach obcych		2 135,39		2 135,39	0,00	406,00	0,00
Operacje rozliczane z kapitałem z aktualizacji wyceny				0,00	0,00	0,00	0,00
Koszty odsetek zapłaconych z góry				0,00	0,00	0,00	0,00
Inne aktywa- odpis aktualizujący na odsetki od ekspozycji kredytowych				0,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM		4 418 937,01	0,00	4 418 937,01	0,00	839 598,00	0,00

*Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko - Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku*

PASYWA stan na koniec roku obrotowego:

Określenie pozycji aktywów i pasywów	Wartość księgowa z bilansu na dzień 31.12.2017r.	Wartość podatkowa	Różnice dodatnie	Różnice ujemne	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	Aktywa z tytułu podatku odroczonego ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7
Zobowiązania wobec sektora finansowego (naliczone odsetki od depozytów bieżących i terminowych)	7 715,07		0,00	7 715,07	0,00	1 466,00
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego (naliczone odsetki od depozytów bieżących i terminowych)	612 891,67		0,00	612 891,67	0,00	116 449,00
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	276,42		0,00	276,42	0,00	53,00
Odsetki od przeterminowanych zobowiązań handlowych (odpisy aktualiz. odsetki)	2 236 979,28		0,00	2 236 979,28	0,00	425 026,00
Rezerwy na przyszłe zobowiązania dotyczące pracownika (nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalno - rentowe) - ujemne różnice przejściowe	na przyszłe świadczenia pracownicze (nagrody jubil., odprawy emeryt.-rent.)	645 964,01	0,00	645 964,01	0,00	122 733,00
	inne koszty (np. premie pracowników)	561 802,94	0,00	561 802,94	0,00	106 743,00
Wynagrodzenia nie wypłacone osobom fizycznym z tytułu umów zlecenia o dzieło			0,00	0,00	0,00	0,00
Niezrealizowane ujemne różnice kursowe z wyceny bilansowej zobowiązań wyrażonych w walutach obcych	71 697,96		0,00	71 697,96	0,00	13 623,00
Strata podatkowa z lat ubiegłych do rozliczenia w przyszłości (w okresie 5 lat, w dowolnym roku z tym, że w ciągu 1 roku odpis nie może być wyższy niż 50% straty)			0,00	0,00	0,00	0,00
Wycena funduszy inwestycyjnych			0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania z tyt. emisji dłużnych papierów wartościowych			0,00	0,00	0,00	0,00
Koszty emisji własnych obligacji	68 000,00		0,00	68 000,00	0,00	12 920,00
Prowizja rozliczana w czasie	4 346 535,68		0,00	4 346 535,68	0,00	825 842,00
Inne rezerwy	20 295,00		0,00	20 295,00	0,00	3 856,00
RAZEM	8 572 158,03	0,00	0,00	8 572 158,03	0,00	1 628 711,00

Treść	Rozliczenie dokonane w ciągu roku obrotowego			Rozliczenie z kapitałem z aktualizacji wyceny		
	Stan na BO	Stan na BZ	Różnica stanów	Stan na BO	Stan na BZ	Różnica stanów
1	2	3	4	5	6	7
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	340 373,00	839 598,00	499 225,00	139 299,00	202 371,00	63 072,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 177 491,00	1 630 764,00	453 273,00			

**DYREKTOR WYDZIAŁU
RACHUNKOWO-FINANSOWEGO
GŁÓWNY KSIĘGOWY**

Renata Skowrońska

(imię, nazwisko i podpis osoby sporządzającej)

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego
Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku

ZARZĄD

- Prezes Zarządu
KDBS
1. Cezary Maciejewski
- WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS
2. Małgorzata Matytkowska
- WICEPREZES ZARZĄDU
KDBS
3. Mirosław Gniady

KUJAWSKO-DOBRZYŃSKI
BANK SPÓŁDZIELCZY

.....
(pieczęć firmowa)

Włocławek, dnia 21.03.2018 roku
(miejsce i data sporządzenia)

**Sprawozdanie Zarządu
z działalności Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego
za 2017 rok**

Spis treści

I. STAN PRAWNY I WŁADZE BANKU.....	3
1. Podstawa prawna działania.....	3
2. Dane ogólne o Banku.....	3
3. Władze Banku.	3
4. Dane o strukturze organizacyjnej.	5
5. Zarządzanie zasobami ludzkimi.	5
6. Przepisy dotyczące działalności Banku w 2017.....	6
7. Dane dotyczące przyjętych norm (zasad) działania	7
II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (rynek, produkty, umowy).....	8
1. Otoczenie makroekonomiczne.....	8
2. Opis branży i rynku.....	9
3. Podstawowe segmenty działalności Banku	10
III. INFORMACJA W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH.	17
IV. RYZYKA BANKOWE	18
1. Zarządzanie ryzykiem w Banku.....	18
2. Ryzyko kredytowe, koncentracji, ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie i detalicznych ekspozycji kredytowych.	18
3. Ryzyko płynności	19
4. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	19
5. Ryzyko walutowe.....	19
6. Ryzyko operacyjne.....	20
8. Ryzyko kapitałowe.....	21
9. Limitowanie, monitorowanie, testy warunków skrajnych i raportowanie ryzyk	22
V. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.	22
VI. INFORMACJE, ZDARZENIA I UMOWY ISTOTNE DLA DZIAŁALNOŚCI BANKU	24
1. Umowy ubezpieczenia	24
2. Umowy współpracy z innymi bankami lub innymi podmiotami.....	24
3. Umowa zrzeczenia	26
4. Umowa Systemu Ochrony SGB.....	26
5. Umowy konsorcjum.....	26
VII. KIERUNKI ROZWOJU I OSIĄGNIĘCIA BANKU W 2017 ROKU.	27
1. Kierunki rozwoju strategicznego Banku.....	27
2. Rozwój technologiczny i bezpieczeństwo informatyczne	28
3. Marketing	28
VIII. AKTUALNY (W 2017 ROKU) I PRZEWIDYWANY (W 2018 ROKU) STAN MAJĄTKOWY I SYTUACJA FINANSOWA BANKU.	31
1. Sytuacja majątkowo-kapitałowa.....	31
2. Fundusze.....	32
3. Istotne działania wpływające na wyniki Banku w 2017 roku.....	32
5. Wyniki finansowe Banku w latach 2015-2017. Wykonanie Planu Finansowego za 2017 rok.	32
6. Założenia planu finansowego na rok 2018	33
7. Informacje o zaciągniętych przez KDBS kredytach, pożyczkach i gwarancjach w 2017 r.....	34
IX. INFORMACJE O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH I KAPITAŁOWYCH Z INNYMI PODMIOTAMI.	34
1. Powiązania kapitałowe	34
2. Powiązania organizacyjne	34
X. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE BANKU W LATACH 2015-2017.....	34
XI. INFORMACJE UJAWNIANE NA PODSTAWIE ART. 111a USTAWY PRAWO BANKOWE.....	35
XII. ZAKOŃCZENIE.....	35

I. STAN PRAWNY I WŁADZE BANKU.

1. Podstawa prawna działania

Bank działa na podstawie Statutu, ustawy Prawo bankowe, ustawy Prawo spółdzielcze oraz ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. Dane ogólne o Banku.

Pełna nazwa Banku: Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy.

Adres siedziby: ul. Żabia 6, 87-800 Włocławek.

Bank powstał: w 1926 roku.

Bank został wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Toruniu VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr KRS 0000065723.

Ostatniego wpisu dokonano dnia 29.12.2017 roku.

Fundusz udziałowy na dzień 31.12.2017 roku wynosił 1.087.500,00 PLN.

Ilość udziałów przypadająca na jednego udziałowca ograniczona jest Statutem Banku i wynosiła 200 udziałów, nie więcej niż 5% funduszu udziałowego. Żaden z udziałowców nie przekroczył limitu ilości udziałów określonej w Statucie.

Bank posiada numer statystyczny REGON 000495065. Na dzień 31.12.2017 r. Bank, zgodnie ze Statutem mógł prowadzić działalność statutową na terenie całego kraju. Jednak działalność Banku skupiała się głównie na terenie 5 powiatów: włocławskiego, aleksandrowskiego, lipnowskiego, radziejowskiego i toruńskiego, poprzez sieć oddziałów, filii i BPOK-ów.

Przedmiotem działalności Banku według PKD jest: 6419Z – Pozostałe pośrednictwo pieniężne.

3. Władze Banku.

Zarząd

W okresie 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. Zarząd pracował w składzie:

- Cezary Maciejewski – Prezes Zarządu,
- Mirosław Gniady – Wiceprezes Zarządu,
- Małgorzata Matejkowska – Wiceprezes Zarządu.

W okresie sprawozdawczym skład Zarządu nie uległ zmianie. W 2017 roku Zarząd odbył łącznie 168 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 404 uchwały.

Najważniejsze poruszane tematy na posiedzeniach Zarządu dotyczyły:

- realizacji Strategii zarządzania ryzykiem,
- planu finansowego Banku,
- wykonania Strategii KDBS Banku oraz planu strategicznego,
- planu pozyskania i utrzymania środków uznanych przez bank za stabilne źródło finansowania,
- oceny adekwatności efektywności i skuteczności oraz procesu zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem,
- raportów dotyczących ryzyk,
- informacji o wynikach finansowych Banku,
- informacji z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy,
- informacji dotyczących zabezpieczeń pomniejszających podstawę naliczania rezerw celowych,
- informacji dotyczących terminowości wykonania monitoringu za Bank w podziale na Oddziały,
- spraw kredytowych,
- spraw kadrowych,
- regulacji wewnętrznych.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. działała w następującym składzie:

- Zbigniew Brzeziński - Przewodniczący,
- Ludwik Bieńkowski – Zastępca Przewodniczącego,
- Ziemowit Klódkowski – Sekretarz,
- Zbigniew Ciurski - Członek,
- Romuald Czerwiński - Członek,

- Waldemar Drażkiewicz - Członek,
- Krzysztof Grabowski - Członek,
- Władysław Krygier - Członek,
- Andrzej Lewandowski - Członek,
- Marek Przybyszewski - Członek,
- Marek Skowroński - Członek,
- Tadeusz Rapsiewicz - Członek.

W okresie sprawozdawczym skład Rady nie uległ zmianie. W 2017 roku posiedzenia Rady odbywały się nie rzadziej niż raz na kwartał. Łącznie w 2017 r. Rada Nadzorcza odbyła 15 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 79 uchwał.

W trakcie posiedzeń Rada Nadzorcza zrealizowała w pełni Plan pracy przyjęty na 2017 rok. Do najważniejszych spraw którymi zajmowała się Rada Nadzorcza należało:

- zatwierdzenie zmian do Strategii KDBS Bank na lata 2016-2020,
- zatwierdzenie planu finansowego Banku na 2017 rok,
- zaakceptowanie planu pozyskania i utrzymania środków uznanych przez Bank za stabilne źródło finansowania w KDBS Bank na lata 2017 – 2021,
- zaakceptowania planu kapitałowego Banku na lata 2017 – 2021,
- zaakceptowania zmian do „Strategii zarządzania ryzykiem w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym”,
- zaakceptowania polityk oraz innych regulacji w szczególności dotyczących poszczególnych ryzyk bankowych,
- zatwierdzenia Struktury Organizacyjnej KDBS Banku.

Ponadto Rada Nadzorcza w ramach obowiązków nadzorczych zrealizowała w 2017 roku szereg działań w zakresie:

- oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem,
- oceny Zarządu Banku w zakresie posiadanych kompetencji,
- oceny stosowania przez Bank Zasad Ładu Korporacyjnego.
- oceny funkcjonowania polityki wynagrodzeń w Banku.

Spełniając wymogi ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym w dniu 19 października 2017 r. został powołany spośród członków Rady Nadzorczej Komitet Audytu.

Komitet Audytu wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem i działa w następującym składzie:

- Marek Skowroński - Przewodniczący,
- Ludwik Bieńkowski - Członek,
- Andrzej Lewandowski - Członek.

W roku 2017 odbyły się dwa posiedzenia Komitetu Audytu.

Pierwsze posiedzenie związane było z ukonstytuowaniem się Komitetu Audytu, w szczególności opracowaniem polityki i procedury wyboru firmy audytorskiej do badań sprawozdań finansowych. Drugie posiedzenie Komitetu Audytu związane było z rozpatrywaniem ofert do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za lata 2017 - 2018.

Zebranie Przedstawicieli

W 2017 roku Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu 12 maja 2017 roku. Wzięło w nim udział 37 spośród 45 delegatów, wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie Zebrania Przedstawicieli podjęto następujące uchwały:

- Uchwała nr 1/2017 w sprawie przyjęcia Regulaminu Obrad Zebrania Przedstawicieli,
- Uchwała nr 2/2017 w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania Zarządu z działalności Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego za 2016 rok,
- Uchwała nr 3/2017 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2016 rok,
- Uchwała nr 4/2017 w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego w 2016 roku,
- Uchwała nr 5/2017 w sprawie zmian do Statutu Banku,

- Uchwała nr 6/2017 w sprawie udzielenia absolutorium Członkowi Zarządu Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego z działalności za rok obrotowy kończący się w dniu 31 grudnia 2016 r.,
- Uchwała nr 7/2017 w sprawie udzielenia absolutorium Członkowi Zarządu Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego z działalności za rok obrotowy kończący się w dniu 31 grudnia 2016 r.,
- Uchwała nr 8/2017 w sprawie udzielenia absolutorium Członkowi Zarządu Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego z działalności za rok obrotowy kończący się w dniu 31 grudnia 2016 r.
- Uchwała nr 9/2017 w sprawie oznaczenia najwyższej sumy zobowiązań,
- Uchwała nr 10/2017 w sprawie podziału nadwyżki bilansowej,
- Uchwała nr 11/2017 w sprawie kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno-kulturalnej na rzecz członków i ich środowiska w 2017 r.,
- Uchwała nr 12/2017 w sprawie oceny kolegiatnej Rady Nadzorczej Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego,
- Uchwała nr 13/2017 w sprawie oceny funkcjonowania polityki wynagrodzeń Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego za rok 2016,
- Uchwała nr 14/2017 w sprawie przystąpienia do Izby Przemysłowo-Handlowej w Toruniu.

W dniu 01 grudnia 2017 odbyło się Nadzwyczajne Zebranie Przedstawicieli. Wzięło w nim udział 35 osób spośród 45 delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli podjęto następujące uchwały:

- Uchwała nr 1/2017 w sprawie przyjęcia Regulaminu Obrad Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli,
- Uchwała nr 2/2017 w sprawie zmian do Statutu Banku,
- Uchwała nr 3/2017 w sprawie wprowadzenia „Procedury oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego”.

4. Dane o strukturze organizacyjnej.

Zmiany w strukturze organizacyjnej

Podstawową strukturę organizacyjną Banku tworzą: Centrala, Oddziały, Filie, Bankowe Punkty Obsługi Klienta (BPOK).

W 2017 roku struktura organizacyjna Banku uległa zmianie na podstawie Uchwały Zarządu nr 32/2017 z dnia 20 czerwca 2017 r. i została zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej nr 36/2017 z dnia 22 czerwca 2017 r. Najistotniejszą zmianą w strukturze organizacyjnej było włączenie od 17 lipca 2017 r. do pionu nadzorowanego przez Prezesa Zarządu, Wydziału Ryzyk Bankowych i Monitoringu Kredytów oraz powołanie nowego Wydziału Analiz Kredytowych i Administracji Kredytów. Wprowadzone zmiany były konsekwencją nowelizacji przepisów ustawy Prawo bankowe.

Opis sposobu zarządzania oddziałami

Oddziały oraz podległe im bezpośrednio lub pośrednio jednostki organizacyjne Banku – Filie i Bankowe Punkty Obsługi Klienta, realizują działalność handlowo-operacyjną Banku. Oddziały podporządkowane są organizacyjnie Zarządowi.

5. Zarządzanie zasobami ludzkimi.

Polityka szkoleniowa

W 2017 roku pracownicy uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach, kursach, seminariach i konferencjach, w których wzięło udział 114 osób.

Były to szkolenia m.in. z zakresu:

- Administrowania bezpieczeństwem informacji,
- Zarządzania przez cele – MBO,
- Wspierania i motywowania pracowników Banku w sprzedaży produktów i usług,
- Rozpoznawania zabezpieczeń banknotów,
- Prawa pracy,
- Działalności ZFŚS,
- Dyrektywy PSD 2,
- CRS-FATKA Europejska,
- Zadań i obowiązków Rady Nadzorczej w procesie nadzoru nad systemem zarządzania,
- Rachunkowości,

- Podatków,
- Sprawozdawczości finansowej,
- Hardeningu infrastruktury teleinformatycznej,
- Administrowania bezpieczeństwem informacji,
- Obsługi procesu skarg i reklamacji,
- Zasad udzielania kredytów konsumenckich,
- Kredytów inwestycyjnych,
- Finansowania nieruchomości inwestycyjnych,
- Obsługi finansowania hipotecznego,
- Oceny pracowniczej,
- Obsługi CasePro,
- Metodyki BION,
- Zarządzania ryzykami i kontrolą wewnętrzną,
- Marketingu.

Struktura i stan zatrudnienia

Stan zatrudnienia oraz jego zmiany w latach 2016-2017:

Wyszczególnienie	2016	Zatrudniono	Zwolniono/Odejścia dobrowolne z pracy	2017
Liczba pracowników w osobach	142	5	15	132
Liczba pracowników wg etatów	140,25	5	15	130,50

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego:

Wiek zatrudnionych pracowników	Liczba pracowników	
	Rok poprzedni	Rok bieżący
do 30 lat	11	7
od 31 – do 45 lat	73	65
od 46 – do 55 lat	38	41
ponad 55 lat	20	19

6. Przepisy dotyczące działalności Banku w 2017

Na działalność Banku miały, w szczególności wpływ następujące przepisy:

- Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o rachunkowości z dnia 15 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 61). Wejście w życie z dniem 26 stycznia 2017 r.
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie szczegółowego zakresu, trybu i terminów przekazywania Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu informacji innych niż przekazywane do Narodowego Banku Polskiego i do Komisji Nadzoru Finansowego, niezbędnych do wykonywania zadań Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 22 lutego 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 470). Wejście w życie z dniem 4 marca 2017 r.
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.
- Ustawa o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami z dnia 23 marca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 819). Wejście w życie z dniem 22 lipca 2017 r.
- Nowa Rekomendacja H. Uchwała KNF z dnia 25 kwietnia 2017 roku.
- Rozporządzenia MRiF zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków z dnia 23 czerwca 2017 roku (Dz.U. z 2017 r. poz. 1271).

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorcowego planu kont dla banków z dnia 5 lipca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1375). Wejście w życie z dniem 29 lipca 2017 r.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji z dnia 5 lipca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1385). Wejście w życie z dniem 2 sierpnia 2017 r.
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie szczegółowego zakresu, trybu i terminu przekazywania Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu informacji niezbędnych do realizacji jego zadań oraz sposobu weryfikacji prawidłowości przekazywanych informacji z dnia 9 sierpnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1710)
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. poz. 1089) i Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE.
- Ustawa o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 września 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1910).
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 12 października 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1965). Wejście w życie z dniem 7 listopada 2017 roku.
- Stanowisko KNF w sprawie minimalnych poziomów współczynników kapitałowych. W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2018 r. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 r. w sprawie bufora ryzyka systemowego (Dz. U. z 2017, poz. 1776), Komisja Nadzoru Finansowego wskazuje wysokości minimalnych poziomów współczynników kapitałowych obowiązujących banki w 2018 r.
- Ustawa o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 9 listopada 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 2233). Wejście w życie z dniem 5 grudnia 2017 roku.
- Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej. Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej banków spółdzielczych i zrzeszających, zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, powszechnych towarzystw emerytalnych, domów maklerskich i towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2018 r.
- Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2017 r. poz.88: dalej ustawa o grach hazardowych)
- Ustawa o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz U 2016 POZ. 1823) wejście życie 10.01.2017 r.

7. Dane dotyczące przyjętych norm (zasad) działania

W Banku stosowane są głównie następujące normy (zasady) postępowania:

- Zasady dobrych praktyk Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego,
- Zasady Ładu Korporacyjnego.

Kujawsko – Dobrzyński Bank Spółdzielczy, jako instytucja zaufania publicznego, dąży do zachowania pełnej transparentności swojej działalności, należytej jakości komunikacji z klientami, ochrony praw udziałowców oraz skutecznego zarządzania konfliktami interesów.

Bank działa zgodnie z „Zasadami dobrych praktyk Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego”, które stanowią zbiór przepisów zawierających normy etyczne oraz regulujących standardy postępowania Banku, jego pracowników oraz osób, za pośrednictwem których Bank wykonuje czynności. Zasady uwzględniają treść norm zawartych w Kodeksie Etyki Bankowej oraz Kanonie Dobrych Praktyk Rynku Finansowego, do których przestrzegania obowiązany jest zarówno Bank, jak również jego pracownicy oraz ewentualnie osoby, za pośrednictwem których Bank wykonuje czynności związane ze świadczeniem usług.

Bank działa zgodnie z „Zasadami Ładu Korporacyjnego”, przyjętymi przez Zarząd, Radę Nadzorczą i Zgromadzenie Przedstawicieli, które stanowią zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku. Normują one w szczególności: relacje z udziałowcami i klientami Banku, zasady dotyczące anonimowości zgłoszeń o nadużyciach, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania. Zasady uwzględniają treść większości norm zawartych w „Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Zasady, których Bank nie przyjął (zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku),

zostały wyszczególnione wraz z uzasadnieniem w odrębnym dokumencie – Oświadczeniu Zarządu Kujawsko – Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego o stosowaniu „Zasad Ładu Korporacyjnego”.

Działając zgodnie z „Zasadami Ładu Korporacyjnego” Zarząd Banku określił zasady prowadzenia przez Bank komunikacji z Klientami i Udziałowcami oraz zasady identyfikacji, zapobiegania oraz zarządzania konfliktami interesów. Stosowne przepisy znalazły się w „Polityce informacyjnej w zakresie kontaktów z Klientami i Udziałowcami Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego” oraz w „Regulaminie zarządzania konfliktami interesów w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym”.

Informacja, czy jednostka powoduje istotne zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego

Działalność Banku nie powoduje istotnych zagrożeń dla funkcjonowania środowiska naturalnego. Bank od 2015 roku realizuje przyjęty przez Zarząd „Program działań proekologicznych Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego”.

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (rynek, produkty, umowy).

1. Otoczenie makroekonomiczne.

Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

Gospodarka Polski jest w dobrej kondycji. Perspektywy kontynuacji tej sytuacji są trudne do jednoznacznej oceny, aczkolwiek oczekiwania wskazują na lekkie wyhamowanie tempa PKB. Słabością wzrostu gospodarczego w Polsce jest wciąż niewystarczający popyt inwestycyjny. Głównym motorem wzrostu jest przede wszystkim konsumpcja prywatna. Według danych GUS tempo wzrostu PKB Polski w 2017 roku wzrosło o 5,1% r/r (w strefie euro o 2,7%) i 1,0% kw./kw. (w strefie euro o 0,6%). Pewne spowolnienie wzrostu PKB w 2018 r. wynikać będzie z efektu bazy, związanego z wysokim poziomem konsumpcji w 2017 r. oraz gorszych warunków finansowych, będących efektem oczekiwań na zacieśnienie polityki pieniężnej.

Od marca 2015 r. Rada Polityki Pieniężnej utrzymuje bez zmian podstawowe stopy procentowe banku centralnego bez zmian. Stopa referencyjna wynosi 1,5%. Z komunikatów wydawanych po posiedzeniach RPP i z opisów dyskusji prowadzonych podczas tych posiedzeń wynika, że do pierwszej podwyżki stóp procentowych NBP może dojść nie wcześniej niż w 2019 r.

Wybrane wskaźniki gospodarcze w Polsce w latach 2015-2017

Nazwa wskaźnika	2015 rok	2016 rok	2017 rok
Wzrost gospodarczy (produkt krajowy brutto)	3,9 %	2,7%	5,1%
Deficyt budżetu	- 42 607 mln zł	-46 870 mln zł	-25 369 mln zł
Wskaźnik inflacji (w porównaniu do roku poprzedniego)	-0,6 %	-0,6 %	2,1 %
Wskaźnik bezrobocia	9,8 %	8,2 %	6,6 %
Stopa redyskonta weksli	1,75 %	1,75%	1,75%
Stopa kredytu lombardowego	2,50%	2,5%	2,5%
Stopa depozytowa	0,50 %	0,5%	0,5%
Stopa referencyjna	1,50 %	1,50%	1,50%

Inne czynniki zewnętrzne wpływające na działalność Banku

Bank, mimo, że działa w gospodarce rynkowej, jest bardzo silnie regulowany przepisami prawa. Skala tych przepisów w ostatnich latach wielokrotnie się bardzo istotnie, oddziałując na wszystkie sfery działalności Banku. Zmiany prawne, nie powodujące wzrostu biznesowego, powodują wzrost wydatków, zarówno

związanych z rozwiązaniami informatycznymi, których zakres obejmuje już coraz więcej obszarów działalności, jak i z realizacją nowych przepisów, które generują poważne koszty działania nie związane wprost z zakupem systemów. Są to koszty związane z zatrudnieniem nowych pracowników, opłat i prowizji za wykonywane na rzecz Banku czynności przez inne podmioty rynku, zakup nowych funkcjonalności do narzędzi informatycznych, itp. Ważne zmiany z punktu widzenia przychodów może też przynieść wprowadzenie konta podstawowego. Konkretnie efekty tej zmiany będzie można zobaczyć w roku 2019.

Bank posiada odpowiedni potencjał finansowo-ekonomiczny oraz zasoby kadrowe, aby realizować nowe wyzwania. Dodatkowo, podejmuje wysiłki, żeby wdrażać rozwiązania, które są dla niego ważne z punktu widzenia biznesu bankowego.

Uwarunkowania społeczne na terenie na którym działa Bank dotyczą głównie spadku populacji ludności w województwie kujawsko-pomorskim, zmieniającej się struktury wiekowej ludności, ale także, co jest pozytywnym sygnałem, spadku bezrobocia i wzrostu zamożności osób, również tych które do tej pory nie miały zdolności do zaciągania kredytów. Widoczne są także symptomy wzrostu inwestycji w regionie, szczególnie w MiSP. Wiele z nich jest możliwe dzięki funduszom unijnym, w których sprzedaż aktywnie włączył się nasz Banku startując w przetargu (w konsorcjum z innymi bankami spółdzielczymi) na pośrednika w dystrybuowaniu i częściowym finansowaniu pożyczek na rozwój i pożyczek inwestycyjnych.

2. Opis branży i rynku.

Opis branży

Banki, ze względu na rodzaj świadczonych usług oraz dysponowanie środkami powierzonymi przez klientów (najczęściej w postaci depozytów), zaliczane są do instytucji zaufania publicznego. W związku z tym są instytucjami silnie regulowanymi prawnie.

Czynności bankowe wykonywane przez banki, takie jak: przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie, prowadzenie innych rachunków bankowych, udzielanie kredytów, udzielanie i potwierdzanie gwarancji oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw, prowadzenie bankowych rozliczeń, usługi w zakresie doradztwa finansowego, usługi certyfikacyjne związane z podpisem elektronicznym, nabywanie akcji i udziałów, obrót papierami wartościowymi wymagają wiedzy, doświadczenia i odpowiedniej kadry zaangażowanych pracowników.

Jedną z cech odróżniających sektor bankowy od innych elementów systemu finansowego jest system gwarancji depozytów. Celem działalności gwarancyjnej jest zapewnienie deponentom wypłaty do wysokości określonej przepisami prawa, środków gwarantowanych w razie ich niedostępności (np. w sytuacji upadłości banku). W Polsce instytucją gwarantującą depozyty zgromadzonych w polskich bankach jest Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Opis rynku

Kujawsko – Dobrzyński Bank Spółdzielczy działa głównie na rynku lokalnym. Główną cechą charakterystyczną rynku, na którym działa Bank jest jego podział na podmioty obsługiwane w małych miejscowościach oraz w dwóch przypadkach (Włocławek i Toruń) konieczność dostosowania oferty do działania w przestrzeni konkurencyjnej banków komercyjnych w dużych miastach. Klienci w małych miejscowościach, w których od lat funkcjonuje Bank charakteryzują się znaczną lojalnością i przywiązaniem do Banku, jako lokalnej instytucji finansowej pierwszego kontaktu.

Oddziały we Włocławku i Toruniu działając w warunkach znacznej konkurencji dostosowują swój sposób działania i ofertę do działań banków komercyjnych, wykorzystując jednak przewagę w postaci szybkiej decyzyjności, jeśli chodzi o zawierane z klientami transakcje oraz nawiązane relacje biznesowe.

Na działanie banku na rynku wpływ mają czynniki konkurencyjne, wśród których wymienić należy: dostępność na lokalnym rynku, rozpoznawalność marki, wzrost znaczenia nowoczesnych technologii w rozwoju banku, sieć placówek, oferta produktowa, większe możliwości kapitałowe innych banków. Bezpośrednią konkurencją Banku na terenie jego działalności są zarówno banki komercyjne, jak i spółdzielcze. Wśród banków komercyjnych stanowiących konkurencję dla KDBS Bank, znajdują się takie banki jak: Bank Pekao SA, PKO BP, Alior Bank, Getin Noble, Bank Millenium, Credit Agricole, Santander Consumer Bank, Nest Bank, Deutsche Bank, Eurobank, ING Bank Śląski, Idea Bank, Bank Ochrony Środowiska, Bank Zachodni WBK, BGŻ BNP Paribas, mBank. Na terenie działania Banku działają również inne banki spółdzielcze, jak: Bank Spółdzielczy Toruń, Bank Spółdzielczy Lubraniec, Bank Spółdzielczy Piotrków Kujawski, Bank Spółdzielczy Radziejów, Bank Spółdzielczy Kowal, Bank Spółdzielczy Lipno.

Warunki zewnętrzne obejmują szanse i zagrożenia wynikające m.in. z analizy zmian warunków rynkowych, prognozy wskaźników makroekonomicznych oraz parametrów rynku finansowego, współpracy z partnerami biznesowymi. Strategia obecności Banku na rynku lokalnym jest także uwarunkowana faktem funkcjonowania Banku w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB i zrzeszeniu SGB oraz uczestniczeniem w realizacji założeń strategii SGB.

Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy jest bankiem detalicznym, specjalizującym się w obsłudze osób fizycznych, małych i średnich firm, rolnictwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie ze Statutem, Bank działa na obszarze całego kraju.

Placówki KDBS znajdują się w następujących miejscowościach:

- Centrala: Włocławek (centrala nie prowadzi działalności operacyjnej),
- Oddziały: Brześć Kujawski, Dobrzyń n/Wisłą, Lubanie, Osiećciny, Topółka, Toruń, Wielgie, Włocławek (1),
- Filie: Ciechocinek, Radziejów, Włocławek, Aleksandrów Kujawski,
- Bankowe Punkty Obsługi Klienta (BPOK): Nieszawa, Włocławek (2).

Cykliczność i sezonowość w Banku i ich wpływ na działalność.

W działalności Banku nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny. W związku z tym przedstawione wyniki Banku nie odnotowują istotnych wahań w trakcie roku.

Główni konkurenci banku

Instytucje finansowe, które Bank uznaje za otoczenie konkurencyjne, identyfikowane są w ramach planowania strategicznego i zarządzania marketingowego produktami. Bank reaguje na oferowane przez instytucje finansowe produkty kredytowe i depozytowe skierowane do obecnych i potencjalnych Klientów Banku, które zbliżone są do oferty Banku na obszarach działania Oddziałów Banku.

Kryterium klasyfikowania instytucji, jako konkurencyjnych, to bliskość geograficzna oraz obsługa tego samego Klienta w ramach tych samych rodzajów produktów. Uwzględniamy także konkurencję wynikającą ze sprzedaży usług bankowych przez banki w kanałach elektronicznych.

Głównymi konkurentami Banku na rynku, w zakresie bankowości detalicznej, są takie instytucje finansowe, jak: SKOK, firmy pożyczkowe (Provident, Vivus, Wonga), PKO BP SA, Bank Poczty SA. Z kolei w zakresie bankowości komercyjnej KDBS Bank za swoich głównych konkurentów uznaje takie banki, jak: BGŻ BNP Paribas, PKO BP SA oraz BZ WBK SA.

Bankiem który jest znaczącą konkurencją, zwłaszcza wśród klientów młodszego pokolenia, o bardzo wysokim zaangażowaniu technologicznym, jest mBank.

3. Podstawowe segmenty działalności Banku

Działalność depozytowa

Docelową grupą Klientów są osoby fizyczne, rolnicy, mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa. Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy w swojej ofercie produktowej posiada: wkłady i lokaty terminowe, rachunki oszczędnościowe, rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, rachunki rozliczeniowe, rachunki systematycznego oszczędzania, IKE, rachunki rozliczeniowe dla jednostek samorządu terytorialnego, karty płatnicze wydawane do rachunków (bez funkcji zbliżeniowej i z funkcją zbliżeniową, w tym z technologią HCE), karty kredytowe, kredyty (w tym m.in. kredyty preferencyjne rolnicze z dopłatami ARiMR, kredyty preferencyjne ekologiczne z dopłatami WFOŚiGW), gwarancje bankowe i pożyczki.

Bank udostępnia swoim Klientom konta w ramach usługi bankowości elektronicznej KDBS24 poprzez serwis internetowy (również poprzez urządzenia mobilne) i serwis SMS. Karty debetowe obsługiwane są za pomocą autoryzacji on-line, w przypadku kart z funkcją zbliżeniową autoryzacja przebiega w trybie of-line do kwoty 50 zł. Powyżej tej kwoty operacja musi być potwierdzana kodem PIN. Bank stosuje standard zabezpieczenia płatności internetowych 3D-Secure.

Wzrost bazy depozytowej ma dla Banku priorytetowe znaczenie. Budowanie bazy depozytowej odbywa się systematycznie, poprzez właściwe kształtowanie poziomu stóp procentowych, utrzymywanie na wysokim

poziomie jakości obsługi Klientów oraz jakości i różnorodności oferowanych rodzajów depozytów. Wsparciem w budowaniu bazy depozytowej jest fakt, że Bank z mocy ustawy objęty jest Systemem Gwarantowania Depozytów Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, ponadto od listopada 2015 roku jest członkiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest wzajemne gwarantowanie płynności i wypłacalności banków członków systemu. W celu kontynuowania rozwoju bazy depozytowej w 2017 r. Bank wziął udział w 4 edycjach złotych lokat promocyjnych zorganizowanych przez Zrzeszenie SGB. Łącznie zebraliśmy 146,8 mln zł, w tym:

- lokata terminowa SGB - zima 2017 z loterią promocyjną, zebrano kwotę 42,1 mln zł,
- lokata terminowa SGB - wiosna 2017 z loterią promocyjną, zebrano kwotę 31,1 mln zł,
- lokata terminowa SGB - lato 2017 z loterią promocyjną, zebrano kwotę 38,2 mln zł,
- lokata terminowa SGB - jesień 2017 z loterią promocyjną, zebrano kwotę 35,4 mln zł.

W 2017 roku podstawowym źródłem finansowania akcji kredytowej były depozyty podmiotów niefinansowych, w tym głównie depozyty osób fizycznych, które stanowiły 75 % bazy depozytowej. Ponadto baza zasilana była przez depozyty budżetów (12 % udziału w bazie), depozyty podmiotów gospodarczych (12 % udziału w bazie) oraz depozyty podmiotów finansowych (1 % udziału w bazie). Wielkość bazy depozytowej Banku na przestrzeni 2017 r. powiększyła się o kwotę 37 mln zł., dynamika w stosunku do roku poprzedniego wyniosła ponad 107 %. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Wielkość, struktura i dynamika bazy depozytowej Banku

Wyszczególnienie	2015 rok		2016 rok		2017 rok	
	tys. zł	Struktura	tys. zł	Struktura	tys. zł	Struktura
Depozyty ogółem	443 272	100 %	471 937	100 %	509 177	100 %
Budżet	47 411	10,7 %	53 940	11,4 %	61 104	12%
Osoby fizyczne	340 475	76,8 %	361 288	76,6 %	382 624	75%
Podmioty gospodarcze	54 382	12,3 %	51 628	10,9 %	63 447	12%
Podmioty finansowe	1 004	0,2 %	5 081	1,1 %	5 001	1%

Struktura depozytów w podziale na depozyty bieżące i terminowe

Wyszczególnienie	2015 rok		2016 rok		2017 rok	
	tys. zł	Struktura	tys. zł	Struktura	tys. zł	Struktura
Depozyty ogółem	443 272	100 %	471 937	100 %	509 177	100 %
Bieżące	257 364	58,1 %	294 165	62,3 %	325 206	63,8 %
Terminowe	185 908	41,9 %	177 772	37,7 %	183 971	36,2 %

W 2017 r. odnotowano wzrost depozytów bieżących i spadek depozytów terminowych. W grupie depozytów bieżących, udział depozytów osób fizycznych ukształtował się na poziomie 75 %. Dla porównania w 2016 roku udział ten wynosił 76,6 %. Ponadto w 2017 r. udział depozytów podmiotów gospodarczych ukształtował się na poziomie 12 %, w porównaniu do roku 2016 udział ten wynosił 10,9 %.

Bank promował oszczędzanie wśród ludzi młodych, poprzez zakładanie nowych i prowadzenie dotychczasowych rachunków Szkolnych Kas Oszczędności. Na koniec roku 2017 Bank obsługiwał Rachunki SKO dla 20 szkół ze swojego terenu działania.

Rachunki bankowe

Wg stanu na koniec 2017 prowadziliśmy następującą liczbę rachunków bankowych:

- 14.502 rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych dla osób fizycznych,
- 883 rachunków bieżących dla firm,
- 3.093 rachunków dla rolników,
- 12 rachunków jednostek samorządu terytorialnego. Bank prowadził w roku 2016 pełną obsługę finansową 2 powiatów, 6 gmin, 2 miast oraz 2 miast i gmin.

Bankowość elektroniczna

W ramach usługi bankowości elektronicznej KDBS24 dostęp do rachunków przez Serwis internetowy w 2017 r. posiadało łącznie 7.167 klientów, w tym: 5.556 osób fizycznych, 873 rolników, 624 podmiotów gospodarczych i 114 jednostek budżetowych.

Serwis SMS (usługa informująca o zmianach na rachunku za pomocą komunikatu SMS) posiadało łącznie 2.809 klientów, w tym: 1.873 osób fizycznych, 873 rolników i 63 podmiotów gospodarczych. Bankowość internetowa jest najczęściej wybieraną formą dostępu do usług bankowych.

Karty

W 2017 roku Klienci KDBS posiadali łącznie 11.368 kart płatniczych, z tego: 11.265 kart debetowych, 97 kart kredytowych i 6 kart z odroczonym terminem płatności typu „charge”.

Na ogólną liczbę kart debetowych składają się:

- karty wydane dla osób fizycznych takie: jak Maestro – 1.724 szt., MasterCard PayPass – 859 szt., Visa Electron – 4.790 szt., Visa PayWave – 413 szt., karta mobilna Visa HCE - 2 szt., MasterCard PayPass Młodzieżowa – 104 szt., Visa Electron Młodzieżowa – 1.256 szt., Visa PayWave Młodzieżowa – 114 szt., MasterCard NFC – 1 szt.,
- karty dla firm i instytucji takie jak: Visa Business – 1.821 szt., Visa PayWave Business – 69 szt., MasterCard Business PayPass – 78 szt.

Na ogólną liczbę kart kredytowych składają się:

- karty Visa Credit – 36 szt. i MasterCard Credit – 61 szt.

Na ogólną liczbę kart z odroczonym terminem płatności typu „charge” składają się:

- karty Visa – 1 szt. i MasterCard – 5 szt.

Rozliczenia

Przelewy krajowe i zagraniczne

Naszym priorytetem w działalności rozliczeniowej jest szybkość, niezawodność i bezpieczeństwo rozliczeń. Klienci Banku mają dostęp do wielu produktów rozliczeniowych ułatwiających realizację transakcji gotówkowych i bezgotówkowych. Transakcje gotówkowe mogą być realizowane we wszystkich placówkach KDBS Bank.

W zakresie rozliczeń bezgotówkowych Bank realizuje przelewy krajowe w systemach Elixir, Expres Elikir i Sorbnet, jak również przelewy zagraniczne oraz przelewy transgraniczne w systemach SEPA, SWIFT i TARGET2. Rozliczenia bezgotówkowe realizowane są w dni robocze.

O skali działalności rozliczeniowej Banku świadczy ilość wykonanych przelewów za pośrednictwem KDBS Bank, która w 2017 roku oscylowała w granicach 1 mln szt.

Klientom otrzymującym znaczne ilości płatności przychodzących, Bank oferuje usługę tak zwanych płatności masowych, która zapewnia sprawną, prostą i niezawodną identyfikację płatności wpływających od kontrahentów za zakupione towary lub usługi.

Western Union

Bank posiada w swojej ofercie przekazy Western Union, które umożliwiają Klientom szybkie i wygodne wysyłanie i odbieranie pieniędzy na całym świecie, jak również dokonywanie płatności oraz wysyłanie przekazów pieniężnych, wliczając w to także usługi płatności oferowane pod markami Vigo, Orlandi Valuta, Pago Facil oraz Western Union Business Solutions. Pod w/w markami oferowane są usługi dla klientów w ramach połączonej sieci ponad 0,5 mln placówek, w ponad 200 krajach i terytoriach na świecie. W Polsce do dyspozycji Klientów pozostaje ponad 6 300 placówek oferujących serwis Western Union.

Standardy płatności internetowych

3D Secure

Bank oferuje Klientom jeden z najwyższej ocenianych, z punktu widzenia bezpieczeństwa płatności, standardów płatności za zakupy internetowe o nazwie 3D Secure. Bezpieczeństwo płatności zwiększa zabezpieczenie płatności kartą, które polega na potwierdzeniu transakcji hasłem SMS. Hasło przekazywane jest na numer telefonu zarejestrowany w Banku.

PayByNet

Usługa płatności internetowych stworzona przez Krajową Izbę Rozliczeniową S.A., pozwalająca realizować bezpieczne transakcje o każdej porze dnia, także w weekendy, dzięki bezpośredniemu połączeniu z KDBS Bank.

To jedyny w Polsce serwis umożliwiający realizację płatności bezpośrednio z konta bankowego Klienta na konto Sklepu internetowego.

Bankomaty i terminale płatnicze

KDBS Bank umożliwia swoim klientom dostęp do środków pieniężnych, poprzez sieć 3.636 bankomatów w całej Polsce, w tym 15 będących własnością Banku. Od 2016 roku w Ciechocinku, Klienci mogą korzystać także z bankomatu z funkcją wpłatomatu. W 2017 roku bankomat z funkcją wpłatomatu uruchomiony został również w Dobrzyniu nad Wisłą.

Bank sprzedaje także swoim klientom biznesowym terminale płatnicze POS firmy IT Card. Wszystkie terminale działają w technologii mobilnej, możliwe jest więc ich używanie poza siedzibą firmy na przykład przez korporacje taksówkowe, firmy ubezpieczeniowe, itp. Każde z oferowanych urządzeń POS wyposażone jest w usługę:

- cash back, umożliwiającą wypłatę gotówki przez klientów w punktach usługowo-handlowych,
- doładowania telefonów, dające możliwość realizacji doładowań telefonów komórkowych.

Wszystkie terminale są przystosowane do wykonywania tzw. płatności zbliżeniowych, w tym także płatności za pomocą telefonu komórkowego w technologii NFC. Terminale POS dla klientów biznesowych zbliżają małych przedsiębiorców do najnowocześniejszych rozwiązań rynkowych, niwelując bariery rozwoju skali ich działalności.

Działalność walutowa

Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy prowadził również działalność walutową. Ilość rachunków walutowych prowadzonych przez Bank (w sztukach) przedstawia poniższa tabela.

Struktura rachunków walutowych w ujęciu ilościowym w roku 2017

	2016 rok		2017 rok	
	BIEŻĄCE	TERMINOWE	BIEŻĄCE	TERMINOWE
USD	29	16	31	15
EUR	403	24	461	4
GBP	50	1	56	4
RAZEM	482	41	540	23

Struktura rachunków walutowych w ujęciu wartościowym (w tys. zł) w roku 2017

	2016 rok		2017 rok	
	BIEŻĄCE	TERMINOWE	BIEŻĄCE	TERMINOWE
USD	702	206	1 229	198
EUR	3 405	32	6 350	28
GBP	374	42	614	71
RAZEM	4 481	280	8 193	297

W 2017 roku Bank zwiększył ilość bieżących rachunków walutowych o 58 sztuk. Również w ujęciu wartościowym Bank zanotował wzrost wartości środków przechowywanych przez klientów.

Oddziały Banku prowadzą skup, sprzedaż oraz przyjmują wpłaty i wypłaty w walucie obcej. Bank posiada także w ofercie możliwość wykonywania zleceń w zakresie niektórych czynności dewizowych takich jak: inkaso eksportowe i importowe, akredytywa dokumentowa, terminowe transakcje wymiany walut w obrocie zagranicznym oraz walutowe transakcje czekowe.

W dniu 16.12.2015 roku Bank podpisał umowę z SGB-Bank SA na wdrożenia Platformy Walutowej Grupy SGB. Platforma Walutowa Grupy SGB jest rozwiązaniem umożliwiającym klientom banków Spółdzielczej Grupy Bankowej dokonywanie transakcji wymiany walut przez Internet. Dostawcą Platformy jest Thomson Reuters, firma o unikalnej roli i niekwestionowany lider rozwiązań dotyczących rynku finansowego. Platforma jest obecnie wykorzystywana przez około 100 banków na całym świecie, w tym również przez największych uczestników rynku.

Działalność kredytowa

Dynamika wzrostu działalności kredytowej w 2017 r. wyniosła 102,6 %. Stan kredytów wg wartości nominalnej na 31.12.2017 roku wyniósł 403.459 tys. zł i był wyższy niż w 2016 r. o 10,3 mln zł.

Koncentracja branżowa portfela kredytowego wg wartości ekspozycji kredytowej

Nazwa branży	Ekspozycja kredytowa w tys. zł.	struktura w %
Administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	1 356	0,4
Budownictwo	23 038	6,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6 150	1,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	0,0
Pozostała działalność usługowa	3 006	0,8
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	15 635	4,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 034	0,6
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4 426	1,2
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8 326	2,3
Edukacja	794	0,2
Górnictwo i wydobywanie	4 490	1,3
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	44 564	12,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15 697	4,4
Przetwórstwo przemysłowe	18 403	5,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	197 984	55,2
Transport i gospodarka magazynowa	1 176	0,3
Informacja i komunikacja	215	0,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6 355	1,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5 054	1,4
inne	0	0,0
RAZEM	358 712	100,0

W strukturze branżowej najwyższy udział stanowiła branża rolna, 55,2 %. Związane jest to ze specyfiką działalności banku, który większość placówek posiada na terenach wiejskich i od lat specjalizuje się w obsłudze tego sektora gospodarki. Szeroka gama kredytów preferencyjnych i komercyjnych znajdujących się w naszej ofercie handlowej, cieszy się od lat zainteresowaniem rolników. O ich dużej atrakcyjności decydowała nie tylko jakość i cena tych produktów, ale również jakość obsługi.

W całym portfelu kredytowym posiadaliśmy 29,4 % kredytów preferencyjnych (rolniczych, studenckich, z dopłatami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, itp.). Struktura portfela kredytowego w podziale na kredyty komercyjne i preferencyjne nie uległa zasadniczej zmianie i została przedstawiona w poniżej tabeli. Kredyty te są bardziej wrażliwe na zmiany stóp procentowych, a dochody uzyskane przez Bank z ich sprzedaży są niższe w porównaniu z kredytami komercyjnymi, charakteryzują się natomiast lepszą jakością.

Struktura portfela kredytowego, w podziale na kredyty komercyjne i preferencyjne

Rodzaj kredytu	31.12.2016		31.12.2017		
	stan tys. zł	struktura %	stan tys. zł	struktura %	dynamika %
Kredyty komercyjne	270 346	68,8%	284 643	70,6%	105,3%
Kredyty preferencyjne	122 778	31,2%	118 816	29,4%	96,8%
- ARiMR	100 089	26,5%	104 461	25,9%	104,4%
- BGK (studenckie, rodzina na swoim)	4 060	1,2%	4 127	1,0%	101,7%
- WFOŚiGW	10 176	3,6%	10 227	2,5%	100,5%
Razem	393 124	100,0%	403 459	100,0%	102,6%

Struktura podmiotowa portfela kredytowego

Podmiot	31.12.2016		31.12.2017		
	stan (tys.zł)	struktura (%)	stan (tys.zł)	struktura (%)	dynamika (%)
Przedsiębiorstwa państwowe	0	0,0%	0	0,0%	-
Przedsiębiorstwa prywatne i spółdzielnie	72 813	18,5%	85 078	21,1%	116,8%
Przedsiębiorcy indywidualni	51 672	13,1%	46 810	11,6%	90,6%
Inne jednostki niefinansowe	5 271	1,3%	4 192	1,0%	79,5%
Rolnicy	184 615	47,0%	184 059	45,6%	99,7%
Budżet	5 561	1,4%	6 770	1,7%	121,7%
Osoby prywatne	69 359	17,6%	73 117	18,1%	105,4%
Jednostki finansowe	3 833	1,0%	3 432	0,9%	89,5%
Razem	393 124	100,0%	403 459	100,0%	102,6%

Analiza portfela kredytowego pod względem podmiotu kredytowania wg stanu na dzień 31.12.2017 r. wykazała, że 78,3 % portfela kredytowego stanowiły kredyty udzielone dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, w tym:

- 45,6% - działalność rolnicza,
- 21,1% - kredyty udzielone przedsiębiorstwom prywatnym i spółdzielniom.

Kredyty dla osób fizycznych stanowiły 18,1% portfela kredytowego. Udział w portfelu, kredytów dla jednostek samorządu terytorialnego wynosił 1,7%. Kredyty dla podmiotów finansowych stanowiły 0,9 % portfela kredytowego i były to kredyty dla podmiotu z branży leasingowej.

Struktura rodzajowa portfela kredytowego

Rodzaj kredytu	31.12.2016		31.12.2017		
	stan tys. zł	struktura %	stan tys. zł	struktura %	dynamika %
Kredyty w rachunku bieżącym	38 513	9,8%	43 007	10,7%	111,7%
Kredyty obrotowe	51 229	13,0%	56 543	14,0%	110,4%
Kredyty inwestycyjne	225 114	57,3%	220 391	54,6%	97,9%
Kredyty mieszkaniowe	43 522	11,1%	47 147	11,7%	108,3%
Pożyczki hip.zab.hip. mieszk.	6 041	1,5%	5 344	1,3%	88,5%
Pożyczki hip.pozostałe	17 460	4,4%	19 396	4,8%	111,1%
Pozostałe kredyty i pożyczki	11 245	2,9%	11 630	2,9%	103,4%
Razem	393 124	100,0%	403 459	100,0%	102,6%

W roku 2017 największym zainteresowaniem cieszyły się kredyty inwestycyjne na działalność gospodarczą, w tym rolniczą. Stanowiły one 55,2 % portfela kredytowego. Kredyty udzielane na działalność rolniczą, to głównie średnio i długoterminowe kredyty preferencyjne. W zakresie działalności gospodarczej, nieznacznie mniejszym zainteresowaniem cieszyły się kredyty w rachunku bieżącym dla podmiotów gospodarczych, które w porównaniu do 2016 r. spadły o 4,8 mln zł. Niewielki spadek, na poziomie 0,7 mln zł nastąpił w pozycji pożyczki hipoteczne zabezpieczone hipoteką mieszkaniową. Dużą popularnością Klientów cieszyły się natomiast w dalszym ciągu, będące w ofercie Banku od ponad 5 lat, kredyty preferencyjne na inwestycje proekologiczne realizowane na terenie województwa kujawsko - pomorskiego z dopłatami do oprocentowania WFOŚiGW.

W dniu 21 grudnia 2017 roku zawarta została umowa operacyjna – pożyczka numer 1/2017, instrument finansowy – fundusz pożyczkowy, z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju Sp. z o.o. w Toruniu jako menadżerem Funduszu Funduszy na realizację projektu pod nazwą „Pożyczki dla Przedsiębiorców”; który realizowany jest przez Konsorcjum banków w skład którego wchodzi: Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy, Bank Spółdzielczy w Koronowie, Bank Spółdzielczy w Inowrocławiu oraz Bank Spółdzielczy w Toruniu.

W ramach umowy banki wchodzące w skład konsorcjum zobowiązały się do udzielenia pożyczek dla małych i średnich przedsiębiorców na kwotę 28 687 500,00 zł w okresie 19 miesięcy od dnia podpisania umowy. Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy wziął na siebie obowiązek udzielenia pożyczek w kwocie 11 761 880,00 zł.

Bankowość ubezpieczeniowa (bancassurance)

Bank w roku sprawozdawczym oferował i sprzedawał polisy ubezpieczeniowe TUV MACIF Życie; Concordia Polska TUV; WTUŻiR Concordia Capital S.A..

Sprzedaż polis dla poszczególnych Zakładów Ubezpieczeniowych wyniosła:

TUV MACIF Życie - 326 polis, z łączną składką 95.935 zł;

Concordia Polska TUV - 536 polis, z łączną składką 244.055 zł;

WTUŻiR - 595 polis, z łączną składką 215.300 zł.

Łącznie sprzedano 1457 polis z łączną składką 555.290 zł.

Bank otrzymał wynagrodzenie od poszczególnych Zakładów Ubezpieczeniowych w wysokości:

TUV MACIF Życie – 27.914,00 zł;

Concordia Polska TUV – 56.822,15 zł;

WTUŻiR – 49.207,27 zł;

Łącznie wynagrodzenie wyniosło 133.943,42 zł.

Kwota przychodu zaliczona do bieżącego wyniku finansowego Banku wyniosła 57.831,72 zł.

Inne usługi

- Podpis Elektroniczny. Dzięki umowie podpisanej z Krajową Izbą Rozliczeniową SA, Bank zajmuje się sprzedażą Kwalifikowanych Podpisów Elektronicznych, tzw. e-podpisu, który zapewnia bezpieczną

i niezaprzeczalną komunikację w sieci internetowej, umożliwiając klientom korporacyjnym podpisywanie dokumentów własnych (e-faktura) jak również przesyłanych elektronicznie do urzędów i instytucji, takich jak: ZUS, US, GİODO, KRS, GİIF, czy podpisywanie ofert składanych w aukcjach elektronicznych.

- Rachunki uśpione. Umowny termin "rachunki uśpione" to określenie używane w kontekście kont bankowych osób zmarłych, o których nie wiedzieli spadkobiercy, należące do osób, których spadkobierców nie odnaleziono, jak i takich, o których istnieniu zapomnieli sami właściciele. Zdeponowane tam pieniądze mogą teraz szybciej trafić do osób upoważnionych do ich posiadania. Wszystko dzięki zmianom w prawie, które ułatwiły proces uzyskiwania informacji, m.in. o rachunkach osób zmarłych. Od 1 lipca 2016 roku Bank przystąpił do Systemu Centralnej Informacji, prowadzonej przez KIR SA. Tym samym udostępnił klientom pozyskanie informacji o odziedziczonych lub zapomnianych środkach. Dzięki opracowanemu przez KIR rozwiązaniu, wdrożonemu przez Bank, uprawnione osoby mogą łatwiej i szybciej dowiedzieć się, czy w którejś z instytucji finansowych znajdują się środki, do których mają prawo. W odróżnieniu od stanu dotychczasowego, nie trzeba już poszukiwać rachunków w każdym banku z osobna – wystarczy złożenie zapytania w wybranej placówce banku.
- Obsługa osób niesłyszących. W ramach zawartej z firmą MIGAM Sp. z o o Sp. komandytowa z siedzibą w Warszawie umowy Bank posiada możliwość zdalnego korzystania z usług tłumacza migowego, a tym samym obsługi osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu słuchu. Usługa ta realizowana jest pilotażowo w Filii nr 1 we Włocławku.
- Zastrzeganie dowodów osobistych i innych dokumentów tożsamości. Bank jest uczestnikiem systemu Dokumenty Zastrzeżone i oferuje, w swoich placówkach, w godzinach pracy Banku, usługę zastrzegania wszelkich zagubionych dokumentów tożsamości, jak dowód osobisty, prawo jazdy, paszport, itp.
- Usługi leasingowe i factoringowe. Bank posiada w swojej ofercie usługi leasingowe i factoringowe dzięki umowom zawartym z wyspecjalizowanymi w tym zakresie podmiotami.

III. INFORMACJA W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH.

W 2017 roku Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy zwiększył portfel papierów wartościowych o wartość 0,45 mln zł. Wzrost wynika z zakupu bonów pieniężnych NBP i jednostek TFI. Zakup bonów pozwolił na zwiększenie aktywów płynnych poziomu 1 i tym samym zachowanie wymaganego, bezpiecznego poziomu wskaźnika LCR. Celem nabycia jednostek Subfundusz SGB Gotówkowy było zwiększenie rentowności przy umiarkowanym poziomie podejmowanego ryzyka. Bank nie nabywał w roku 2017 nowych papierów wartościowych w postaci obligacji komunalnych i korporacyjnych.

W posiadanych procedurach oraz normach ostrożnościowych, które precyzują i ograniczają poziom ryzyka, jakie Bank jest skłonny ponieść w związku z nabywanymi instrumentami finansowymi dokonano zmian w zakresie ustalania limitów – uwzględnia się ryzyko kredytowe na poszczególne rodzaje papierów – im wyższe ryzyko tym niższy limit.

Wykaz instrumentów finansowych posiadanych przez Bank przedstawiają poniższe tabele.

Portfel papierów wartościowych wg wartości bilansowej

Wyszczególnienie	Rodzaj papieru wartościowego	31.12.2016		31.12.2017	
		w tys. zł	struktura w %	w tys. zł	struktura w %
komunalne	obligacje	13 881,11	46%	7 501,78	25%
korporacyjne	obligacje	4 083,96	14%	2 284,27	8%
Jednostki TFI	jednostki uczestnictwa	6 724,42	23%	8 565,11	28%
NBP	bony pieniężne	4 998,75	17%	11 996,50	40%
Razem		29 688,24	100%	30 347,66	100%

Najwyższy udział w portfelu papierów wartościowych osiągnęły bony pieniężne NBP 40 %. Obligacje komunalne i korporacyjne stanowiły 33 %, a jednostki TFI 28 %.

Struktura portfela instrumentów finansowych wg sposobu wyceny w tys. zł

Wyszczególnienie	Rodzaj papieru wartościowego	31.12.2016	31.12.2017
Do terminu zapadalności	Obligacje	255,56	255,57
	Jednostki TFI	5 699,52	6 065,11
Dostępne do sprzedaży	Obligacje	17 709,51	9 530,48
	Jednostki TFI	1 024,90	2 500,00
Wg wartości godziwej	Bony pieniężne	4 998,75	11 996,50
Razem		29 688,24	30 347,66

Portfel jednostek uczestnictwa wg wartości bilansowej w tys. zł

Nazwa	31.12.2016	31.12.2017
SFIO AGRO Kapitał na Rozwój	5 699,50	6 065,11
SFIO Subfundusz UniWIBID	1 024,92	2 500,00
Razem	6 724,42	8 565,11

Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

IV. RYZYKA BANKOWE

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku.

Efektywne zarządzanie ryzykiem jest warunkiem utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa funduszy, które powierzone zostały Bankowi i osiągania trwałego, zrównoważonego wzrostu zysków. Główne rodzaje ryzyka, istotne dla Banku, obejmują: ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne, ryzyko walutowe, ryzyko koncentracji, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, ryzyko kapitałowe, ryzyko braku zgodności. Podstawowym dokumentem jest do zarządzania ryzykami jest Strategia zarządzania ryzykiem w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym – wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 329/2017 z dnia 29 września 2017 roku, zatwierdzone Uchwałą Rady Nadzorczej nr 57/2017 z dnia 19 października 2017 roku, zmienionej Uchwałą Zarządu nr 392/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku, zatwierdzone Uchwałą Rady Nadzorczej nr 76/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku. W 2017 roku Bank identyfikował, mierzył, monitorował i kontrolował wszystkie ryzyka uznane wg stanu na 31.12.2017 za istotne w swojej działalności w następujący sposób:

2. Ryzyko kredytowe, koncentracji, ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie i detalicznych ekspozycji kredytowych.

Podstawowymi aktami wewnętrznymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem kredytowym i koncentracji były:

- Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym – wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 110/2017 z dnia 25 maja 2017 roku, zmienione Uchwałami Zarządu nr: 319/2017 z dnia 29 września 2017 roku oraz 393/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku,
- Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji kredytowej w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 279/2017 z dnia 26 września 2017 roku,
- Zasady zarządzania ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym - wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 109/2017 z dnia 25 maja 2017 roku, zmienione Uchwałami Zarządu nr: 280/2017 z dnia 26 września 2017 roku, 347/2017 z dnia 25 października 2017 roku, 394/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku,
- Zasady zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym – wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 86/2017 z dnia 21 kwietnia 2017 roku, zmienione Uchwałą Zarządu nr 227/2017 z dnia 10 sierpnia 2017 roku.

a) ryzyko kredytowe

Na 31.12.2017 r. wskaźnik kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym ukształtował się na poziomie 3,04% i w stosunku do roku 2016 r. zmalał o 0,04 p. p. Wskaźnik ukształtował się poniżej maksymalnego poziomu wyznaczonego w Strategii KDBS Banku – 5%. Wg stanu na dzień 31.12.2017r. Bank zwiększył poziom rezerw bilansowych na kredyty zagrożone o 1,01 mln zł. Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami celowymi ukształtował się na poziomie 50,61% i był wyższy od wskaźnika końca 2016 roku o 18,3 p. p. Równocześnie wartość zabezpieczeń pomniejszających podstawę naliczenia rezerw celowych wynosiła na koniec 2017 r. 4,59 mln i była niższa o 2,80 mln zł w stosunku do końca 2016 roku.

b) ryzyko koncentracji

Jednym z najistotniejszych rodzajów ryzyka kredytowego było ryzyko koncentracji. Bank w celu ograniczania ryzyka, stosował politykę dywersyfikacji portfela kredytowego. W tym celu 2017 r. definiował limity koncentracji portfela kredytowego w szczególności dla: branż, podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie, osób wewnętrznych, regionów geograficznych, rodzaju zabezpieczenia, sektora gospodarki, ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, detalicznych ekspozycji kredytowych, itp. uwzględniając zapisy ustawy Prawo bankowe oraz przepisy Uchwał, Rekomendacji KNF oraz Rozporządzeń,

c) ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych

W ramach ryzyka kredytowego Bank identyfikował, zarządzał, monitorował i kontrolował także ryzyko zarządzanie tymi ryzykami. Odbывало się ono zgodnie z zasadami określonymi odpowiednio w Rekomendacji S oraz Rekomendacji T wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz ogólnie obowiązującymi przepisami prawa.

3. Ryzyko płynności

Zasady zarządzania ryzykiem płynności zostały opracowane zgodnie z zaleceniami Rekomendacji P i ujęte w procedurze wewnętrznej „Zasady zarządzania ryzykiem płynności w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym” przyjętą Uchwałą Zarządu KDBS nr 138/2017 z 28 czerwca 2017 roku, zmienione Uchwałą Zarządu nr 348/2017 z 25 października 2017 roku.

Jednym z kluczowych elementów zarządzania płynnością Banku jest budowanie stabilnej bazy depozytowej sektora niefinansowego.

Bank w 2017 roku zapewniał finansowanie aktywów i terminowe wykonywanie zobowiązań. Utrzymywał również płynność krótkoterminową, średnioterminową oraz długoterminową dostosowaną do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności. W bieżącej działalności starał się optymalnie zarządzać nadwyżkami środków finansowych.

Bank wyliczał poziom miar płynności, zgodnie z Uchwałą KNF Nr 386/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności. Miary płynności Banku w całym okresie 2017 roku nie przekroczyły poziomów ustalonych wspomnianą Uchwałą. Równolegle, w związku z wejściem w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, Bank mierzył i monitorował poziom współczynników wynikających z w/w przepisu, tj. LCR (Liquidity Coverage Ratio) i NSFR (Net Stable Funding Ratio). Obowiązujące limity zostały zachowane.

4. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej regulowały „Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w KDBS” przyjęte Uchwałą Zarządu nr 111/2017 z dnia 25 maja 2015 r. z późniejszymi zmianami.

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej była minimalizacja niekorzystnego wpływu zmian stóp procentowych na aktualny i przyszły wynik odsetkowy oraz fundusze własne Banku. W ramach ryzyka stopy procentowej wyodrębniano dwie zasadnicze kategorie ryzyka: ryzyko bazowe i ryzyko przeszacowania. W sytuacji dużej zmienności na rynku podstawową kwestią na której skupiał się Bank w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej było minimalizowanie wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku.

5. Ryzyko walutowe

Zarządzanie ryzykiem walutowym regulowały „Zasady zarządzania ryzykiem walutowym w KDBS” wprowadzone Uchwałą Zarządu Nr 62/2017 z dnia 24 marca 2017 roku, zmieniona Uchwałą nr 262/2017 z dnia 19 września 2017 roku. Obejmują one całokształt zagadnień związanych z zarządzaniem ryzykiem

walutowym w Banku, w tym z pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka walutowego, wyznaczaniem limitów i raportowaniem poziomu zaangażowania Banku w działalność walutową.

Bank prowadził działalność dewizową w ramach otrzymanego upoważnienia dewizowego. Głównym celem działalności było zapewnienie klientom kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego. W celu zminimalizowania ryzyka walutowego Bank prowadził politykę zamkniętych indywidualnych pozycji walutowych oraz pozycji całkowitej Banku czym maksymalnie ograniczał ekspozycję na ryzyko kursowe.

6. Ryzyko operacyjne

Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały opracowane zgodnie z zaleceniami Rekomendacji KNF: M, D i W zostały ujęte w „Zasadach zarządzania ryzykiem operacyjnym w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym” wprowadzonymi Uchwałą Zarządu nr 320/2017 z dnia 29 września 2017 roku, zmienione Uchwałą nr 388/2017 z 14 grudnia 2017 roku. W Banku obowiązywał także „Regulamin bezpieczeństwa teleinformatycznego” wraz z planami awaryjnymi kontynuowania i odtworzenia pracy systemu informatycznego oraz „Instrukcja bezpiecznego użytkowania programu myRMS w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym”.

Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym polegało w Banku na:

- zapobieganiu zdarzeniom operacyjnym powstającym w bieżącej działalności Banku, w procesach wewnętrznych oraz systemach przy zastosowaniu instrumentów kontrolnych adekwatnych do skali generowanego ryzyka,
- podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń w przypadku przekroczenia akceptowanego poziomu,
- likwidowaniu negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych,
- rejestrowaniu danych o zdarzeniach operacyjnych i poniesionych stratach operacyjnych w programie myRMS,
- szacowaniu na podstawie rejestru wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego.

Szczególny nacisk Zarząd Banku kładł na kompletność i jakość danych ewidencjonowanych w systemach bankowych oraz ciągłość działania kluczowych procesów bankowych.

Poziom ryzyka operacyjnego Banku na koniec 2017 roku został oceniony na poziomie akceptowalnym.

7. Ryzyko braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym odbywało się w oparciu o „Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym” przyjęte Uchwałą Zarządu KDBS Banku nr 311/2017 z dnia 29.09.2017 r. i zaakceptowane Uchwałą Rady Nadzorczej nr 60/2017 z dnia 19 października 2017 r.

W strukturach KDBS Banku funkcjonuje Samodzielne Stanowisko ds. Zgodności. Ryzyko braku zgodności stanowi w KDBS Banku element systemu kontroli wewnętrznej.

Ryzyko braku zgodności Bank definiuje jako skutki nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania. W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi zewnętrznymi i wewnętrznymi, lecz również normami, które charakteryzują KDBS Bank jako instytucję zaufania publicznego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje:

- a) identyfikację ryzyka;
- b) ocenę ryzyka;
- c) kontrolę ryzyka;
- d) monitorowanie ryzyka;
- e) raportowanie.

Ryzyko braku zgodności zostało przez Bank zidentyfikowane jako ryzyko trudnomierzalne. Z uwagi na fakt, iż incydenty compliance w znacznej części mają podobny charakter do zdarzeń ryzyka operacyjnego dzięki czemu oba rodzaje ryzyka nakładają się na siebie. Bank przyjmuje, że kapitał wewnętrzny na ryzyko braku zgodności zawiera się w kapitale wewnętrznym na ryzyko operacyjne.

Podstawą dla prawidłowego funkcjonowania procesu zapewnienia zgodności jest:

- 1) znajomość przepisów prawa wewnętrznego i zewnętrznego oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, standardów rynkowych, a także stanowisk i wytycznych regulatorów;
- 2) dostosowanie działalności Banku do wymogów regulacyjnych.

Bank realizując politykę zgodności:

- 1) zapewnia klientom najwyższą jakość świadczonych usług;
- 2) zapewnia dostarczanie klientom pełnej i rzetelnej informacji o oferowanych produktach i usługach, w tym w szczególności kosztach oraz warunkach zmian umów;
- 3) zapewnia ochronę danych klienta, informacji o jego działalności i rachunkach;
- 4) podejmuje działania w celu uniknięcia sytuacji, w wyniku których może wystąpić konflikt interesów pomiędzy dobrem klienta, a dobrem pracownika Banku;
- 5) podejmuje działania w celu uniknięcia sytuacji, w wyniku których może wystąpić konflikt interesów pomiędzy Bankiem a podmiotami konkurencyjnymi;
- 6) zapewnia klientowi szybkie, uczciwe i profesjonalne rozpatrywanie skarg, wniosków i reklamacji klientów;
- 7) zapewnia pracownikowi pracę w środowisku dającym wszystkim równe możliwości realizacji posiadanego potencjału oraz rozwoju kwalifikacji i umiejętności;
- 8) stosuje przejrzysty system wynagradzania, motywowania i awansowania pracowników;
- 9) zapewnia pracownikom pracę w bezpiecznym środowisku, wolnym od szykanowania i mobbingu;
- 10) wspiera pracowników w rozwoju kariery zawodowej poprzez szkolenia i programy edukacyjne;
- 11) sprzeciwia się wszelkim przejawom dyskryminacji ze względu na wiek, płeć, przekonania religijne lub polityczne;
- 12) wspiera kulturę pracy zespołowej poprzez szacunek, uznanie osiągnięć i wymianę informacji;
- 13) podejmuje działania w celu uniknięcia sytuacji, w wyniku których może wystąpić konflikt interesów pomiędzy dobrem klienta, a dobrem Banku.

8. Ryzyko kapitałowe

KDBS Bank zarządza kapitałem w sposób zapewniający bezpieczne, a zarazem efektywne funkcjonowanie. Bank realizuje „Strategię zarządzania i planowania kapitałowego w KDBS” wprowadzoną Uchwałą Zarządu nr 322/2017 z dnia 29 września 2017 roku zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 58/2017 z dnia 19 października 2017 roku.

Bank zarządza poziomem adekwatności kapitałowej poprzez jednoczesne kreowanie wielkości funduszy własnych oraz wpływające na poziom generowanego ryzyka. Poziom adekwatności kapitałowej mierzony wielkością współczynników kapitałowych, podlega systematycznemu monitorowaniu. W celu zapewnienia adekwatności funduszy własnych w relacji do poziomu ponoszonego ryzyka oraz mając na uwadze potrzebę zabezpieczania zrównoważonego wzrostu skali działalności, Bank rozbudowuje dostępną bazę kapitałową poprzez przekazywanie na fundusze nadwyżkę bilansową pomniejszoną o wypłacone dywidendy.

Poziom uznanego kapitału KDBS Bank w stanu na 31.12.2017 roku wyniósł 54,4 mln zł i wzrósł w porównaniu do końca 2016 roku o 0,64 mln zł. Dynamika wzrostu wyniosła 101,2 %. Wskaźnik zwrotu na kapitale (ROE) netto wyniósł 7,9 % i w stosunku do końca 2016 roku wzrósł o 1,4 p. p.

- **Kapitał wewnętrzny**

W celu zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania Bank określa w ramach apetytu na ryzyko odpowiednie poziomy pokrycia przez kapitał dostępny potencjalnej straty z tytułu ryzyk istotnych wyznaczanych w ramach procesu ICAAP, a także ryzyk identyfikowanych w ramach procesu wyliczania kapitału regulacyjnego.

W ramach procesu ICAAP Bank dokonuje identyfikacji oraz oceny istotności wszystkich rodzajów ryzyk, na które jest narażony w związku z prowadzoną działalnością. Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne, zaliczane są:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli;
- 3) ryzyko walutowe;
- 4) ryzyko koncentracji;
- 5) ryzyko płynności;
- 6) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- 7) ryzyko kapitałowe;
- 8) ryzyko braku zgodności

Na koniec 2017 roku KDBS Bank tworzył dodatkowy wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka:

- kredytowego w wysokości 5.540 tys. zł.
- stopy procentowej w wysokości 1.692 tys. zł.

W związku z tym wewnętrzny współczynnik kapitałowy ukształtował się na poziomie 11,05 %.

- **Kapitał regulacyjny**
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego w 2017 roku wyznaczany jest Metodą Standardową opisaną w Części trzeciej Tytuł II Rozdział 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012. W zakresie ryzyka operacyjnego wymóg kapitałowy liczony był metodą BIA (Basic Indicator Approach).
Na dzień 31.12.2017 r. na kapitał regulacyjny składały się:
 - wymóg z tytułu ryzyka kredytowego 29.135 tys. zł.
 - wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego 2.987 tys. zł.
 - wymóg z tytułu ryzyka rynkowego 0 tys. zł.

Współczynnik wypłacalności Banku na 31.12.2017 r. wyniósł 13,55 %. W porównaniu do roku 2016 roku współczynnik spadł o 0,93 p. p., i był wyższy od minimum założonego w Strategii Banku, który został zaplanowany na poziomie 13,25 %. Poziom współczynnik spełniał normy wynikające z przepisów zewnętrznych i regulacji wewnętrznych.

9. Limitowanie, monitorowanie, testy warunków skrajnych i raportowanie ryzyk

Dla wszystkich wymienionych ryzyk dokonywano regularnych pomiarów ich poziomu, ustalano i monitorowano wykonanie limitów, raportowano ich poziom dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. W przypadku wszystkich ryzyk istotnych (za wyjątkiem ryzyka braku zgodności) przeprowadzano testy warunków skrajnych.

V. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Bank, określając poszczególne elementy modelu kontroli wewnętrznej, stosuje zasadę proporcjonalności, uwzględniając wielkość Banku mierzona sumą bilansową oraz wielkością aktywów, a także profilem określonym w strategii zarządzania Bankiem i apetytem na ryzyko.

Funkcjonujący w Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank tj. Oddziały, Filie, BPOK-i, Wydział Rachunkowo-Finansowy, Wydział Produktów Bankowych i Marketingu, Wydział Analiz Kredytowych i Administracji Kredytów, Wydział Informatyki, Samodzielne Stanowisko ds. Restrukturyzacji i Windykacji.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. m.in. Wydział Ryzyk Bankowych i Monitoringu Kredytów, ABI (Administrator Bezpieczeństwa Informacji), Wydział Organizacyjno-Samorządowy,
 - 2) Samodzielne Stanowisko ds. Zgodności.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Departament Audytu Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB w Poznaniu. (Kujawsko – Dobrzyński Bank Spółdzielczy w dniu 23 listopada 2015 roku podpisał umowę na mocy której przystąpił do Systemu Ochrony SGB i tym samym powierzył wykonywanie audytu wewnętrznego Systemowi Ochrony SGB.)

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Celem ogólnym systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia cele szczegółowe, do których zalicza się m.in.:

- 1) wykrycie błędów i nadużyć,
- 2) ochrona majątku (kontrolne bezpieczeństwa, gotówkowe),

- 3) wiarygodność i integralność informacji,
- 4) terminowość realizacji zadań,
- 5) skuteczność i wydajność,
- 6) zgodność z prawem i regulacjami,
- 7) dostępność systemów i aplikacji,
- 8) poufność informacji i danych,
- 9) adekwatność informacji zarządczej,
- 10) poprawność prezentacji i ujęcia sprawozdań finansowych,
- 11) racjonalne wykorzystywanie zasobów,
- 12) zapewnienie realizacji celów biznesowych.

W ramach przyjętych mechanizmów kontrolnych dla procesów istotnych Bank dokonuje, wyboru kluczowych mechanizmów kontrolnych na podstawie określonych kryteriów. Kluczowe mechanizmy kontrolne są dostosowane do specyfiki działania banku, a podstawowym kryterium wyboru jest zapewnienie, aby mechanizmy te odgrywały podstawową rolę w zapewnianiu osiągania celów systemu kontroli wewnętrznej zarówno ogólnych, jak i szczegółowych. Bank przy projektowaniu mechanizmów kontrolnych uwzględnia:

- 1) zmiany otoczenia rynkowego i regulacyjnego,
- 2) adekwatność danego rodzaju mechanizmu kontrolnego w odniesieniu do poszczególnych procesów,
- 3) skuteczność danego rodzaju mechanizmu kontrolnego w przeszłości,
- 4) możliwość niezależnego monitorowania danego mechanizmu kontrolnego.

W zależności od określonych celów systemu kontroli wewnętrznej, Bank dostosowuje rodzaje mechanizmów kontrolnych uwzględniając:

- 1) stopień złożoności procesów,
- 2) ryzyko zaistnienia nieprawidłowości,
- 3) dostępne zasoby banku.

Bank w procesach, w których jest to możliwe, dąży do stosowania mechanizmów automatycznych wbudowanych w systemy informatyczne. Kluczowe mechanizmy kontrolne przypisane są procesom istotnym. Matryca funkcji kontroli jest podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli wewnętrznej.

Kontrola wewnętrzna w 2017 r. prowadzona była w oparciu o plany kontroli wewnętrznej sporządzone przez Dyrektorów Oddziałów, Kierowników Filii, Dyrektorów Wydziałów w Centrali, Głównego Księgowego Banku, Koordynatora PPiFT oraz Samodzielne Stanowisko ds. Bezpieczeństwa Informacji i Jakości Danych i zatwierdzone przez Prezesa Zarządu KDBS Banku – Zarządzeniem nr 11/2016 z dnia 27 października 2016 r. i zaakceptowane przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 52/2016 z dnia 28 października 2016 roku. Zarządzeniem nr 1/2017 Prezesa Zarządu KDBS Banku z dnia 16 stycznia 2017 r. zatwierdzony został aneks do planu kontroli wewnętrznej na 2017 r. dla Samodzielnego Stanowiska ds. Bezpieczeństwa Informacji i Jakości Danych, który następnie został zaakceptowany Uchwałą nr 10/2017 Rady Nadzorczej KDBS Bank z dnia 31 marca 2017 r. Plany na 2017 r. zostały również aneksowane w związku z wprowadzeniem nowej struktury organizacyjnej w KDBS. Aneksy do planów kontroli wewnętrznej zostały zatwierdzone Zarządzeniem nr 6/2017 Prezesa Zarządu z dnia 06 października 2017 r. i zaakceptowane uchwałą nr 63/2017 Rady Nadzorczej KDBS Banku z dnia 19 października 2017 r.

W omawianym okresie sprawozdawczym Spółdzielczy System Ochrony SGB przeprowadził w dniach od 16.01.2017 r. do 27.01.2017 r. audyt planowany kompleksowy bezpośredni obejmujący ryzyka istotne z wyłączeniem ryzyka kredytowego na datę audytu 30.09.2017 rok. W wyniku badania nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości. Wskazania audytu zostały uwzględnione w bieżącej działalności Banku i zlecone do realizacji w formie zaleceń poaudytowych, które Bank wykonał.

W KDBS Bank w roku 2017 w dniach od 16 do 18 stycznia 2017 r. pracownicy Biura Kontroli, Wydziału Kontroli Wdrożenia EFRR, Departamentu Wdrożenia Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko- Pomorskiego przeprowadzili kontrolę doraźną w miejscu realizacji projektu. Ponadto kontrolę na dokumentach przeprowadzono w dniach 19-20.01.2017 r. oraz 14-16.02.2017 r. i 20-24.02.2017 roku. Weryfikacji poddano dokumenty i działania pośrednika związane z zakresem rzeczowo - finansowym ujętym we wniosku o wsparcie finansowe projektu pośrednika finansowego pn., „Zwiększenie dostępności firm do finansowania dłużnego ze środków Funduszu Powierniczego JEREMIE”.

Również w dniach 23 lutego - 09 marca 2017 r. pracownicy Kujawsko - Pomorskiego Funduszu Pożyczkowego sp. z o.o. – Menadżera Funduszu Powierniczego JEREMIE przeprowadzili kontrolę w miejscu realizacji projektu. Istotnych nieprawidłowości w trakcie obydwu kontroli nie stwierdzono. Zalecenia pokontrolne zostały zrealizowane.

W dniach od 06-09.03 2017 r. odbyło się badanie sprawozdania finansowego banku przez biegłego rewidenta – firmę AUDYTOR CALISIA Sp. z o.o. Zdaniem Biegłego Rewidenta informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, w świetle wiedzy o Kujawsko-Dobrzyńskim Banku Spółdzielczym i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego Biegły Rewident nie stwierdził istotnych zniekształceń w sprawozdaniu z działalności. Jednocześnie Biegły Rewident stwierdził, że Bank wypełnił obowiązki wynikające z przepisów prawa.

W dniach od 13-11.2017 r. do 15.12.2017 r. została przeprowadzona lustracja przez Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych im F. Stefczyka w Warszawie.

Przedmiotem lustracji było zbadanie legalności, gospodarności i rzetelności działania Banku /z wyłączeniem wglądu do obrotów i stanów imiennych rachunków bankowych klientów/ zgodnie z tematyką ustaloną przez Zarząd ZRBS im. F. Stefczyka w Warszawie.

Lustracją objęto okres od 01.07.2014 r. do 30.09.2017 r.

Lustracją objęto następujące zagadnienia:

- organizacja i sprawy pracownicze;
- działalność organów samorządowych;
- zarządzanie aktywami i pasywami oraz sytuacja ekonomiczna badanej jednostki;
- działalność kredytowa, zobowiązania pozabilansowe;
- obrót oszczędnościowy i depozytowy;
- czynności operacyjno – rachunkowe, kasowo – skarbcowe i księgowość Banku;
- majątek i bezpieczeństwo Banku;
- funkcjonowanie kontroli wewnętrznej.

Lustracja przeprowadzona w dniach od 13-11.2017 r. do 15.12.2017 r. przez Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych im F. Stefczyka w Warszawie objęła swym zakresem zagadnienia funkcjonowania kontroli wewnętrznej. W przekazanym protokole lustrator nie zawarł żadnych uwag dotyczących funkcjonowania kontroli wewnętrznej.

Jednocześnie w dniach od 02.01.do 09.02.2018 r. w naszym Banku odbył się audyt wewnętrzny bezpośredni polegający na ocenie bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego oraz procesów zarządzania obszarami technologii informacyjnej (Audyt IT). Badania przeprowadzone zostały na datę 02.01.2018 r. i dotyczyły okresu od 30.06.2016 r. do 31.12.2017 r. KDBS Bank jeszcze nie otrzymał raportu z przedmiotowego audytu.

Samodzielne Stanowisko ds. Zgodności sporządza okresowo w cyklach półrocznych sprawozdanie dotyczące kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego, które prezentuje Zarządowi i Radzie Nadzorczej. Rada Nadzorcza Banku dokonuje rocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej funkcjonującej w KDBS Banku.

VI. INFORMACJE, ZDARZENIA I UMOWY ISTOTNE DLA DZIAŁANOŚCI BANKU

1. Umowy ubezpieczenia

Depozyty klientów gwarantował Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Majątek Banku ubezpieczony był przez Concordia Polska TUV, w którym Bank ubezpiecza się również od odpowiedzialności cywilnej deliktowej i kontraktowej.

2. Umowy współpracy z innymi bankami lub innymi podmiotami

W roku 2017 KDBS Bank kontynuował współpracę w oparciu o:

- umowy dotyczące działalności ubezpieczeniowej zawarte w dniu 27.10.2009 r.:
 - z Concordia Polska TUV w Poznaniu na prowadzenie działalności agencyjnej,
 - z Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital SA na prowadzenie działalności agencyjnej.
- umowę o współpracy w zakresie pozyskiwania Klientów przez Banki Spółdzielcze w celu ich obsługi przez Faktora, zawartą w dniu 07.05.2012 r. z Faktorzy SA w Poznaniu,

- umowę o współpracy pomiędzy SGB Leasing Sp. z o.o. a KDBS, zawartą w dniu 04.11.2005,
- umowę o współpracy w zakresie udzielania poręczeń kredytowych przez Bydgoski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Bydgoszczy zawartą w dniu 05.06.2012 r. z SGB Bank SA w Poznaniu na podstawie Umowy o współpracy pomiędzy SGB Bank SA a BFPK Sp. z o.o.,
- umowę o współpracy w zakresie poręczeń spłaty kredytów i pożyczek zawartej ze spółką Kujawskie Poręczenia Kredytowe Sp. z o.o. we Włocławku w dniu 03.07.2012r. wraz z Aneksm nr 1 z dnia 04.10.2012r. i Aneksm nr 2 z dnia 05.11.2013r.,
- umowę o współpracy zawartą z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Toruniu zawartą w dniu 15.06.2015r. oraz Aneksm nr 1 z dnia 12.04.2016r. i Aneksm nr 2 z dnia 11.07.2016r.,
- generalną umowę o współpracy zawartą z Toruńskim Funduszem Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Toruniu w dniu 29.09.2010r. wraz z Aneksm nr 1 z dnia 04.08.2011 i Aneksm nr 2 z dnia 01.04.2016r.
- umowę o współpracy w zakresie udzielania kredytów z dopłatami z Funduszu Pożyczek kredytów Studenckich zawartą w dniu 13.09.2012r. z SGB Bank SA,
- umowę o współpracy w zakresie przekazywania, aktualizacji i usuwania informacji gospodarczych dotyczących konsumentów i przedsiębiorców zawartą w dniu 26.06.2012 r. z Biurem Informacji Gospodarczej InfoMonitor SA w Warszawie. W dniu 11.04.2016r. umowa ta została zastąpiona nową umową.
- umowę w zakresie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego gwarancji i poręczeń spłaty kredytów w ramach programów rządowych zawartą w dniu 20.02.2013r. z SGB Bank SA,
- umowę w zakresie portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr 2/BGK/PLD/BS/2013 zawartą w dniu 12.03.2013 r. z SGB Bank SA,
- umowę w zakresie portfelowej linii gwarancyjnej de minimis i poręczenia funduszy poręczeniowych nr 14/PLD PLUS/BS/2013 zawartą w dniu 09.10.2013 r. z SGB-Bank SA,
- umowę 68/MDM/2014 z dnia 17.06.2014 w sprawie stosowania finansowego wsparcia zawartą z SGB Bank SA,
- umowę z dnia 23.03.2015r. zawartą z SGB Bank SA w sprawie zasad, warunków i trybu udzielania poręczeń spłaty kredytów studenckich przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- umowę zawartą z SGB Bank SA w dniu 25.03.2015r. przedmiotem której są warunki i zasady udzielania pomocy finansowej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wraz z Aneksm nr 1 z dnia 26.02.2016r. i Aneksm nr 2 z dnia 07.12.2016r.
- umowę o współpracy 27/TiR/2011 zawartą z SGB Bank SA w dniu 07.06.2011r. uprawniającą do współpracy z BGK w zakresie trybu i terminów rozliczeń z tytułu przekazywania premii ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów wraz z Aneksm nr 1 zawartym w dniu 14.06.2016r.,
- umowę z Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych MACIF w Warszawie zawartą w dniu 01.07.2013 r.,
- umowę współpracy w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 III oś priorytetowa: Wsparcie Innowacji w przedsiębiorstwach poddziałanie 3.2.2 „Kredyt na innowacje technologiczne” wraz z Aneksm nr 1 z dnia 18.08.2016r. zawartej z SGB Bank SA,
- umowę dotyczącą gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych o zobowiązaniach osób fizycznych na podstawie art. 105 ust.4 oraz 105a Prawa Bankowego w bazie KI BIK zawartą w dniu 29.05.2007 r. z SGB Bank SA w Poznaniu.
- umowę dotyczącą gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych o zobowiązaniach Klientów rozumianych jako podmioty na podstawie art. 105 ust.4 oraz 105a Prawa Bankowego informacji w bazie SI BIK Przedsiębiorca zawartą w dniu 13.11.2013r. z SGB Bank SA w Poznaniu
- umowę z SGB-Bank SA na udostępnienie i rozwój systemu analitycznego obsługi wniosków kredytowych CasePro zawarta 23 marca 2015 r., w ramach której w kwietniu 2016 roku zostały wdrożone dwa kolejne moduły systemu: MŚP i Centralizacja dla podmiotów gospodarczych
- umowę o współpracy z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Pożyczkowym Sp. z o.o z 15 czerwca 2015 r. określającą zasady współpracy w zakresie zapewnienia wsparcia finansowego mikro, małym lub średnim przedsiębiorcom działającym na terenie województwa kujawsko-pomorskiego,
- umowę zawartą z SGB Bank SA nr 11/BGK/PLG-COSME/BS/2015 z 4.11.2015 r. określającą zasady realizacji przez Bank Kredytujący umowy portfelowej linii gwarancyjnej z regwarancją udzielaną przez Europejski Fundusz Inwestycyjny w ramach programu COSME,
- umowa z 18 marca 2016 r. zawarta z WFOŚiGW w sprawie dopłat ze środków WFOŚiGW w Toruniu do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez KDBS na inwestycje proekologiczne realizowane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego,

- umowa z 9 maja 2016r. zawarta z SGB Bank SA w sprawie określenia zasad i trybu współpracy pomiędzy BGK, SGB Bank SA a kredytodawcą w zakresie przyznawania wypłat i spłat wsparcia finansowego osobom fizycznym zobowiązanym do spłaty kredytu mieszkaniowego, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej przy wykorzystaniu środków Funduszu Wsparcia Kredytobiorców,
- umowa o współpracy nr 98/073/2016 z dnia 29.09.2016r. zawarta z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawie gwarancji udzielanych w poczet zabezpieczeń zdefiniowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady Europy nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- umowa z firmą MIGAM Sp. z o o Sp. komandytowa z siedzibą w Warszawie zawarta w dniu 02.06.2016 r. dotycząca dostępu do tłumacza języka migowego,
- umowa nr3/PLG-FG POIR/BS/2017 o realizacji umowy portfelowej linii gwarancyjnej FG POIR, zawarta w dniu 7 sierpnia 2017 r.

Pozostałe umowy

- z SGB-Bank SA na prowadzenie ewidencji instrumentów finansowych/ewidencji obligacji zdematerializowanych dla obligacji na okaziciela Serii A/2010 oraz serii B/2010 (obligacje wyemitowane przez KDBS). Umowę zawarto w dniu 16.09.2013 r.,
- z Domem Maklerskim Banku BPS Spółka Akcyjną z siedzibą w Warszawie zawarta w dniu 14.07.2011 r. Umowa o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego Nr 00-09-000063,
- z SGB Bank S.A. z siedzibą w Poznaniu zawarta w dniu 03.09.2012 r. na prowadzenie rachunku papierów wartościowych Nr 00-00-000061.

3. Umowa zrzeczenia

Kujawsko – Dobrzyński Bank Spółdzielczy w roku 2017 funkcjonował w ramach umowy zrzeczenia z SGB - Bank S.A. zawartej w dniu 31 sierpnia 2001 r.

4. Umowa Systemu Ochrony SGB

Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy w roku 2017 był członkiem Systemu Ochrony SGB na podstawie umowy zawartej w dniu 23 listopada 2015 r. W okresie sprawozdawczym został zawarty aneks nr 2 do Umowy Systemu Ochrony SGB z dnia 11 kwietnia 2017 r.

5. Umowy konsorcjum

W roku 2017 KDBS Bank zawierał umowy konsorcjum w ramach konsorcjum zwykłego.

Bank uczestniczył w pięciu konsorcjach . Łączna kwota na jaką zaangażował się w konsorcja KDBS Bank w 2017 roku wyniosła 18 800 tys. zł.

Konsorcja zawarte przez Bank w 2017 roku

Banki uczestniczące	Udział Banków uczestniczących w mln zł	Kwota umowy konsorcjum w mln zł	Okres umowy konsorcjum	Czego dotyczy
1. Poznański Bank Spółdzielczy 2. KDBS Bank	1. 6,89 2. 4,8	11,69	30.08.2017 31.03.2020	Kredyt obrotowy na wspólne finansowanie kosztów brutto budowy dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z infrastrukturą
1.SGB Bank 2.BS Inowrocław 3.BS Santok 4.BS Przysucha 5. BS Tczew 6.KDBS Bank	1. 15,0 2. 3,0 3. 1,0 4. 1,5 5. 1,5 6. 3,0	25,0	28.02.2017 28.02.2020	Finansowanie bieżącej działalności Kredytobiorcy – udzielenie pożyczek spółkom powiązanym na realizację inwestycji.
1.SGB Bank S.A. 2.BS Inowrocław 3.BS Santok 4.BS Toruń 5. KDBS Bank	1. 11,13 2. 3,0 3. 1,0 4. 1,72 5. 3,0	19,86	26.04.2017 r. – 31.03.2020 r.	Finansowanie oraz refinansowanie kosztów związanych z zakupem nieruchomości gruntowej oraz budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Warszawie

1.SGB Bank S.A.		37,87		
2.BS Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego	1. 20,47 2. 3,0 3. 4,0		11.09.2017 r. – 31.07.2020 r.	Finasowanie bezpośrednich kosztów związanych z realizacją inwestycji polegającej na budowie budynków wraz z garażami podziemnymi oraz zagospodarowaniem terenu.
3.BS Gryfice	4. 1,5			
4.GBW Gorzów Wielkopolski	5. 2,4 6. 2,5			
5.GBS Międzyrzecz	7. 4,0			
6. PBS Janikowo				
7.KDBS Bank				
1. BS Toruń	1. 3,0	11 000,00	24.08.2017 – 31.12.2018	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z infrastrukturą
2.BS Inowrocław	2. 2,0			
3.BS Nakło	3. 1,0			
4.KDBS Bank	4. 4,0			

VII.KIERUNKI ROZWOJU I OSIĄGNIĘCIA BANKU W 2017 ROKU.

1. Kierunki rozwoju strategicznego Banku.

Podstawowym celem Banku jest stabilny i zrównoważony rozwój, przy zachowaniu bezpieczeństwa działalności bankowej. Realizacja tego celu odbywa się poprzez generowanie zysku na poziomie pozwalającym na stałe zasilanie funduszy własnych Banku, w stopniu zapewniającym osiągnięcie wymogów kapitałowych wymaganych przez ustawę Prawo bankowe, w związku z Dyrektywą CRD IV i Rozporządzeniem CRR. Umożliwi to Bankowi rozwój w przyszłości, niezakłócone finansowanie gospodarki lokalnej, jak również wspieranie lokalnych celów społecznych w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu.

Kierunki rozwoju działalności Banku zawarte są w przyjętej w kwietniu 2016 r. Strategii Banku na lata 2016-2020. Bank przyjął w niej wizję i misję, które brzmią obecnie następująco:

Wizja: KDBS Bank rozpoznawalnym, renomowanym i przyjaznym bankiem lokalnym

Misja: KDBS Bank działa na rzecz rozwoju lokalnych środowisk, kompleksowo zaspokaja finansowe potrzeby klientów i udziałowców przez kompetentnych i zmotywowanych pracowników oraz wspiera inicjatywy umacniające społeczność lokalną.

Główne cele strategiczne przyjęte na lata 2016-2020 to:

- Utrzymanie i rozbudowa bazy klientów,
- Bezpieczeństwo działalności
- Poprawa zarządzania zasobami ludzkimi i kultury organizacyjnej
- Udoskonalenie organizacji i procesów technologicznych

Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy, nadal chce się specjalizować w obsłudze osób fizycznych, małych i średnich przedsiębiorstw, rolnictwa oraz jednostek samorządowych. Prowadząc działalność o uniwersalnym charakterze, będzie realizował zadania wyznaczone postanowieniami Statutu. Będąc w grupie największych banków-członków Spółdzielczej Grupy Bankowej, zamierza kontynuować współpracę z innymi uczestnikami grupy, korzystać z jej potencjału i wzmacniać go. KDBS pragnie nadal podkreślać swoją tożsamość oraz związki ze społecznością lokalną.

Strategia cenowa produktów i usług jest i będzie realizowana w oparciu o :

- zapewnienie rentowności opłat za produkty i usługi bankowe,
- dywersyfikację wysokości opłat i prowizji w zależności od potencjału rynku,
- oferowanie oprocentowania kredytów na poziomie zapewniającym ich rentowność i konkurencyjność,
- oferowanie oprocentowania depozytów bankowych na poziomie konkurencyjnym, z uwzględnieniem optymalizacji kosztów ich pozyskania.

Warunki cenowe oferowanych produktów powinny się opierać na zasadach konkurencyjności rynkowej i być zróżnicowane w zależności od potencjału miejscowości w których działają placówki KDBS. Oferta usług i produktów bankowych będzie nadal indywidualizowana dla Klienta generującego wysoką dochodowość dla Banku.

KDBS chce prowadzić aktywną politykę pozyskania nowych Klientów w odniesieniu do:

- tych, którzy nie korzystali dotychczas z produktów i usług bankowych i pozabankowych,
- dających perspektywę współpracy (młodzież i studenci),

- korzystających z usług i produktów bankowych i pozabankowych w ograniczonym zakresie,
- korzystających dotychczas z usług i produktów bankowych i pozabankowych za pośrednictwem banków konkurencyjnych, wykorzystując do tego celu istniejącą sieć placówek KDBS.

Sprzedaż produktów i usług bankowych i pozabankowych skierowana będzie głównie do:

- Klientów indywidualnych,
- Producentów rolnych,
- MŚP
- Jednostek samorządu terytorialnego.

2. Rozwój technologiczny i bezpieczeństwo informatyczne

W 2017 r. Bank aktywnie działał w kierunku zwiększenia bezpieczeństwa informatycznego i rozwoju technologicznego. W ramach tych działań Zarząd Banku podjął decyzje o realizacji celu strategicznego, tj. zmiany systemu transakcyjnego Def2500/CBE wraz systemami okołokorowymi na Zintegrowane Rozwiązanie Zrzeszeniowe(ZRZ). W skład ZRZ wchodzi system transakcyjny Def3000 wraz z systemami okołokorowymi. Z kolei w celu spełnienia nowych wymogów nadzoru finansowego oraz sprawnego przygotowywania sprawozdań Bank rozpoczął proces wdrożenia nowej platformy sprawozdawczej. Dodatkowo na bieżąco wprowadzane były modyfikacje w użytkowanych już systemach informatycznych celem podniesienia bezpieczeństwa technologicznego Banku, zwiększenia użyteczności i funkcjonalności.

W 2017 roku:

- w Oddziale Dobrzyń nad Wisłą uruchomiono bankomat z funkcją wpłatomatu;
- wyposażono placówki Banku w wysokowydajne urządzenia wielofunkcyjne. Urządzenia te w znacznym stopniu usprawniły proces skanowania dokumentów w Banku;
- rozpoczęto proces wdrożenia Zintegrowanego Rozwiązania Zrzeszeniowego w Banku.
- wdrożono oprogramowanie wspomagające zwalczanie nadużyć podatkowych STIR (System Teleinformatyczny Izby Rozliczeniowej);
- rozpoczęto proces wdrożenia nowej platformy sprawozdawczej CMR (Comprehensive Mandatory Reporting);
- wdrożono dodatkowe moduły oprogramowania do obsługi zajęć komorniczych,
- wprowadzano nowe funkcjonalności do istniejących już systemów, w związku ze zmianami prawnymi oraz potrzebami biznesowymi.

3. Marketing

Wizerunek i marka

Działania marketingowe prowadzone przez KDBS realizowane były na dwóch płaszczyznach:

- w ramach strategii SGB;
- w ramach strategii KDBS.

W ramach strategii SGB, KDBS Bank uczestniczył w ogólnokrajowych kampaniach marketingowych koordynowanych przez Departament Współpracy z Bankami Spółdzielczymi i Organizacji SGB S.A, który odpowiada za przygotowanie kampanii promocyjnych, materiałów reklamowych. Przykładem takich działań w 2017 roku były:

- promocje produktów SGB, w tym przede wszystkim lokat SGB, w których do wygrania były liczne nagrody – między innymi zestaw kina domowego, robot kuchenny, tablet;
- promocje kartowe SGB, w tym połączone z przekazywaniem upominków do kart;
- promocja kredytu świątecznego, w której do wygrania były między innymi telewizory i smartfony;
- ogólnopolska kampania reklamowa oferty „Konto za Złotówkę”;
- konkursy SKO.

Bank w roku 2017 podejmował liczne działania w celu zwiększenia rozpoznawalności marki. Polegały one na:

- informowaniu o wydarzeniach w KDBS Bank na portalach YouTube, Facebook oraz Twitter;
- strona internetowa KDBS Bank zanotowała wzrost odwiedzin w 2017 roku w stosunku do 2016 roku o 10,6 %;
- w mediach społecznościowych Bank najbardziej aktywny jest na portalu Facebook. Liczba fanów marki na tym portalu społecznościowym wzrosła o 24 %;
- prowadzeniu działań edukacyjnych skierowanych do młodzieży np. za pośrednictwem SKO oraz Projektu Bakcyl;
- organizacji wydarzeń i udziale w wydarzeniach lokalnych

- efektywnym wykorzystywaniu programu do zarządzania sprzedażą o nazwie CSM, który umożliwia: tworzenie struktury organizacji zorientowanej na klienta i ocenę aktualnego stanu obsługi Klientów. Bank zamierza nadal intensyfikować wykorzystanie tego programu do zwiększenia efektywności sprzedaży produktów i usług bankowych oraz poprawy komunikacji z Klientem.

Działania te będą kontynuowane w kolejnych latach.

Z istotnych dokonań w obszarze sprzedaży i marketingu należy odnotować zmiany organizacyjne mające na celu rozszerzenie i lepsze dostosowanie oferty Banku do aktualnych wymogów firm i klientów instytucjonalnych. Bank odpowiadając na zapotrzebowanie rynku, skoncentrował się na poszerzaniu swojej oferty o coraz bardziej kompleksowe rozwiązania produktowe. Są to:

- kredyt preferencyjny na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych;
- promocja kredytu odnawialnego ROR;
- pożyczka hipoteczna dla podmiotów gospodarczych;
- kredyt obrotowy dla podmiotów prowadzących działalność rolniczą „Racjonalne zakupy”;
- loteria promocyjna „Kredyt świąteczny 2017”;
- pakiet ROR „Konto za Złotówkę”;
- „Konto dla Klientów ZUS”;
- lokaty promocyjne SGB z nagrodami;
- kontynuacja pakietu „Konto Pionier”;
- promocja SGB Konto za Zero;
- karta kredytowa i zbliżeniowa przy pakiecie SGB Konto Pionier i SGB Konto Junior;
- wprowadzenie darmowych wypłat z bankomatów dla posiadaczy pakietów SGB Konto Pionier i SGB Konto Junior.

Bank realizuje również własną strategię marketingowo-handlową, np. poprzez wprowadzanie do oferty Banku produktów i usług tworzonych wyłącznie przez i na potrzeby KDBS Bank, co omówione zostało powyżej.

Działania wizerunkowe w szkołach

SKO

W szkołach uczestniczących w SKO organizowane były ogólnopolskie oraz lokalne konkursy pod następującymi nazwami: III Edycja „Konkursu SKO – Młodzi Mistrzowie Oszczędzania”; „Odznaczone w oszczędzaniu”; „Oszczędna świnka”; „Wielka przygoda”; „Bombka – ozdoba świąteczna z logo banku KDBS” w Brześciu Kujawskim; „Pieniądze to nie wszystko” w Brześciu Kujawskim; konkurs plastyczny „Projekt monety, banknotu Euro w Polsce” w Brześciu Kujawskim; konkurs „Ozdoba wielkanocna z logo KDBS” w Brześciu Kujawskim.

Kampania „Warto Bezgotówkowo” oraz Dzień Płatności Bezgotówkowych

W 2017 roku Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy został oficjalnym partnerem ogólnopolskiej kampanii „Warto Bezgotówkowo” oraz Dnia Płatności Bezgotówkowych. Wśród partnerów tej akcji były między innymi także takie instytucje jak: Bank Pekao S.A., ING Bank Śląski, Związek Banków Polskich czy też Warszawski Instytut Bankowości. Kampania miała na celu upowszechnienie wiedzy o korzyściach bezgotówkowych form płatności wśród osób indywidualnych oraz firm i instytucji akceptujących płatności.

Kampania edukacyjna okazała się dużym sukcesem. Za pośrednictwem kanałów elektronicznych, jak własna strona internetowa, Facebook, Twitter oraz największy lokalny portal informacyjny „Dzień Dobry Włocławek”; z informacją na temat udziału KDBS Bank w kampanii „Warto Bezgotówkowo” dotarliśmy do 12 527 odbiorców.

Ponadto WPBiM przygotował prezentację multimedialną na temat płatności bezgotówkowych, która została zaprezentowana w szkołach w: Brześciu Kujawskim, Włocławku, Lubaniu, Topóle oraz Osiecinach. W sumie w lekcjach na temat płatności bezgotówkowych wzięło udział 1303 uczniów. Największe wydarzenie w Szkole Podstawowej nr 23 we Włocławku zgromadziło 800 uczniów.

Projekt Bankowcy dla Edukacji Finansowej Młodzieży – BAKCYL

KDBS Bank przystąpił do ogólnopolskiego Projektu Bankowcy dla Edukacji Finansowej Młodzieży – BAKCYL. W ramach tego projektu wolontariusze wyłonieni spośród pracowników KDBS Bank odbyli w 2017 roku lekcje w dwóch szkołach – Gimnazjum nr 11 we Włocławku oraz Gimnazjum nr 2 w Wieni.

Ponadto 28 marca przedstawiciele KDBS Bank wzięli udział w Kongresie Edukacji Finansowej na PGE Narodowym. Wówczas KDBS Bank otrzymał Dyplom Banku Partnerskiego Bakcyl.

Reklama, sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych

KDBS Bank, jako instytucja kładąca nacisk na społeczną odpowiedzialność biznesu od lat wspiera lokalne społeczności, angażując się w szereg inicjatyw. Działalność ta ma na celu nie tylko pomoc w realizacji poszczególnych projektów, ale również upowszechnianie wiedzy na temat społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju wśród pracowników, klientów, partnerów biznesowych oraz udziałowców Banku. Ponadto niektóre inicjatywy wewnętrzne były łączone z akcjami zewnętrznymi organizowanymi przez Powiaty, Gminy, Miasta czy organizacje społeczne.

W 2017 roku KDBS Bank organizował lub brał udział w następujących wydarzeniach:

- KDBS Bank przystąpił do ogólnopolskiego Projektu Bankowcy dla Edukacji Finansowej Młodzieży – BAKCYL. W ramach tego projektu wolontariusze wyłonieni spośród pracowników KDBS Bank odbyli w 2017 roku lekcje w dwóch szkołach – Gimnazjum nr 11 we Włocławku oraz Gimnazjum nr 2 w Więńcu.
- Pracownicy KDBS Bank z placówek w Radziejowie oraz Osiecinach tradycyjnie wzięli udział w liczeniu pieniędzy podczas zbiórki pieniędzy z okazji kolejnej edycji WOŚP. Ponadto KDBS Bank wsparł tę imprezę przekazaniem gadżetów.
- 17 lutego KDBS Bank zorganizował spotkanie dla 300 Klientów w Toruniu. W Teatrze im. Wilama Horzycy nasi Klienci mieli okazję obejrzeć spektakl, po którym zostali zaproszeni na bankiet.
- KDBS Bank wspierał organizację Festiwalu Smaku - Dzień Faworka, który odbył się 23 lutego. Jest to jedno z największych wydarzeń w Gminie Wielgie, na którym nie mogło zabraknąć reprezentantów KDBS Bank.
- 15 marca KDBS Bank zorganizował wykład w Sali Ośrodka Kultury i Biblioteki Gminy Wielgie dla Uniwersytetu III Wieku. Temat wykładu brzmiał: „KDBS Bank na rzecz studentów III wieku”.
- 28 marca przedstawiciele KDBS Bank wzięli udział w Kongresie Edukacji Finansowej na PGE Narodowym. Wówczas KDBS Bank otrzymał Dyplom Banku Partnerskiego Bakcyl.
- W końcówce marca KDBS Bank zaangażował się w kolejną edycję European Money Week. W związku z tym wydarzeniem odbyło się spotkanie z młodzieżą w Gimnazjum nr 2 w Więńcu.
- 12 kwietnia w Centrum Kultury Browar B na gali włocławskiego sportu KDBS Bank otrzymał tytuł „Mecenasa Włocławskiego Sportu”.
- 25 kwietnia KDBS Bank wziął udział w inicjatywie „Dzień Przedsiębiorczości”. Na jednodniowe praktyki zaproszeni zostali uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych we Włocławku.
- 12 maja podczas Zebrania Przedstawicieli KDBS Bank został pierwszym partnerem samorządowym w projekcie „Karta Dużej Rodziny Gminy Aleksandrów Kujawski”.
- 21 maja KDBS Bank wspierał imprezę organizowaną przez Klub Wodniaków Kujawskiego Oddziału PTTK – XXV Ogólnopolski Spływ Kajakowy Rzeką Zgłowiączką.
- 21 maja KDBS Bank był jednym ze sponsorów I Biegu Hrabiego Skarbka w Osiecinach.
- 23 maja odbyła się IX Studencka Konferencja Naukowa w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej pt. „Wyzwania gospodarcze, polityczne i społeczne w globalnej gospodarce”. KDBS Bank wspierał organizację tego wydarzenia i przedstawiciel naszego Banku brał udział w dyskusji ze zgromadzonymi studentami.
- Pod koniec maja odbyły się Dni Otwartych Drzwi w Zarzeczewie, gdzie KDBS Bank miał swoje stoisko reklamowe.
- 1 czerwca z okazji Dnia Dziecka KDBS Bank przyłączył się do imprezy organizowanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji. Przez kilka dni trwał festyn, podczas którego dzieci otrzymywały gadżety zafundowane między innymi przez KDBS Bank.
- 17 czerwca w Brześciu Kujawskim tradycyjnie odbyło się Święto Żuru Kujawskiego. Jest to jedna z największych imprez plenerowych w regionie, podczas której nie zabrakło przedstawicieli KDBS Bank. Nasz Bank brał udział w tradycyjnym konkursie gotowania żuru, miał swoje stoisko reklamowe z poczęstunkiem dla Klientów, a także zorganizował konkurs, podczas którego do wygrania był tablet za podanie hasła reklamowego dla KDBS Bank. Nagroda została wręczona na scenie w kulminacyjnym momencie imprezy przed liczną zgromadzoną publicznością.
- 7 lipca Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy był głównym inicjatorem oraz organizatorem zrzeszeniowych obchodów Święta Spółdzielczości Bankowej. Uroczystość zorganizowana została w Ciechocinku i miała dwa główne punkty programu: XIII Festiwal – Wielką Galę Tenorów oraz bankiet dla zaproszonych gości w Hotelu Amazonka Conference SPA. Wśród zaproszonych gości był między innymi Paweł Pyzik, p.o. prezesa SGB-Banku, a całe wydarzenie uwieczniły lokalne media, między innymi TVP Bydgoszcz.
- 2017 rok był "Rokiem Rzeki Wisły". Dla Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego, który jest instytucją działającą w obszarze nadwiślańskim, była to doskonała okazja do integracji z lokalną

społecznością. W związku z tym latem 2017 roku w dniach 12-15 sierpnia wzięliśmy aktywny udział w "Festiwalu Wisły". Z Włocławka wraz z kilkunastoma innymi jednostkami ruszył statek Kujawsko-Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego, który w następnych dniach odwiedził kolejne miejscowości naszej działalności: Niezawę, Ciechocinek oraz Toruń, gdzie zakończył się "Festiwal Wisły". Okazję do płynięcia tym statkiem mieli również nasi Klienci, a także pracownicy.

- W 2017 roku odbyły się trzy edycje WRAK RACE w Aleksandrowie Kujawskim, podczas których sponsorem głównym był KDBS Bank.
- 3 września zorganizowany został piknik sportowo-rekreacyjny, podczas którego zaprezentowana została drużyna WTS KDBS Bank Włocławek. Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy z tej okazji przygotował własne stoisko reklamowe, na którym kibice mogli zbierać autografy od siatkarek na widokówkach reklamowych przygotowanych przez Bank.
- 23 października KDBS Bank zorganizował wyjazd dla swoich Klientów do Bydgoszczy na kolejną – już czwartą – edycję Forum Rolniczego w Bydgoskim Centrum Targowo-Wystawienniczym. Impreza została pozytywnie oceniona przez Klientów KDBS Bank.
- 9 listopada w Hotel Amazonka Conference & SPA w Ciechocinku Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy zorganizował spotkanie dla swoich partnerów – Śpiewanie Pieśni Patriotycznych połączone z degustacją gęsiny. Ponadto KDBS Bank zorganizował wysyłkę gęsiny dla swoich kluczowych Klientów oraz poczęstunek w swoich placówkach, co zostało pozytywnie odebrane przez Klientów.
- W połowie grudnia KDBS Bank zorganizował koncert koled w wykonaniu chóru Lutnia Nova dla Klientów w Osiecinach w Gminnym Ośrodku Kultury. Ponadto przybyli Klienci otrzymali upominki ufundowane przez Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy.

Nowa strona internetowa

W 2017 roku Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy dokonał wdrożenia nowej wersji strony internetowej we współpracy z poznańską firmą „Crafton”.

Nowa odsłona strony internetowej została wykonana z użyciem najnowszych technologii i spełnia wymagania najbardziej wymagających użytkowników. Jej największą zaletą jest to, że została wykonana z użyciem technologii RWD (responsive web design), czyli dostosowuje się swoim rozmiarem do okna przeglądarki na każdym urządzeniu.

W związku z tym, że coraz więcej użytkowników korzysta z internetu za pomocą smartfonów i tabletów, była to konieczna zmiana, która świadczy o tym, że KDBS Bank na bieżąco wdraża nowe technologie dla wygody swoich klientów.

Sponsoring

Od wielu lat Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy jest sponsorem tytularnym i strategicznym drużyny siatkarskiej kobiet – Włocławskie Towarzystwo Siatkówki. Zespół z powodzeniem występuje w II lidze kobiet, dzięki czemu nasz Bank poprzez sponsoring sportu umacnia markę „KDBS Bank” na lokalnym rynku i nie tylko. Oprócz meczów rozgrywanych w Hali Mistrzów we Włocławku, WTS KDBS Bank Włocławek, rywalizował w spotkaniach wyjazdowych między innymi w takich miastach, jak Słupsk, Poznań czy Rumia.

Sponsoring WTS KDBS Bank Włocławek jest największym tego typu przedsięwzięciem realizowanym przez KDBS Bank. Jednak w trakcie roku bank umacniał swoją markę na lokalnym rynku sponsorując szereg mniejszych inicjatyw, jak między innymi: Koło Gospodyń Wiejskich Kościelna Wieś, Klub Sportowy „Wisła” w Dobrzyniu nad Wisłą, Stowarzyszenie „Aktywny Senior UTW” w Wielgiem, Koło Gospodyń Wiejskich w Czołówku, Ochotnicza Straż Pożarna w Lubaniu, Ochotnicza Straż Pożarna w Paniewie, Ochotnicza Straż Pożarna w Osiecinach, sponsoring międzyszkolnego turnieju sportowego w Topólce.

VIII. AKTUALNY (W 2017 ROKU) I PRZEWIDYWANY (W 2018 ROKU) STAN MAJĄTKOWY I SYTUACJA FINANSOWA BANKU.

1. Sytuacja majątkowo-kapitałowa.

W 2017 r. Zarząd Banku kontynuował politykę modernizacji oraz unowocześniania placówek bankowych. Łącznie nakłady na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne stanowiły kwotę 663.031,01 zł.

Najwyższą pozycję w wydatkach na środki trwałe stanowiły:

- remont Oddziału w Topólce – 441,83 tys. zł,
- remont kuchni w Centrali Banku – 20,5 tys. zł,
- remont lokalu mieszkalnego – 57,8 tys. zł,

- zakup bankomatu z funkcją wpłatomatu (Oddział Dobrzyń nad Wisłą) – 85,3 tys. zł,
- nakłady na informatykę – 38,7 tys. zł (w tym: oprogramowanie 16,1 tys. zł),
- sprzęt biurowy – 18,9 tys. zł.

W 2018 r. planujemy zwiększenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i o 2.220 tys. zł, w tym :

- inwestycje związane z informatyką 560 tys. zł,
- przebudowa placówki w Osięcinach 360 tys. zł,
- zakup nieruchomości na potrzeby Centrali 800 tys. zł,
- zakup bankomatów 200 tys. zł oraz samochodów 300 tys. zł.

Bank nie posiada patentów, znaków towarowych, czynników składających się na wartość firmy.

2. Fundusze

Na koniec 2017 roku fundusze własne KDBS Banku zgodnie z Rozporządzeniem CRR kształtowały się na poziomie 54.412 tys. zł. Bank spełniał także wymogi kapitałowe określone w ustawie Prawo Bankowe. Fundusze własne w przeliczeniu na euro (wg kursu z 31.12.2017 r. - 4,1709) wyniosły 13.046 tys. euro.

Struktura funduszy własnych Banku w latach 2015-2017

tys. zł

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Kapitał Tier 1	44.374	45.975	47.228
— f. udziałowy	610	502	831
— f. zasobowy	38.040	40.760	43.589
— f. rezerwowy	108	108	108
— zweryfikowany wynik roku bieżącego	1.890	1.730	0
— f. z aktualizacji wyceny	435	890	1.138
— Za zgodą KNF długoterminowe obligacje własne	3.400	2.521	1.929
— pomniejszenia o WNiP	109	154	140
— pomniejszenia w okresie przejściowym	-	382	227
Kapitał Tier 2	8.119	7.800	7.184
— f. z aktualizacji wyceny	-	-	-
— rezerwa na ryzyko ogólne	2.660	2.660	2.660
— zobowiązania podporządkowane (KNF)	5.459	5.140	4.524
FUNDUSZE WŁASNE	52.493	53.775	54.412

Wypracowany w 2017 r. wynik finansowy netto w kwocie 3.947,07 tys. zł Zarząd Banku będzie proponował Radzie Nadzorczej i Zebraniu Przedstawicieli przeznaczyć na fundusz zasobowy oraz wypłatę dywidendy. Proponowany ZP przez Zarząd Banku poziom dywidendy, nie przekroczy poziomu wskaźnika ROE za 2017 r.

3. Istotne działania wpływające na wyniki Banku w 2017 roku

W roku obrotowym brak nietypowych zdarzeń mających wpływ na osiągnięty wynik.

4. Istotne zdarzenia wpływające na sytuację jednostki, jakie wystąpiły po dniu bilansowym, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego – nie wystąpiły.

5. Wyniki finansowe Banku w latach 2015-2017. Wykonanie Planu Finansowego za 2017 rok.

Bank zrealizował planowany na rok 2017 wynik finansowy netto, którego poziom wyniósł 3.947 tys. zł. Nie wystąpiły znaczące różnice pomiędzy wynikiem finansowym, a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym. Szczegółowe dane dotyczące, zarówno ostatecznego wyniku finansowego brutto i netto, jak również pośrednich sald wyniku finansowego wraz z poziomem danych planowanych, dynamiką i poziomem wykonania założeń planowanych na koniec 2017 r. w odniesieniu do roku 2016 r. zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Rachunek zysków i strat za 2017 rok

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 31.12.2015	Wykonanie 31.12.2016	Wykonanie 31.12.2017	Plan 31.12.2017	Wykonanie Planu 2017
I.	Przychody z tytułu odsetek	19 336	19 443	21 467	20 490	104,8%
	1. Sektor finansowy (bez dopłat)	1 767	1 387	1 745	1 532	113,9%
	2. Sektor niefinansowy	16 515	17 148	18 891	18 301	103,2%
	— w tym dopłaty do kred.prefer.	1 142	1 222	1 171	1 281	91,4%
	3. Sektor budżetowy	165	153	197	132	149,1%
	4. Papiery wartościowe	888	755	633	525	120,5%
II.	Koszty odsetek	4 315	3 892	4 114	3 992	103,1%
	1. Sektor finansowy	62	27	93	68	137,0%
	2. Sektor niefinansowy	3 689	3 322	3 441	3 465	99,3%
	3. Sektor budżetowy	565	543	579	459	126,2%
III	Wynik z tytułu odsetek	15 020	15 550	17 353	16 499	105,2%
IV	Przychody z tytułu opłat i prowizji	5 611	5 477	5 419	5 892	92,0%
V	Koszty z tytułu opłat i prowizji	695	684	717	690	103,9%
VI	Wynik z tytułu opłat i prowizji	4 916	4 793	4 702	5 202	90,4%
VII	Przychody z udziałów, akcji i innych papierów wart.	100	95	0	0	-
VIII	Wynik z operacji finansowych	-1 003	-74	-178	-239	74,6%
IX	Wynik z pozycji wymiany	96	69	48	100	47,7%
X	Wynik działalności bankowej	19 129	20 433	21 924	21 562	101,7%
XI	Pozostałe przychody operacyjne	460	1 219	688	600	114,7%
XII	Pozostałe koszty operacyjne	114	103	85	150	56,9%
XIII	Koszty działania banku	14 769	14 924	14 823	15 850	93,5%
	1. Koszty pracownicze, w tym:	8 457	9 202	9 445	9 900	95,4%
	— wynagrodzenia	6 435	6 953	7 479	7 667	97,5%
	— narzuty na wynagrodzenia	1 305	1 385	1 433	1 550	92,4%
	2. Koszty ogólnego zarządu	6 312	5 722	5 378	5 950	90,4%
XIV	Amortyzacja środków trwałych	750	692	703	807	87,1%
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizację wartości, w tym:	3 953	5 021	7 181	4 589	156,5%
	1. Na należności	3 648	4 937	5 837	4 589	127,2%
	2. Na zobowiązania pozabilansowe	305	83	1 344	0	-
	3. Z tytułu tworzonych funduszy	0	0	0	0	-
	4. Pozostałe	0	0	0	0	-
XVI	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	3 847	3 263	5 536	3 694	149,8%
	1. Na należności	3 532	3 179	4 369	3 694	118,2%
	2. Na zobowiązania pozabilansowe	315	84	1 167	0	-
	3. Pozostałe	0	0	0	0	-
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji wartości	106	1 757	1 645	894	184,0%
XVIII	Wynik z działalności operacyjnej	3 850	4 176	5 356	4 460	120,1%
XIX	Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0	0	0	0	-
XX	ZYSK (STRATA) BRUTTO	3 850	4 176	5 356	4 460	120,1%
XXI	Podatek dochodowy	1 008	1 255	1 409	1 191	118,3%
XXII	Pozostałe obowiązkowe zmniejsze- nie zysku (zwiększenie straty)	0	0	0	0	-
XXIII	Zysk(strata) netto z oper. kontynuowanych	2 843	2 920	3 947	3 270	120,7%
XXIV	Zysk(strata) netto z oper. niekontynuowanych	0	0	0	0	-
XXV	ZYSK (STRATA) po opodatkowaniu NETTO	2 843	2 920	3 947	3 270	120,7%
XXVI	Przychody ogółem	29 449	29 566	33 157	30 777	107,7%
XXVII	Koszty ogółem	25 599	25 391	27 801	25 839	107,6%

6. Założenia planu finansowego na rok 2018

Plan finansowy KDBS Banku na rok 2018 zakłada osiągnięcie następujących wielkości:

- suma bilansowa - 587,7 mln zł,

- zysk brutto - 4,5 mln zł,
- zysk netto - 3,5 mln zł,
- kredyty ogółem - 424,9 mln zł,
- w tym zagrożone - 2,4 mln zł,
- depozyty ogółem - 511,0 mln zł,
- fundusze własne - 57,2 mln zł.

7. Informacje o zaciągniętych przez KDBS kredytach, pożyczkach i gwarancjach w 2017 r.

Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy posiadał otwartą linię kredytową w wysokości 5 mln zł udzieloną na okres 6 m-cy z terminem spłaty 07.06.2018 r. oraz pożyczkę na warunkach zobowiązań podporządkowanych z Fundacji Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej - Counterpart Fund w wysokości 4 mln zł udzieloną od 31.03.2014 r. do 30.03.2021 r.

W 2017 roku KDBS-Bank nie udzielał gwarancji innym bankom.

W 2017 roku KDBS-Bank nie otrzymał poręczeń i gwarancji od innych banków.

Bank nie poręczał weksli.

IX. INFORMACJE O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH I KAPITAŁOWYCH Z INNYMI PODMIOTAMI.

1. Powiązania kapitałowe

Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy posiadał w 2017 roku:

- a) akcje, obligacje oraz bankowe papiery wartościowe następujących instytucji finansowych:
 - akcje SGB-Bank SA w Poznaniu o wartości bilansowej 4.211.900,00 zł,
 - akcje Banku Polskiej Spółdzielczości SA w kwocie 5.900,00 zł,
 - obligacje Banku Polskiej Spółdzielczości SA o wartości nominalnej 250.000,00 zł,
- b) udziały w następujących podmiotach:
 - SGB Leasing Sp. z o.o. w kwocie nominalnej 755.300,00 zł, nabyte za 2.736.742,32 zł,
 - Kujawskich Poręczeniach Kredytowych Sp. z o.o. o wartości 200.000,00 zł,
 - Concordia Polska TUW w kwocie 4.800 zł,
 - Spółdzielnia Mieszkaniowa Ursus we Włocławku w kwocie 2.060,00 zł,
 - Spółdzielnia Handlowo – Usługowa „Samopomoc Chłopska” Lubanie w kwocie 211,98 zł
 - Spółdzielczy System Ochrony SGB w kwocie 1.000,00 zł.

2. Powiązania organizacyjne

Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy funkcjonuje w ramach Spółdzielczej Grupy Bankowej. Bankiem zrzeszającym jest SGB-Bank S.A. z siedzibą w Poznaniu.

Bank w oparciu o art. 22b ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (t.j. Dz. U. z 2014r. poz. 109 z późn. zm.) i na podstawie zawartej w dniu 23 listopada 2015 r. umowy jest członkiem System Ochrony SGB, który ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnych podstaw rozwoju Uczestników Systemu Ochrony, w szczególności poprzez:

- stworzenie bezpiecznej i stabilnej grupy bankowej,
- stworzenie skutecznych mechanizmów zapewnienia płynności i wypłacalności Uczestników Systemu Ochrony,
- wzajemną pomoc i współpracę oraz ochronę interesów ekonomicznych i prawnych Uczestników.

X. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE BANKU W LATACH 2015-2017

Nazwa	Miara	2015	2016	2017
Luka płynności krótkoterminowej M1	tys. zł	20 512,32	49 453,60	41802,70
Współczynnik płynności krótkoterminowej M2	wskaźnik	1,39	2,04	1,58
Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi M3	wskaźnik	3,63	2,68	2,44
Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi M4	wskaźnik	1,19	1,18	1,25
Wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR	%	78,1	117,8	132,4
Wskaźnik płynności NSFR	%	205,0	232,4	212,7

ROA	%	0,6	0,6	0,7
ROE	%	6,7	6,5	7,9
C/I	%	81,2	76,4	68,92
Aktywa/liczba pracowników	mln zł	3,6	3,8	4,4
Wynik finansowy netto/liczba pracowników	tys. zł	20	21	30
Wskaźnik jakości kredytów zagrożonych do kredytów ogółem	%	3,78	3,08	3,06
Wskaźnik jakości kredytów PO do kredytów ogółem	%	1,18	0,60	1,22
Wskaźnik pokrycia należności zagrożonych rezerwami celowymi	%	34,8	32,3	40,2
Łączny współczynnik kapitałowy	%	14,13	14,48	13,55
Wskaźnik dźwigni finansowej	%	7,20	8,14	7,59

XI. INFORMACJE UJAWNIANE NA PODSTAWIE ART. 111a USTAWY PRAWO BANKOWE

Na podstawie art. 111a ustawy Prawo Bankowe Bank w sprawozdaniu z działalności podaje:

- informacje o jego działalności, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy – *nie dotyczy*.
Bank działa jedynie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i nie posiada podmiotów zależnych.
- informacje o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej.
Wskaźnik zwrotu z aktywów na dzień 31.12.2017 r. wynosił 0,68%,
- informacje o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust.1 – *nie dotyczy*.
Bank nie działa w holdingu i nie zawarł takiej umowy.

XII. ZAKOŃCZENIE

Rok sprawozdawczy zamknął się sumą bilansową w kwocie 580.286.817,85 zł oraz wynikiem finansowym brutto w wysokości 5.355.792,14 zł, a po uwzględnieniu podatku dochodowego od osób prawnych zyskiem netto w kwocie 3.947.072,14 zł.

Zgodnie z wymogami przepisów Ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe za 2017 rok zostało poddane badaniu przez Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych w Poznaniu – firmę audytorską nr 1671 - który wyda stosowną o nim opinię.

Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy z siedzibą we Włocławku zamierza w dalszym ciągu podążać zgodnie z przyjętą w swojej strategii ścieżką systematycznego i zrównoważonego rozwoju

PODPISY ZARZĄDU BANKU

1. Cezary Maciejewski

Prezes Zarządu
KDBS

2. Małgorzata Matejkowska

Wiceprezes
Zarządu KDBS

3. Mirosław Gniady

Wiceprezes
Zarządu KDBS

Włocławek, dnia 21.03. 2018 r.

(pieczęć firmowa)